

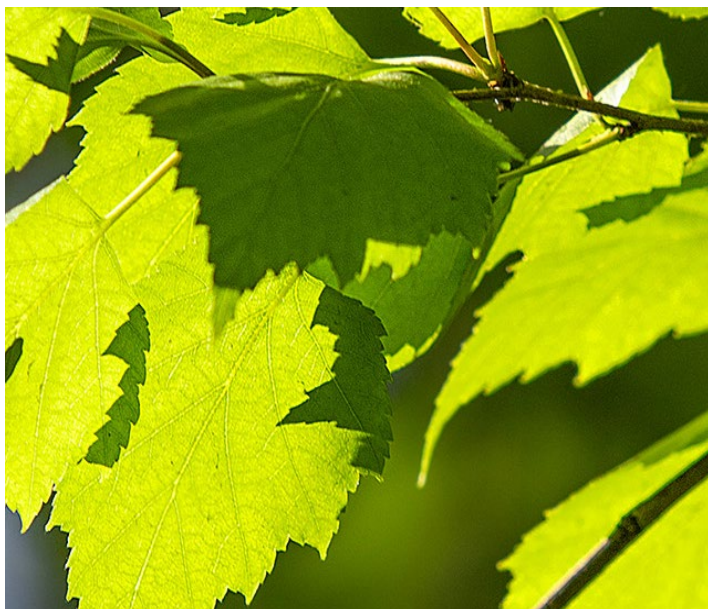
RATKaisevaa Voimaa.

Vuosikertomus 2020

Sisällys

VUOSI 2020	2
Toimitusjohtajan terveiset	2
Avainluvut 2020	4
Keskeiset tapahtumat	5
Toimintaympäristö: käynnissä suuri murros	6

STRATEGIA	7
Ratkaisevaa voimaa	8
Laajat verkostot ympäri Suomen	9

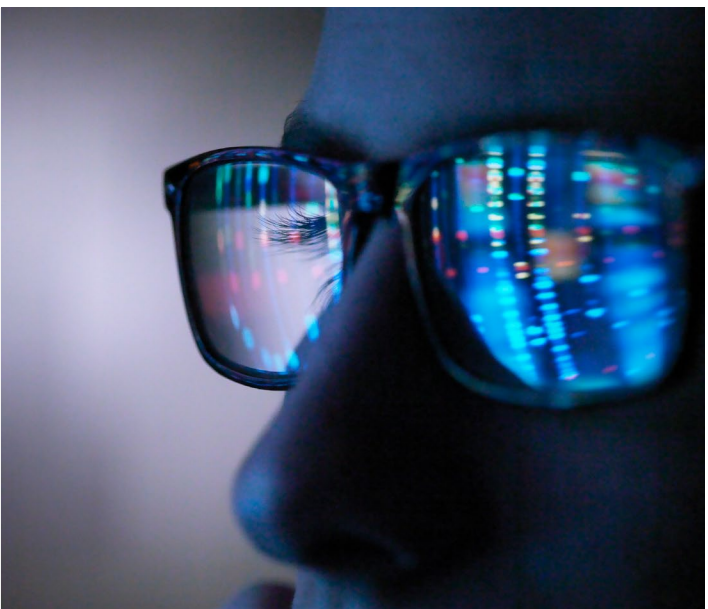
LIIKETOIMINNOT	11
Tuotantovuosi 2020	12
Vesivoima	13
Lämpövoima	15
Ydinvoima	16
Kehityshankkeet	17

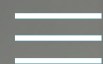
VASTUULLISUUS	19
Vastuullisuusteemat	20
Vastuullisuus on konkreettista tekemistä	22
Meissä on ratkaisevaa voimaa	25
Turvallisuus	28
Ympäristö	29
Kohti hiilidioksidineutraalisuutta	32

HALLINNOINTI	33
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2020	34

TILINPÄÄTÖS	37
Hallituksen toimintakertomus	38
Konsernitilinpäätös	42
Emoyhtiön tilinpäätös	93
Hallituksen voitonjakoehdotus ja toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	107
Tilintarkastuskertomus	108

TOIMITUS- JOHTAJAN TERVEISET

”Saavutimme hiilidioksidineutraalisuustavoitteemme ja asetimme uudet tavoitteet: 99 % sähköstä ja 85 % lämmöstä on hiilidioksidineutraalia vuonna 2025.”

Ilkka Tykkyläinen
toimitusjohtaja, Pohjolan Voima Oyj

Vuosi 2020 jää historiaan koronapandemiasta. Pohjolan Voimassa varmistimme häiriöttömän sähkön- ja lämmöntuotannon asiakkaillemme. Veimme eteenpäin strategiaamme, jonka mukaisesti luomme ratkaisevaa voimaa kilpailukyvyn vahvistamiseksi ja huomisen parhaaksi. Lähes sata kehityshanketta auttoi etenemään strategisissa teemoissamme: markkinaehtoisesti kohti hiilineutraalisuutta, säätökyvillä kilpailuetua ja omaisuuden hoidon huippuosajaksi.

Saavutimme hiilidioksidineutraalisuustavoitteemme

Osuutemme Suomen sähköntuotannosta on lähes 20 % ja siitä jo 96 % on hiilidioksidineutraalia. Kaadoimme viimeisen hiililaudaitoksemme piipun Kristiinankaupungissa ja lämpövoimalaitoksemme vähensivät turpeen käyttöä suunniteltua enemmän, markkinaehtoisesti.

Asetimme uudet tavoitteet: 99 % sähköstä ja 85 % lämmöstä on hiilidioksidineutraalia vuonna 2025. Suomen suurin ilmastoteko, yhteisyrityksemme Teollisuuden Voiman (TVO) OL3 -laitosyksikkö aloittaa säännöllisen sähköntuotannon vuonna 2022. Rajaamme fossiiliset polttoaineet ja turpeen varapolttoaineiksi markkinaehtoisesti.

”Ijoen Haapakoskella aloitimme Suomen ensimmäisen lohikalojen vaelluspoikasten alasvaellusväylän rakentamisen.”

Säätökykyä yhteistuotannosta ja akuista

Sään mukaan vaihtelevan tuotannon kasvu tekee kyvystä säätää tuotantoa kysynnän mukaan entistä tärkeämpää. Kehitämme vesivoiman säätökykyä. Haemme ennakkoluulottomasti säätövoimaa lämmön ja sähkön yhteistuotannosta. Valmistelemme akkuhybridiratkaisua, joka tukisi ydinvoimaa ja vesivoiman säätökäyttöä ja turvaisi sähköjärjestelmää.

Tiedolla lisäarvoa omaisuudenhoitoon

Digitalisaatio ja tiedolla johtaminen tarjoavat uusia mahdollisuuksia ennakoida häiriöitä, kohdentaa toimia oikea-aikaisesti, tehostaa käyttövarmuutta ja turvallisuutta. Käynnistimme monivuotisen hankkeen, jossa yhdistämme ja jalostamme eri järjestelmien tietoa yhteisessä tietoaalustassa.

Vesivoimassa valmistelimme vuonna 2021 toteutettavaa uutta toiminnanhallintajärjestelmää ja Kemijoen Jumiskon voimalaitoksen peruskunnostusta. Lämpövoimassa paransimme joustavuutta ja tehokkuutta sekä vähensimme päästöjä. Ydinvoimassa laitossyksiköiden toimivuuden varmistavat vuosihuollot vietiin maaliin koronavirustartunnat ehkäisten.

Turvallisuutta, kaloja ja oppia nuorilta

Uudistimme vastuullisuusohjelmamme ja otimme käyttöön YK:n kestävä kehityksen ohjelma tavoitteet. Hiilineutraalisuuden lisäksi vahvistimme turvallisuuskulttuuria mm. uudistamalla havainnointijärjestelmämme.

Ijoen Haapakoskella aloitimme Suomen ensimmäisen lohikalojen poikasten alasvaellusväylän rakentamisen. Usean vuoden odottamisen jälkeen viranomainen antoi luvat Ijoen Raasakan kalateille. Vaelluskaloille parhaaseen tulokseen pääsemme vaiheittain edeten, laajassa yhteistyössä asiantuntijoiden ja keskeisten sidosryhmien kanssa.

TVÖ:n ja Fortumin omistaman Posivan käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituslaitoskokonaisuuden rakentaminen eteni suunnitellusti. Yhtiö on toteutusvaiheessa ensimmäinen maailmassa.

Vuoropuhelumme nuorten kanssa jatkui webinaareissa ja podcasteissa, Helsinki Think Companyn 4UNI-ratkaisukilpailussa ja Nuorten Agenda 2030:n sparratessa meitä vastuullisuudessa.

Suomen innostavimpia työpaikkoja

Toisena vuonna peräkkäin saavutimme Suomen innostavimmat työpaikat -tunnuksen. Henkilöstömme on motivoitunut ja omistautunut. Haemme yrityskulttuuria, joka ruokkii rohkeutta kokeilla ja uudistua. Esimerkki tästä oli asiantuntijoidemme ideoima kasuuniteknikka, joka korvaa sukelluskorjaukset. Idea palkittiin historiamme suurimmalla aloitepalkkiolla.

Yhdessä olemme enemmän

Poikkeuksellisesta vuodesta huolimatta saimme paljon aikaan. Lämmin kiitos onnistuneesta vuodesta kuuluu kaikille pohjolanvoimalaisille, asiakkaillemme ja kumppaneillemme. Jatkamme yhteistyössä merkityksellistä työtämme ja luomme ratkaisevaa voimaa asiakkaillemme. Samalla tuomme välillisesti työtä ja hyvinvointia koko Suomeen.

Yhteiskunnat sähköistyvät ja eri toimialat integroituvat. Luonnon monimuotoisuus vahvistuu teemana ilmastonmuutoksen rinnalla. Kilpailukykyisesti ja vähillä päästöillä tuotettua sähköä ja lämpöä on oltava aina saatavilla. Energiajärjestelmän toimivuus edellyttää, että ala ja päättäjät kykenevät yhdessä tunnistamaan asioiden yhteydet ja vaikutukset sekä löytämään tehokkaita ratkaisuja.

Ilkka Tykkyläinen

Avainluvut 2020

Saavutimme

96%

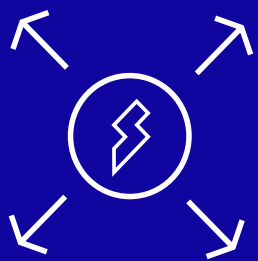
hiilidioksidineutraalin
sähkön tuotannon
osuudessa
vuonna 2020

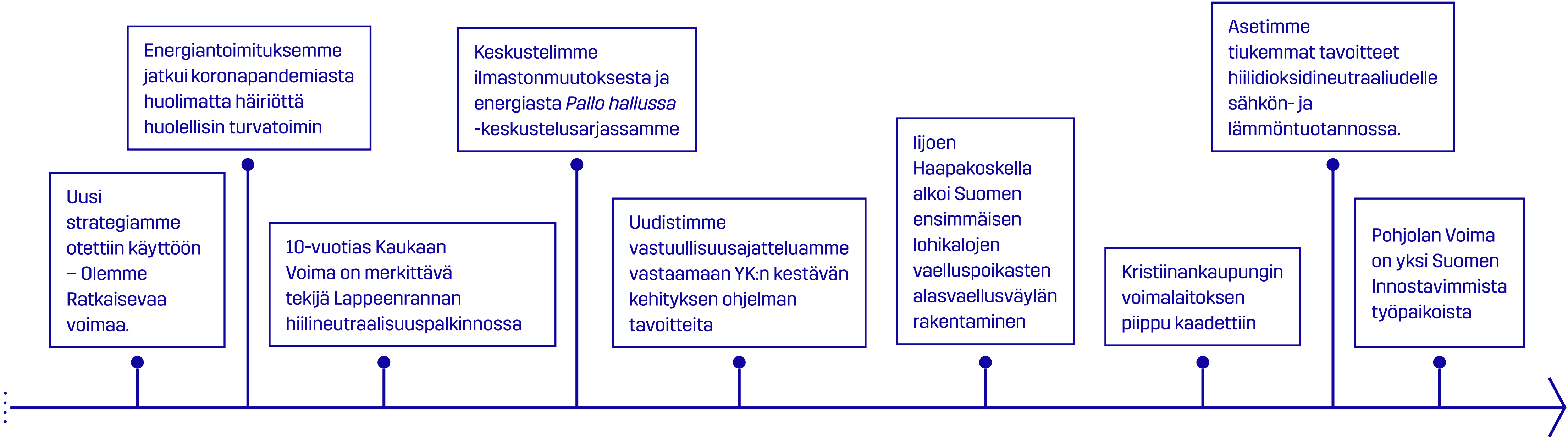

11,8 TWh
Tuotettua sähköä vuonna 2020

3,6 TWh
Tuotettua lämpöä vuonna 2020

18%
koko Suomen sähkön tuotannosta

1 984 MW
Sähkön tuotantokapasiteetti

Keskeiset tapahtumat

**RATKaisevaa
VOIMAA.**

**SUOMEN
INNOSTAVIMMAT
TYÖPAIKAT 2020**

INNOSTUTAAN, VAIKUTETAAN JA MENESTYTÄÄN YHDESSÄ!

Toimintaympäristö: käynnissä suuri murros

Energia-ala käy läpi suurta murrosta. Ilmastomuutoksen hillintä on keskeinen alaan vaikuttava megatrendi. Sään mukaan muuttuvan sähköntuotannon määrän kasvaessa sähköntuotannon vaihtelut ovat jatkossa vielä nykyistäkin nopeampia ja suurempia. Tuotannon tasapainottaminen kysynnän tarpeiden mukaisesti ja eri toimintojen energiavirtojen kytkeminen toisiinsa esimerkiksi vetyteknologialla korostuu.

Sähkön- ja lämmöntuotantomme häiriötöntä koronavuonnakin

Koronapandemia teki vuodesta 2020 poikkeuksellisen. Tartuimme Pohjolan Voimassa nopeasti tilanteeseen ja säännöllisesti kokoontuva valmiusryhmämme aloitti työnsä. Muutimme työskentelytapojamme niin, että pystyimme myös poikkeustilanteessa varmistamaan häiriötömän sähkön- ja lämmöntuotannon. Työskentelimme maaliskuusta vuoden loppuun saakka etätyössä niiltä osin, kuin se oli mahdollista.

Pandemia aiheuttaa koko yhteiskunnalle ison taloudellisen raskuuden. Energia-alaan vaikuttavaan päätöksentekoon, kuten energia-, ilmasto- ja ympäristöasioihin, sillä ei ole ollut juuri vaikutusta. EU:ssa ja kansallisesti tavoitellaan ratkaisuja, jotka samanaikaisesti loiventavat pandemian vaikutuksia ja edistävät kestävä kehitystä.

2020: Suomessa veropäätöksiä, EU:ssa monia energia-alaan vaikuttavia aloitteita

Lämmityspolttoaineiden verotus nousi 105 milj. eurolla vuoden 2021 alusta alkaen. Turpeen vero nousi 2,7 euroa/MWh. Suomen hallitus linjasi käyttävänsä osan oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta turvetta korvaavien investointien tukemiseen. Hallitus käynnisti myös mm. energia-verotuksen tiekartan toisen vaiheen. Keskustelut omakustannushintaan perustuvan ydinvoima-tuotannon saamiseksi korkovähennysrajoitusten ulkopuolelle jatkuivat komission kanssa.

EU:n jäsenmaiden ilmastotavoitteena on vähentää EU:n päästöjä vähintään 55 % vuoteen 2030 mennessä. EU:n parlamentti haluaisi vielä tätäkin tiukemman tavoitteen. EU:n on tarkoitus olla hiilineutraali vuoteen 2050 mennessä. Komissio antoi useita energia-alaan vaikuttavia aloitteita, kuten strategian sektori-integraatiosta ja vedystä, biodiversiteettistrategian ja kiertotalouden toimintajohdon.

2021: käsittelyyn kansallinen energia- ja ilmastostrategia, kestävä rahoituksen kriteerit valmistelussa

Vuonna 2021 hallitus antaa eduskunnalle kansallisen energia- ja ilmastostrategian, joka viitoittaa Suomen tietä hiilidioksidineutraaliksi. Hallitus antaa esityksensä, jolla kiinteistöverotusta muutetaan siten, että vero vastaisi nykyistä paremmin kiinteistön todellista arvoa. Vesivoiman toimintaympäristöön vaikuttavat erityisesti valmisteilla oleva EU:n vesipuitteidirektiivin mukainen kolmas vesienhoitosuunnitelma ja vesilain uudistaminen ns. nollavelvoitelaitosten osalta.

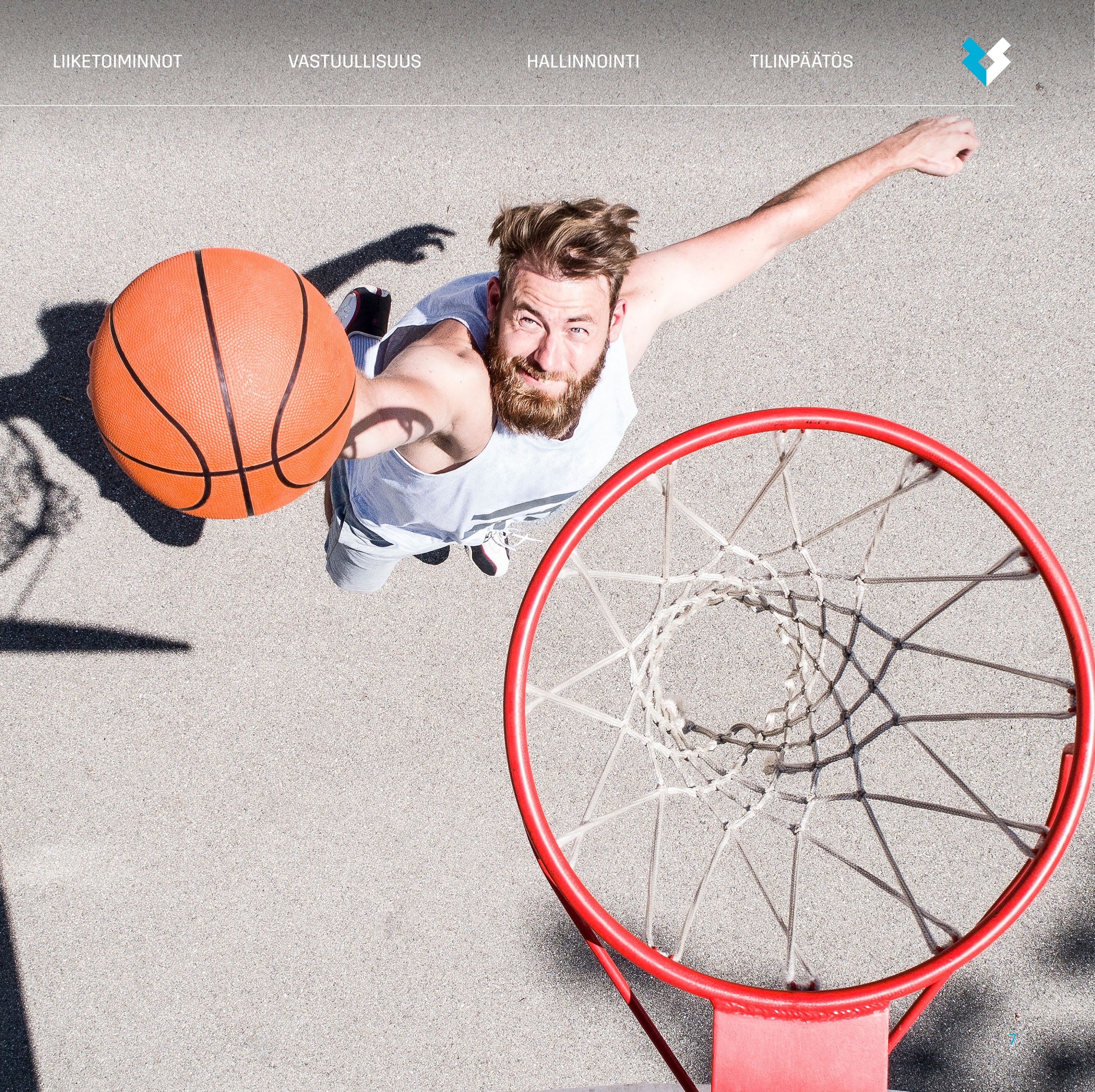
EU:sta on tulossa vuonna 2021 suuri määrä toimintaympäristöön vaikuttavia lainsäädäntöesityksiä, kuten päästökauppaa, uusiutuvaa energiaa, energia- ja teollisuuspäästöjä ja energiaverotusta koskevien direktiivien päivittäminen ja toimintasuunnitelma nollapäästöisestä ympäristöstä. Kestävä rahoituksen luokittelun kriteerien valmistelu jatkuu vuonna 2021.

STRATEGIA

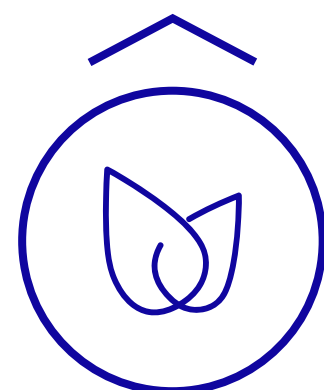
Ratkaisevaa voimaa	8
Laajat verkostot ympäri Suomen	9

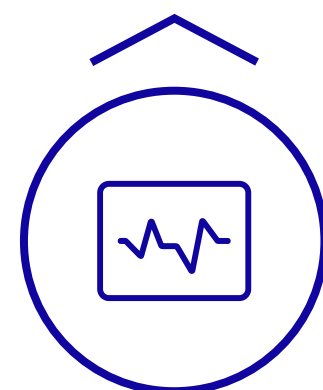
Pohjolan Voima – Ratkaisevaa voimaa.

Strategia 2020–2025

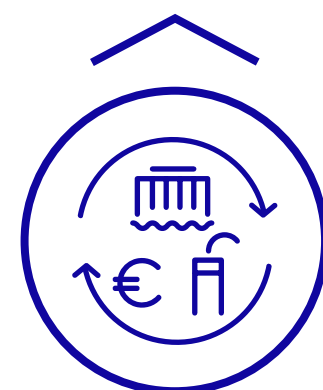
Luomme ratkaisevaa voimaa kilpailukyvyn vahvistamiseksi ja huomisen parhaaksi.

Markkinaehtoisesti
kohti hiilidioksidi-
neutraalisuutta

Säätökyvyllä
kilpailuetua

Tuotanto-
omaisuuden hoidon
huippuosaajaksi

Taitavasti – Rohkeasti – Yhdessä

Kannamme vastuuta huomisesta

”Luomme ratkaisevaa voimaa kilpailukyvyn vahvistamiseksi ja huomisen parhaaksi”. Ilmaisukuva tarkoittaa meitä. Kiteytetysti: Pohjolan Voima – Ratkaisevaa voimaa.

Tuotamme asiakkaillemme sähköä ja lämpöä omakustannushintaan. Näin vahvistamme osaltamme asiakkaidemme – teollisuuden, toisten energiayhtiöiden ja kaupunkien – menestymisen mahdollisuuksia ja tuomme välillisesti työtä ja hyvinvointia Suomeen.

Osuutemme Suomen sähköntuotannosta on lähes 20 %. Kannamme vastuuta huomisesta myös sillä, että valtaosa tuottamastamme sähköstä, 96 %, on hiilidioksidi-neutraalia. Hiilineutraalilla tuotannollamme autamme myös asiakkaitamme vähentämään heidän päästöjään ja osaltamme luomme puhtaampaa maailmaa.

Strategiset teemamme ovat:

Markkinaehtoisesti kohti hiilidioksidi-neutraalisuutta

Tavoitteenamme on, että sähköstä 99 % ja lämmöstä 85 % on hiilidioksidi-neutraalia vuonna 2025. Osallistumme ydinvoimatuotannon kilpailukyvyn kehittämiseen, rajaamme markkinatilanteen mukaan turpeen ja fossiiliset polttoaineet käynnistys- ja varapolttoaineeksi sekä pidämme yllä valmiudet ottaa uusia ratkaisuja käyttöön teollisessa mittakaavassa.

Säätövoimalla kilpailuetua

Energia-ala elää suurta murrosta, jossa sään mukaan vaihteleva tuotanto kasvaa merkittävästi ja haastaa sähköjärjestelmämme tasapainon. Sähköntuotannon vaihteluiden arvioidaan olevan tulevaisuudessa vielä nykyistäkin nopeampia ja suurempia. Joustavuudesta ja kyvystä tasapainottaa tuotantoa kysynnän tarpeiden mukaisesti tulee entistäkin arvokkaampaa. Kehitämme tuotantomme säätökykyä markkinainformaation avulla. Kasvatamme säädön arvoa investoinneilla.

Tuotanto-omaisuuden hoidon huippuosaajaksi

Meillä on käsissämme suuri omaisuusmäärä, josta pidämme huolta parhaalla mahdollisella tavalla. Tuotanto-omaisuudella emme tarkoita ainoastaan rakennuksia ja laitteistoja, mutta myös tietoa, joka meille kertyy tuotanto-omaisuuden elinkaaren aikana ja jonka avulla johdamme toimintaamme. Teemme tehokkaita kunnossapitotoimenpiteitä ja oikea-aikaisia investointeja. Hyödynnämme älyn, digitalisaation ja tiedolla johtamisen toiminnassamme. Jatkamme verkostojen ja kumppanuuksien vahvistamista, sillä yhdessä olemme enemmän.

Laajat verkostot ympäri Suomen

Pohjolan Voima tuo välillisesti työtä ja hyvinvointia Suomeen

Tuotamme ratkaisevaa voimaa kilpailukyvyn vahvistamiseksi ja huomisen parhaaksi

- Omistuksen taustalla olevat kunnat
- Osakkaiden teollisuuspaikkakunnat

Osaamista ja tehokkuutta verkostoista

Myymme Pohjolan Voimassa tuottamamme sähkön ja lämmön omakustannushintaan osakkaillemme, jotka ovat samalla asiakkaitamme. Osakkaat puolestaan maksavat Pohjolan Voiman kustannukset omistusosuksiensa suhteessa. Tavoitteenamme ei ole tuottaa voittoa eikä jakaa osinkoa. Asiakkaamme saavat hyödyn käyttämällä tuotteen (sähkö, lämpö) tai myymällä sen edelleen. Toimintamallimme on kirjattu yhtiöjärjestykseen.

Toimintamallimme on olla vahvasti verkostoitunut. Verkoston ytimen muodostavat 23 asiakasyritystämme. Pystymme yhdistämään niiden voimavarat, jakamaan yhdessä riskit ja toteuttamaan tuotantokustannuksiltaan kilpailukykyisiä energiahankkeita. Pohjolan Voiman emoyhtiön

ja tytäryritysten hallintoelimissä on suuri joukko asiakasyritystemme edustajia. Verkostoon kuuluvat myös asiakasyritystemme omistajat, joita esimerkiksi eri energiayhtiöillä voi olla lukuisia. Näin hyöty toiminnastamme leviää laajasti ympäri Suomen.

Meillä on lukuisia kumppanuuksia, jotka hoitavat meille tärkeitä toimintoja. Näin varmistamme vahvan osaamisen ja tehokkuuden. Esimerkiksi Caverion käyttää ja pitää kunnossa vesivoimalaitoksiamme, energianhallinnan palveluita toimittaa Power-Deriva, taloushallinnon palveluita Adner ja IT-palveluita Atea. Toimintaa kehittäessämme teemme tiivistä yhteistyötä laitetoimittajien ja tutkimuslaitosten kanssa. Esimerkkejä yhteistyötahoista ovat Tiedolla johtaminen -hankkeeseen osallistuva Insta ja voimalaitosten teknisiin projekteihin osallistuva Valmet. Olemme aktiivisia toimijoita myös energia-alan verkostoissa ja yhteiskunnassa.

Toimintamalli ja verkostot

Pohjolan Voiman toimintamalli perustuu laajaan verkostoyhteistyöhön

- Asiakkaat/Osakkaat
- Valitut kumppaniyritykset
- Palveluntuottajat

- Tutkimus- ja koulutuslaitokset
- Rahoittajat
- Etujärjestöt
- Poliittiset päättäjät
- Virkamiehet
- Media
- Kansalaisjärjestöt

LIIKETOIMINNOT

Tuotantovuosi 2020	12
Vesivoima	13
Lämpövoima	15
Ydinvoima	16
Kehityshankkeet	17

Tuotantovuosi 2020

Vuonna 2020 Pohjolan Voiman sähköntuotanto oli 11,8 terawattituntia (TWh). Osuutemme kaikesta Suomessa tuotetusta sähköstä oli noin 17,9 %. Lämmöntuotantomme oli yhteensä 3,6 TWh.

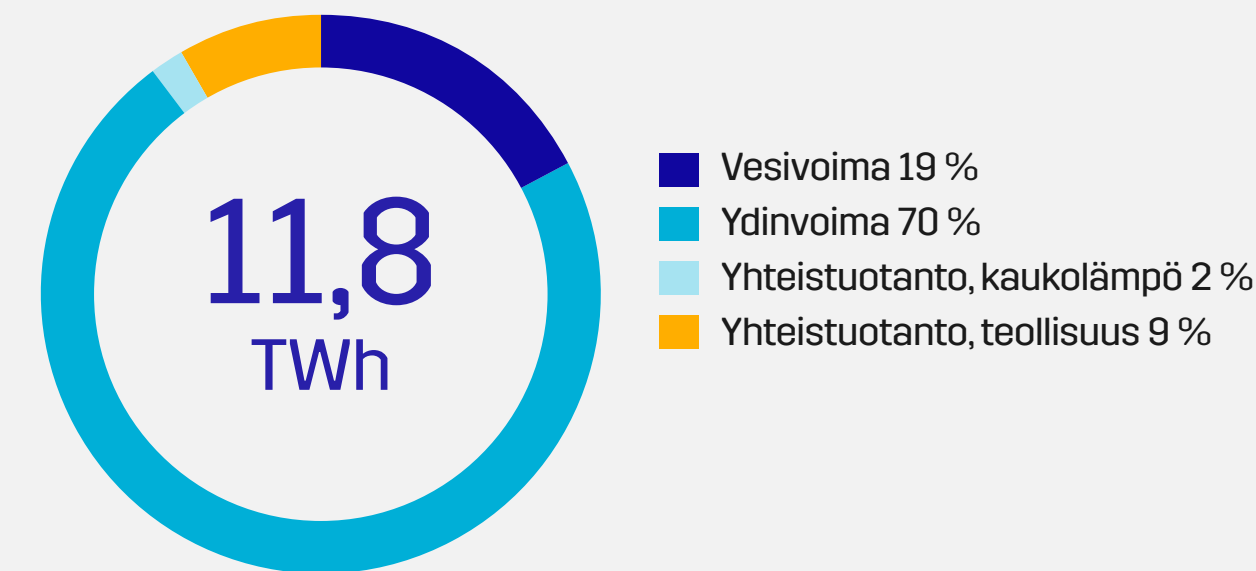
Tuotamme viidenneksen Suomen sähköstä

Sähkön tuotantokapasiteettimme oli yhteensä 1 984 megawattia (MW) vuoden 2020 lopussa. Sen osuus oli noin 17,4 % Suomen sähkön tuotantokapasiteetista. Lämmön tuotantokapasiteettimme oli 1 472 MW. Pohjolan Voimalla ei ollut vuonna 2020 enää lauhdevoimakapasiteettia Kristiinankaupungin voimalaitoksen purkamisen takia.

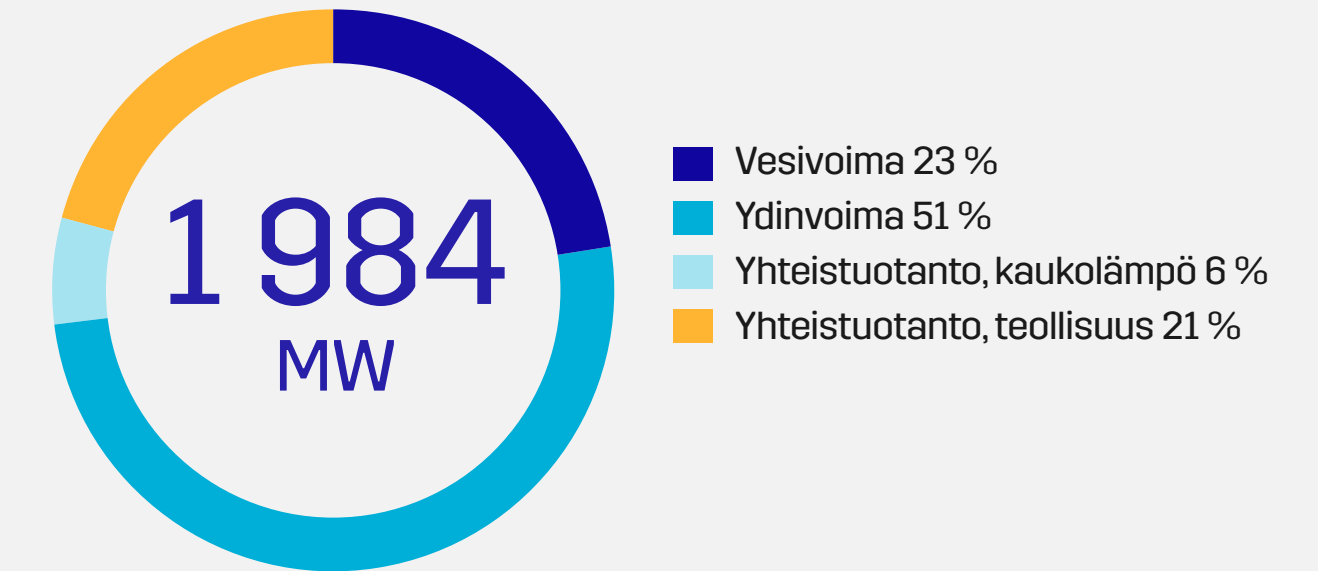
Suomessa sähkön käyttö vuonna 2020 oli 81 TWh. Sähköä tuotettiin Suomessa 66 TWh ja sitä tuotiin Suomeen nettomääräisesti 15 TWh. Vuonna 2020 sähkön käyttö laski Suomessa 6 % edellisvuodesta. Teollisuuden sähkönkulutus laski 8,2 % ja muiden sektorien sähkönkulutus pysyi samalla tasolla.

Katso myös: Pohjolan Voiman tuotantokapasiteetti 31.12.2020

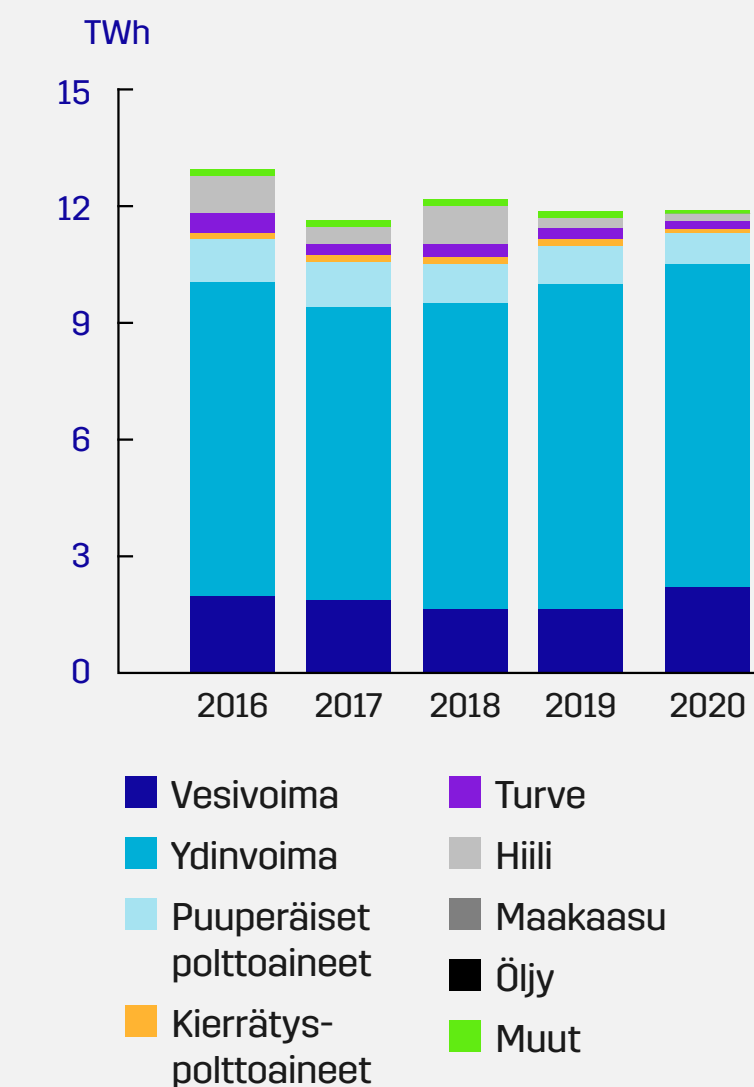
Pohjolan Voiman sähköntuotanto 2020

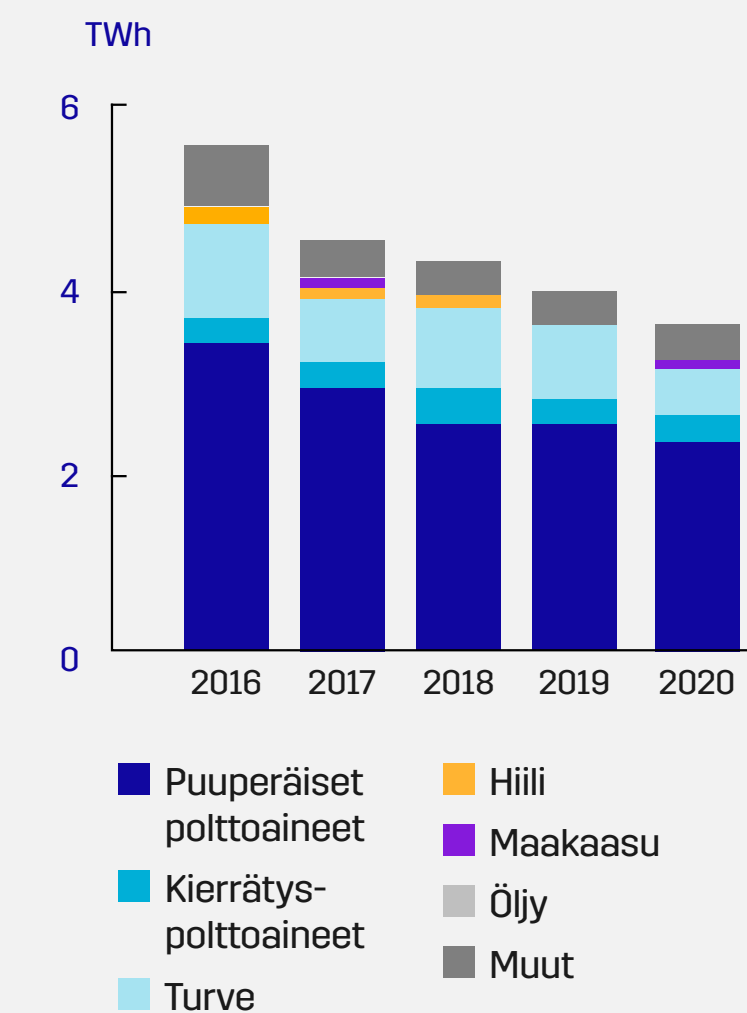
Pohjolan Voiman sähköntuotantokapasiteetti 31.12.2020

Sähköntuotanto energialähteittäin 2016–2020

Lämmöntuotanto energialähteittäin 2016–2020

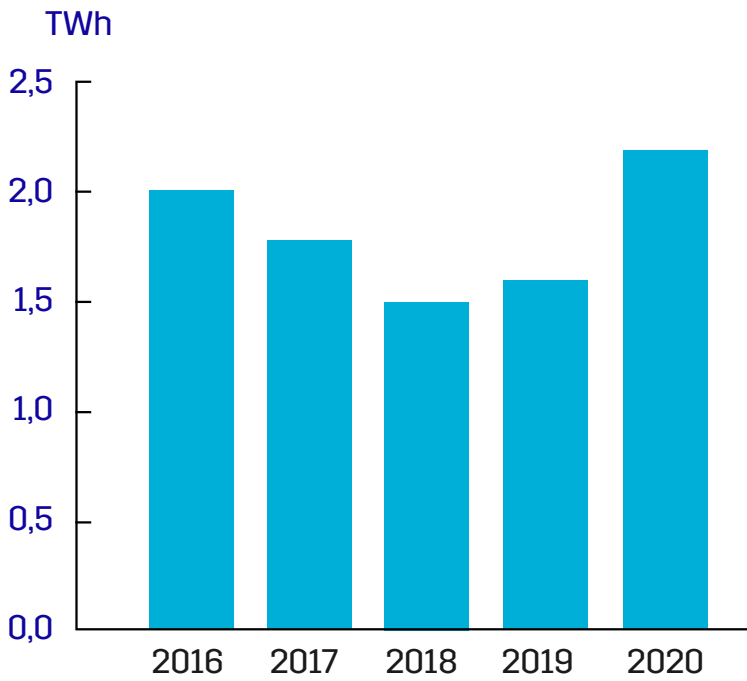

Vesivoima

Pohjolan Voimalla on yhteensä 12 vesivoimalaitosta, jotka sijaitsevat Iijoella, Kemijoella, Kokemäenjoella ja Tengeliönjoella. Laitosten sähköteho on yhteensä 541 MW, josta Pohjolan Voiman osuus on 449 MW.

Vuonna 2020 tuotimme vesivoimalla sähköä 2,2 TWh. Vesivoiman tuotanto ylsi lähes vuoden 2015 ennätysellisiin lukemiin erinomaisen tuotantovuoden takia. Vesivoiman osuus sähköntuotannostamme oli 19 % vuonna 2020.

Vesivoimalla tuotettu sähkö 2016–2020

Peruskunnostamme vesivoimalaitoksiamme suunnitelmallisesti

Modernisoinnit pidentävät voimalaitosten elinkaarta, lisäävät energiatehokkuutta, tuotantovarmuutta ja ympäristöhyötyjä. Kemijoen Jumiskon voimalaitos on vuorossa vuonna 2021.

Kehitämme vesivoimalaitostemme käyttöä ja kunnossapitoa kumppaneidemme kanssa ja hyödynnämme digitaalisia ratkaisuja. Aloitimme siirtymisen vuonna 2021 valmistuvaan uuteen toiminnanhallintajärjestelmään. Virtualisoitu järjestelmä linkittyy laitoksiin ja ulkopuolisiin järjestelmiin. Se tehostaa reaaliaikaista etäohjausta ja mahdollisuutta säätää tuotantoa nopeasti sähkönkulutuksen ja ympäristön tarpeiden mukaisesti.

Hoidamme vesiympäristöä pitkäjänteisesti

Hoidamme vesiympäristöä ja kalakantoja viranomaisten meille määrittämien velvoitteiden mukaisesti. Lisäksi teemme paljon vapaaehtoista yhteistyötä vesiympäristön kehittämiseksi. Laajassa yhteistyössä on saavutettu konkreettisia tuloksia Iijoella. Kehitämme myös säännöstelyä yhteistyössä.

Lapin ELY-keskus on hakenut muutosta Kemi- ja Iijoen kalatalousvelvoitteisiimme. Annoimme vuonna 2020 kuulutettuihin hakemuksiin muistutuksemme.

[Lue lisää velvoitteidemme hoidosta ympäristöosiosta.](#)

Yhteistyötä vaelluskalojen hyväksi

Osallistumme laajoihin yhteistyöhankkeisiin Ii- ja Kemijoella ja olemme sitoutuneet edistämään yhteistyössä vaelluskalojen luonnonkierron palauttamista. Olemme vakuuttuneita siitä, että parhaaseen tulokseen päästään vaiheittain edeten, yhteistyössä asiantuntijoiden ja keskeisten sidosryhmien kanssa.

Case

Haapakoskelle rakennetaan Suomen ensimmäinen lohikalojen alasvaellusreitti

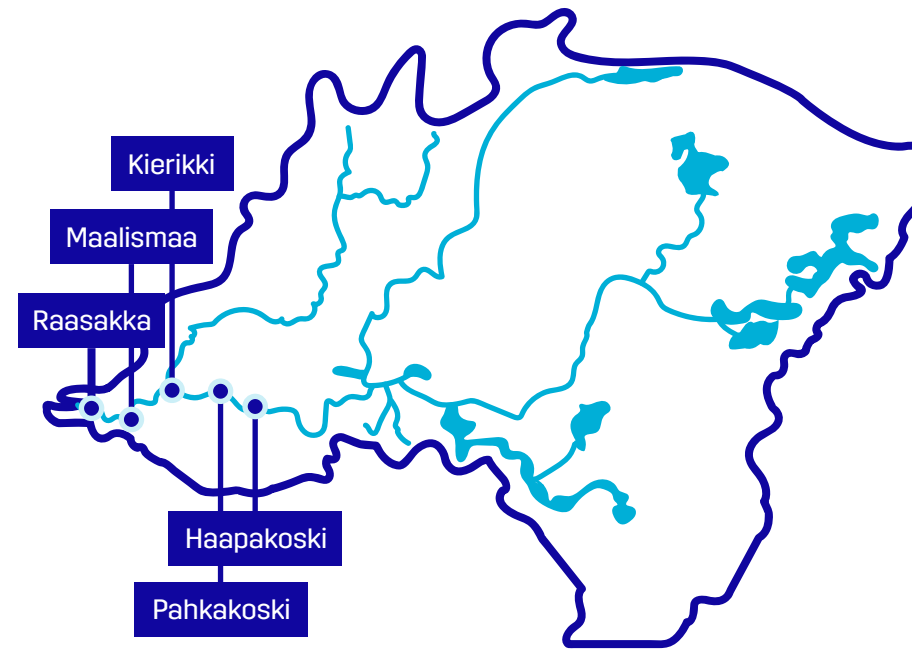
Iijoen ylimmällä voimalaitoksella Haapakoskella aloitettiin marraskuussa 2020 lohikalojen vaelluspoikasten alasvaellusväylän rakentaminen. Alasvaellusväylä ja vuonna 2019 asennettu ohjausaita muodostavat yhdessä reitin, jota pitkin vaelluspoikaset voidaan ohjata voimalaitoksen ohi alavirtaan. Lisäksi rakennetaan kiinniottolaitteisto. Hanke on osa Iijoen vaelluskalahanketta 2020–2022, jossa edistetään myös alimman voimalaitoksen Raasakan kalatietä.

[Lue lisää alasvaellusreitistä ja muista yhteistyöhankkeista vaelluskalojen luonnonkierron palauttamiseksi](#)

lijoen yhteistyöhankkeet

Osallistumme lijoella laajaan yhteistyöhön vesiympäristön kehittämiseksi ja vaelluskalakantojen luonnonkierron elvyttämiseksi.

Lämpövoima

Pohjolan Voimalla oli lämpövoimatuotannossaan käytössä lämmön tuotantokapasiteettia 1 472 MW ja sähkön yhteistuotantokapasiteettia 524 MW.

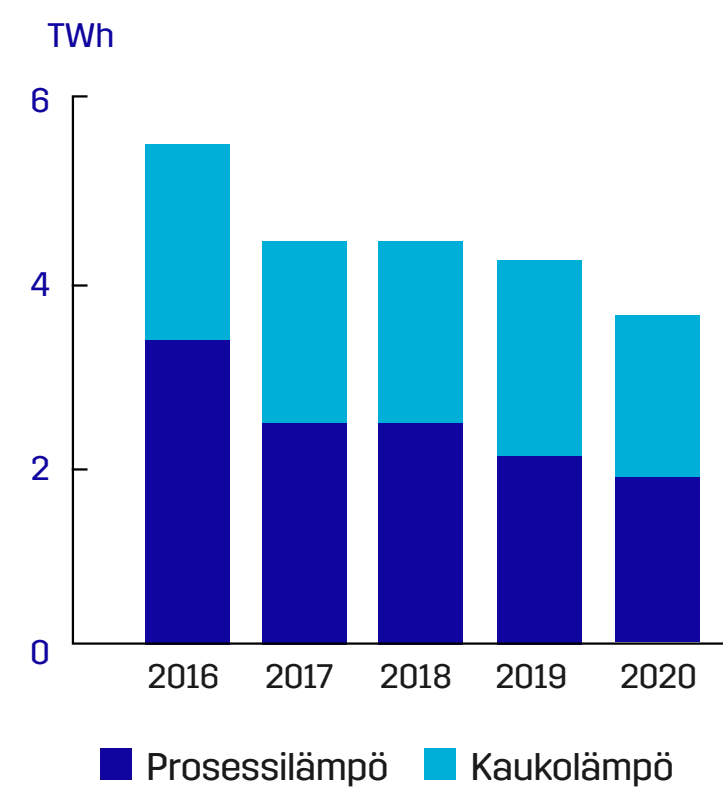
Lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitoksemme tuottavat höyryä ja kaukolämpöä paikallisen teollisuuden ja yhdyskuntien tarpeisiin sekä lisäksi sähköä. Vuonna 2020 yhteistuotantolaitostemme lämmöntuotanto oli 3,6 TWh ja sähköntuotanto 1,3 TWh.

Lämpövoimalaitoksissamme käytimme vuonna 2020 puuperäisiä polttoaineita 4,3 TWh, kierrätyspolttoainetta 0,5 TWh, turvetta 1,0 TWh ja kivihiiltä 0,5 TWh. Öljyä ja maakaasua käytimme käynnistys- ja varapolttoaineina. Tavoitteenamme on rajata fossiiliset polttoaineet ja turve käynnistys- ja varapolttoaineiksi markkinaehtoisesti vuoteen 2025 mennessä.

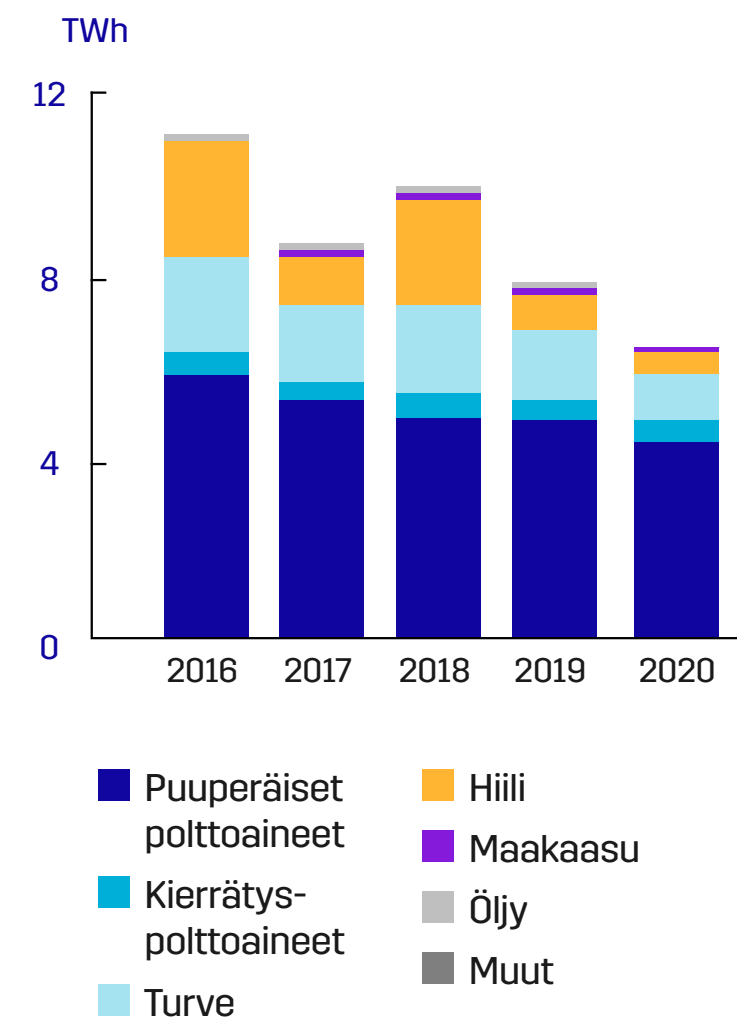
Lämpövoimalaitoksillamme on käynnissä useita kehityshankkeita, jotka tähtäävät tuotannon joustavuuden ja tehokkuuden kehittämiseen sekä päästöjen vähentämiseen edelleen.

[Lue lisää kehityshankkeet-sivulta.](#)

Prosessilämmön ja kaukolämmön tuotanto 2016–2020

Lämmön- ja sähköntuotannon polttoaineet 2016–2020

Case

Viimeisen hiililauhdelaitoksemme piippu kaatui

Kivihiiltä ja öljyä polttaneista lauhdevoimalaitoksista luopuminen on merkittävä askel tavoitellessamme hiilidioksidineutraalia tuotantoa. Kristiinankaupungissa sijaitsevan voimalaitoksen piipun kaatuminen 1.10.2020 sai paljon huomiota. Purku valmistuu vuonna 2021. Vuonna 2020 valmistui Porin Tahkoluodon voimalaitoksen purku. Kivihiiltä ja öljyä käyttäneet voimalaitokset olivat viimeiset yksinomaan sähköä tuottaneet lauhdevoimalaitoksemme.

Kiertotalous otetaan huomioon purkamisessa: valtaosa purkumateriaaleista kierrätetään uusiokäyttöön.

Ydinvoima

Pohjolan Voiman yhteisyrityksen Teollisuuden Voima Oyj:n (TVÖ) ydinvoimalaitos sijaitsee Olkiluodossa, Eurajoella. Voimalaitoksen kahden laitosyksikön yhteenlaskettu sähköteho on 1 780 MW.

Olkiluoto 1 -laitosyksikkö (OL1) saavutti 93,7 %:n käyttöker-
toimen vuonna 2020. Olkiluoto 2 -laitosyksikön (OL2) vastaava
lukema oli 93,3 %. Koko voimalaitoksen tuotanto oli 14,6 TWh.
Pohjolan Voiman osuus tuotannosta oli 8,3 TWh.

Olkiluodon vuosihuollot toteutuivat erityisjärjestelyin

OL1 ja OL2 pidetään jatkuvasti hyvässä tuotannollisessa ja
toiminnallisessa kunnossa laitosyksiköillä vuorovuosin toteutet-
tavilla polttoaineenvaihto- ja huoltoseisokeilla. Vuonna 2020
vuosihuollot toteutettiin poikkeuksellisin järjestelyin koronavi-
rustartuntojen ehkäisemiseksi laitosalueella.

OL2:lla tapahtui joulukuussa käyttöhäiriö, kun laitosyksikkö
irtosi yllättäen verkosta. Häiriö todentui nopeasti laitoshätä-
tilaa lievemmäksi ja laitosyksikkö ajettiin valmiustilan kautta
kylmäseisokkiin. Tilanne aiheutui kuumen veden kulkeutumi-
sesta reaktorin puhdistusjärjestelmän suodattimille. Laitoksen
turvallisuusjärjestelmät toimivat suunnitellusti, eikä häiriöstä
aiheutunut vaaraa ihmisille eikä ympäristölle.

Posivan loppusijoituskokonaisuuden rakentaminen eteni

Posiva on edennyt loppusijoitushankkeessa käytetyn poltto-
aineen loppusijoittamiseen tarkoitetun kapselointilaitoksen
ja maanalaisen loppusijoituslaitoksen rakentamisvaiheeseen.
Loppusijoituslaituskokonaisuuden rakentaminen eteni suunni-
tellusti. Posiva Oy vastaa omistajiensa TVÖ:n Olkiluodon ja
Fortumin Loviisan voimalaitoksilla syntyvän käytetyn poltto-
aineen loppusijoituksesta Olkiluodossa.

[Lue lisää: www.posiva.fi](http://www.posiva.fi)

”Olkiluoto 3 on Suomen suurin yksittäinen ilmastoteko”

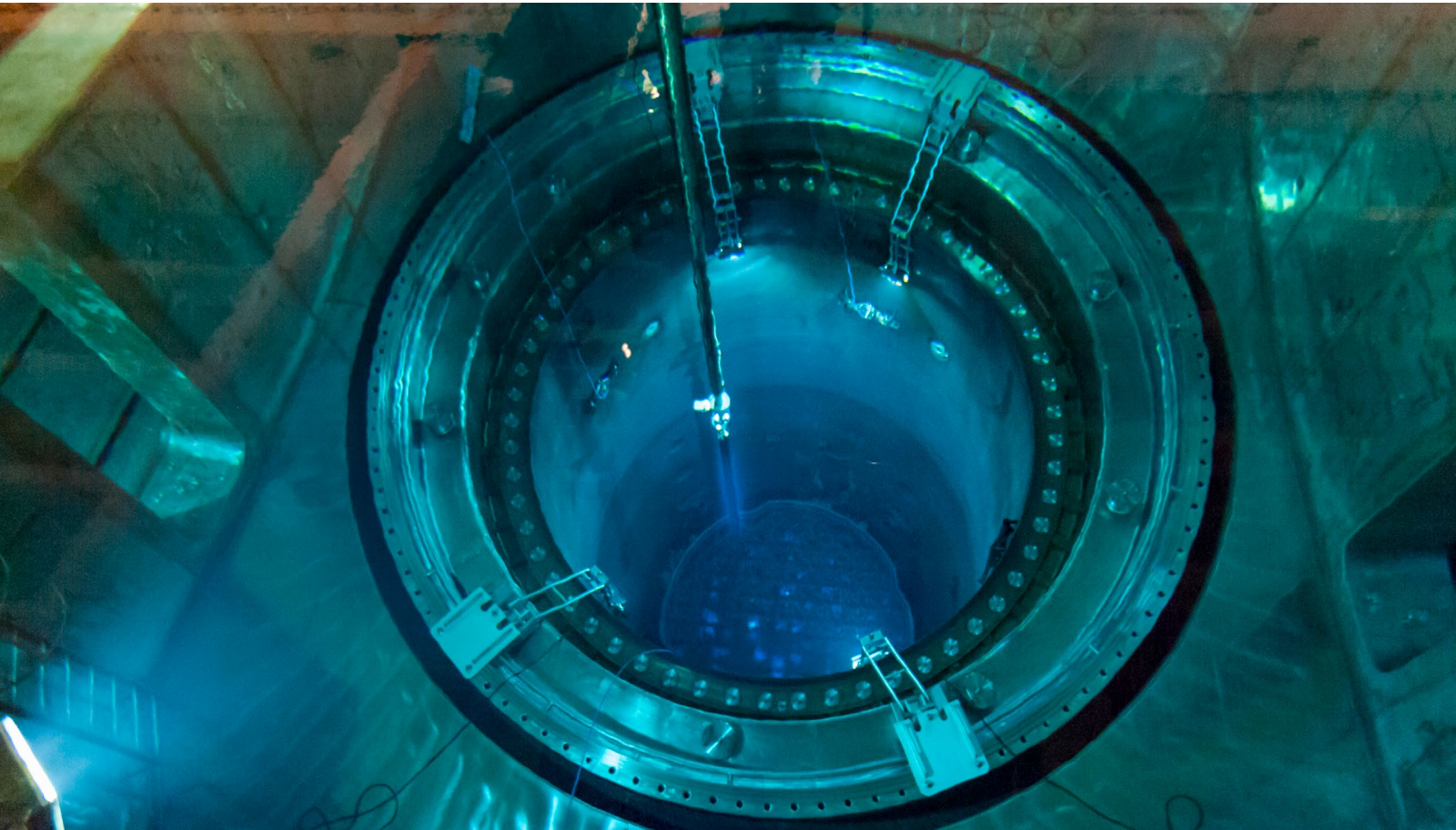
Case

Olkiluoto 3 EPR etenee kohti käyttöönottoa

Olkiluoto 3 EPR -laitosyksikön tuotantoon valmistautuminen eteni vuoden 2020 aikana,
kun laitostyömaalla jatkettiin järjestelmätestauksia, kunnossapitotöitä ja teknisten vikojen
korjauksia valmistautuen polttoaineen lataukseen. TVÖ jätti latauslupahakemuksen Säteilytur-
vakeskukselle (STUK) huhtikuussa.

Laitostoimittaja Areva–Siemens-konsortion elokuussa päivittämän aikataulun mukaan laitos-
yksikön säännöllinen sähköntuotanto alkaa helmikuussa 2022.

[Lue lisää: www.tvö.fi](http://www.tvö.fi)

Kehityshankkeet

Meillä on käynnissä useita hiilidioksidineutraalisuuteen, säätökyvyn parantamiseen ja tuotanto-omaisuuden hoitoon liittyviä hankkeita.

Merkittävin investointihankkeemme on yhteisyrityksemme TVO:n Olkiluoto 3 EPR -projekti, joka on myös Suomen suurin ilmastoteko.

Lue lisää: www.tvo.fi

Vesi- ja lämpövoiman hankkeillamme kehitämme energiantuotannon kilpailukykyä, joustavuutta ja tehokkuutta lisääviä ratkaisuja, jotka vähentävät myös päästöjä. Otamme hankkeissamme huomioon myös kiertotalouden tavoitteet.

Hyödynnämme kehitystyössä digitalisaation ja tiedolla johtamisen tuomat uudet mahdollisuudet. Satsaamme älykkyyteen ja matalan kynnyksen pilottihankkeisiin, joita toteutamme yhteistyöverkostojemme kanssa.

Meillä on meneillään lähes sata kehityshanketta, joilla tuotantoa, toimintatapoja, raportointia ja datan hyödyntämistä kehitetään. Otimme käyttöön uuden projektien johtamistyökalun, joka lisää läpinäkyvyyttä. Projektisalkku on linkitetty intranetiimme ja tuo henkilöstöllemme tietoa valmisteltavista, käynnistyneistä ja valmistuneista hankkeista. Se tukee projektien viestintää ja johtamista.

Tavoite: rajaamme turpeen varapolttoaineeksi vuoteen 2025 mennessä

Puuperäiset polttoaineet ovat pääpolttoaine lämmön ja sähkön yhteistuotantovoimalaitoksissamme.

Turvetta käytetään niiden tuki- ja varapolttoaineena. Meillä on selkeä suunnitelma turpeen käytön vähentämiseksi.

Tavoitteenamme on rajata turpeen käyttö varapolttoaineeksi vuoteen 2025 mennessä, jos markkinat tämän mahdollistavat. Laitoksemme selvittävät tarvittavia toimenpiteitä. Useissa voimalaitoksissamme olemme jo merkittävässä määrin korvanneet turvetta puuperäisillä polttoaineilla.

Rauman Biovoiman voimalaitoksella turpeen käytöstä on käytännössä jo luovuttu. Hämeenkyrön Voiman voimalaitoksella lisätään kierrätyspolttoaineiden osuutta ja vähennetään turpeen käyttöä. Kymen Voiman voimalaitoksella Kouvolan Kuusan-koskella on lisätty systemaattisesti hiilineutraaleja polttoaineita laitoksen lähes 20 käyttövuoden aikana. Niiden osuus on jo yli 90 %. Kaukaan Voiman voimalaitoksella Lappeenrannassa uusiutuvien polttoaineiden osuus on 90 %.

Haemme uusia keinoja lisätä säätövoimaa

Säätövoiman tarve on kasvanut, kun sään mukaan vaihtelevan uusiutuvan energian osuus energiantuotannossa on noussut. Olemme käynnistäneet projektin, jossa haemme ennakoluultomasti lisää säätövoimaa lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitoksista (CHP, Combined Heat and Power). Säätövoimaksi kutsutaan sitä sähköntuotantoa, joka saadaan nopeasti käyttöön tuotannon häiriö-

tilanteissa tai tasaamaan kulutuksen huippuhetkiä. Säätövoima siis varmistaa, että sähkön kulutus ja tuotanto ovat joka hetki tasapainossa.

Selvitämme yhteistuotantolaitosten säätökaritoituksella voimalaitostemme mahdollisuuksia osallistua Suomen sähköjärjestelmän tukemiseen entistä joustavammin ja markkinaehtoisemmin. Keinot yhteistuotantolaitosten säätövalmiuteen ovat hyvin laitoskohtaisia.

Kehitämme myös vesivoiman säätökykyä edelleen hyödyntämällä erilaisia teknisiä ratkaisuja. Tätä työtä tehdään ympäristöä ja kunkin alueen kanssaeläjiä kunnioittaen.

Olemme aloittaneet selvityksen akkuratkaisujen mahdollisuuksista

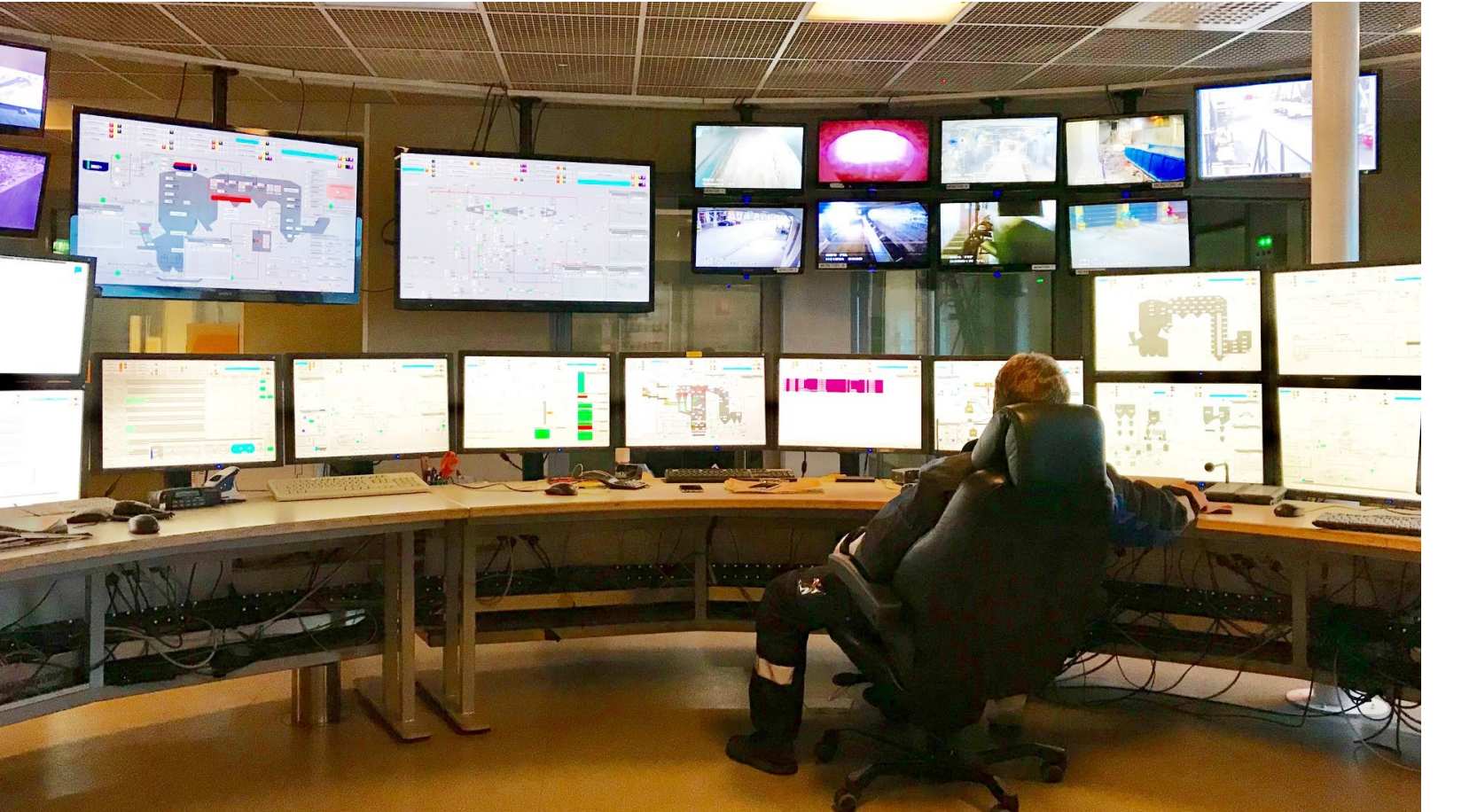
Lisäksi olemme alkaneet selvittää, mitä mahdollisuuksia olisi lisätä säätövoimaa akkujen avulla. Valmistelemme yhteistyössä osakkaidemme kanssa akkuhybridiratkaisua, joka tukisi ydinvoimaa ja turvaisi sähköjärjestelmän toimintaa. Moduläärinen ja laajennettavissa oleva ratkaisu toisi mahdollisuuksia tukea myös vesivoiman säätövoimatuotantoa.

Case

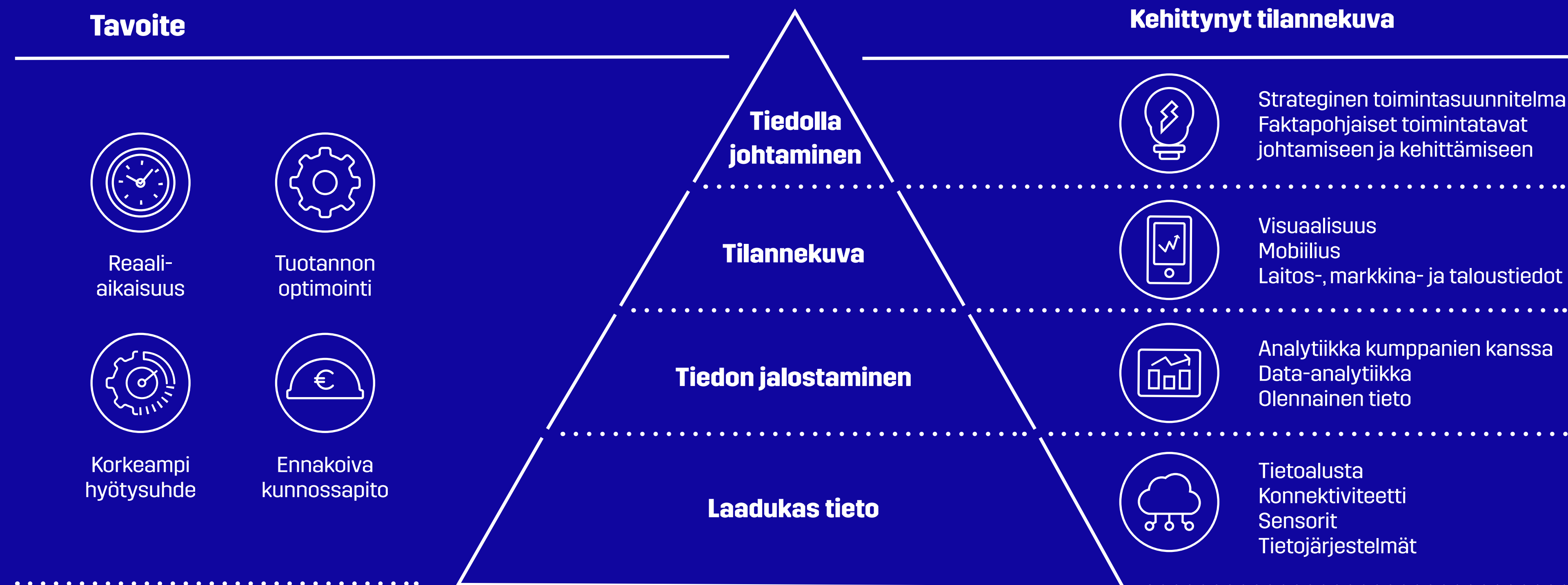
Tiedolla lisäarvoa

Olemme käynnistäneet monivuotisen Tiedolla lisäarvoa -hankkeen tiedolla johtamisen kehittämiseksi yhdessä kumppaneidemme kanssa. Hankkeessa kehitetään ja otetaan käyttöön yhteinen tietopalusta, johon yhdistetään ja jalostetaan eri järjestelmistä saatavaa dataa.

Datan avulla saamme paremman tilannekuvan johtaa tehokasta laitosten ajamista, ennakoida häiriöitä ja kohdentaa toimenpiteitä oikea-aikaisesti. Näin kehitämme laitoksien tehokkuutta, käyttövarmuutta ja turvallisuutta. Vuonna 2020 otimme käyttöön talousraportoinnin uudistuksen ja pilotoimme laadukkaan, olennaisen tuotantotiedon tuomista tietopalustaan.

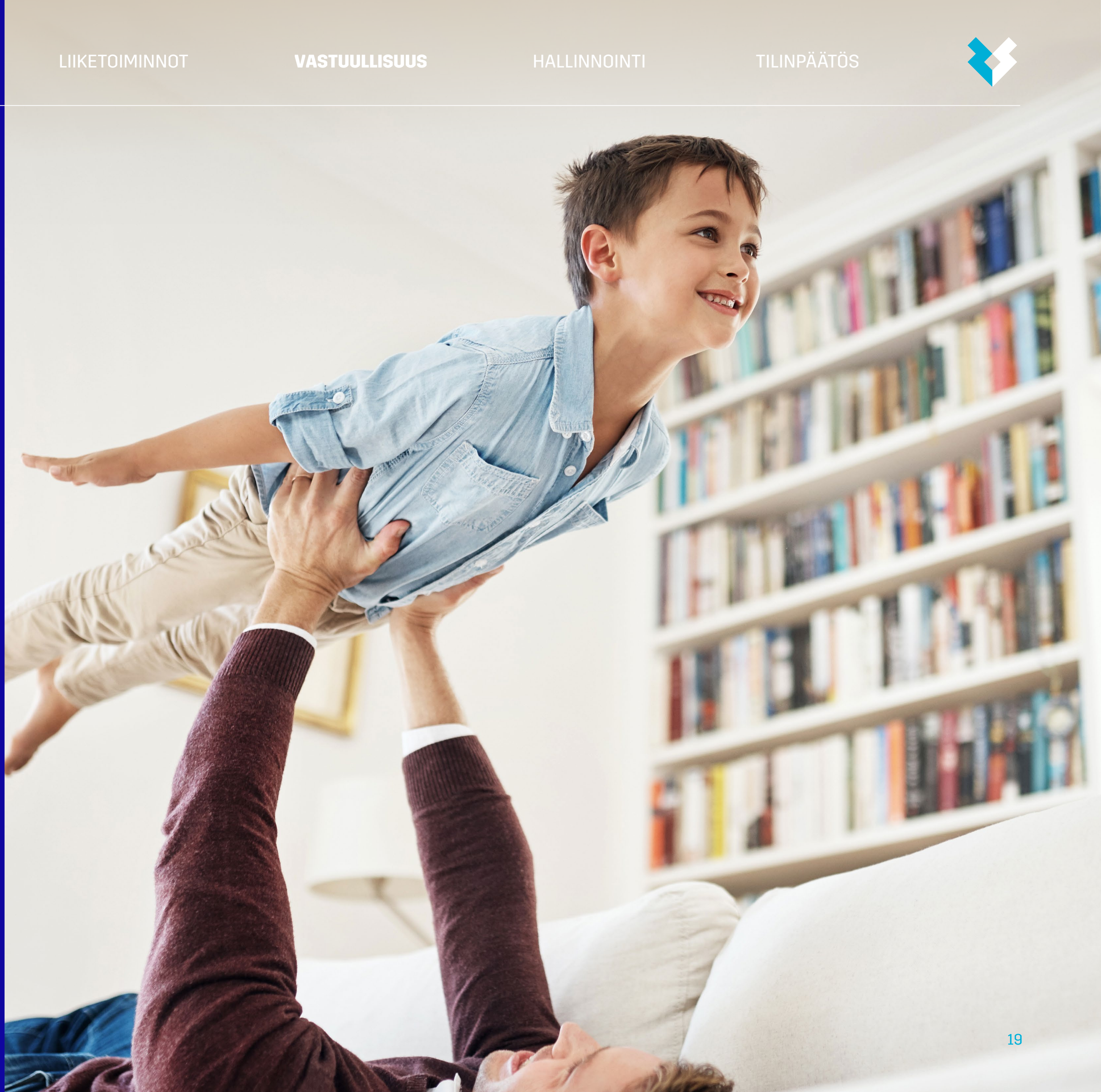

Laadukas tieto on perusta

VASTUULLISUUS

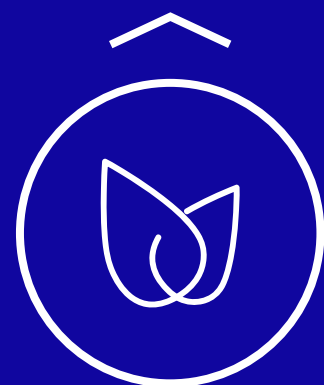
Vastuullisuusteemat	20
Vastuullisuus on konkreettista tekemistä	22
Meissä on ratkaisevaa voimaa	25
Turvallisuus	28
Ympäristö	29
Kohti hiilidioksidineutraalisuutta	32

Vastuullisuusteemat

Strategia

Luomme ratkaisevaa voimaa kilpailukyvyyn vahvistamiseksi ja huomisen parhaaksi.

Markkina-
ehtoisesti kohti
hiilidioksidi-
neutraalisuutta

Säätökyvyllä
kilpailuetua

Tuotanto-
omaisuuden
hoidon huippu-
osaajaksi

Taitavasti – Rohkeasti – Yhdessä

Vastuullisuusteemat

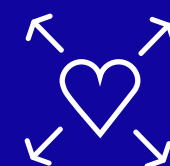
Hiilidioksidineutraali ja
kestävä energia

Kilpailukykyinen
energia

Turvallinen työ ja työn-
tekijöiden hyvinvointi

Vastuullisuus verkostoissa
ja sidosryhmäsuhteissa

Olennaiset näkökohdat

- Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen
- Luonnon monimuotoisuuden edistäminen
- Energiatehokas ja kiertotaloutta tukeva tuotanto
- Veden käyttö ja vesistöjen tila

- Asiakkaalle tuotettu lisäarvo
- Tuotannon luotettavuus ja elinkaaren hallinta
- Tiedolla johtaminen

- Ennakoiva turvallisuus
- Innostava työpaikka huippuosaajille

- Vastuullisuus arvoketjuissa/kumppanuuksissa
- Läpinäkyvyys tekemisessä
- Vuorovaikutteisuus sidosryhmien kanssa
- Vastuullisuus poikkeustilanteissa

Vastuullisuus

Pohjolan Voima on osa ratkaisua siirryttäessä kohti vähähiilistä Suomea. Hiilineutraalin sähkön osuus on tuotannostamme jo 96 %. Vuonna 2020 asetimme kunnianhimoisen hiilineutraaliustavoitteen myös lämmöntuotannollemme. Uudistimme koko vastuullisuusajatteluamme ja vastuullisuusohjelmaamme ottamaan huomioon myös YK:n kestävän kehityksen tavoitteet.

Vastuullinen toimintatapa sisältyy Pohjolan Voiman strategiaan, joka tiivistyy lauseeseen: Luomme ratkaisevaa voimaa kilpailukyvyyn vahvistamiseksi ja huomisen parhaaksi. Tämä sisältää vastuullisuuden kolme elementtiä: taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun. Strategia ja arvomme ohjaavat vastuullisuuttamme jokapäiväisessä työssämme.

Toimintamallimme perustuu omakustannushintaan. Hyöty kotimaisesta sähkön- ja lämmöntuotannosta ulottuu laajan yhteistyöverkoston avulla eri puolelle Suomea. Tuomme välillisesti työtä ja hyvinvointia koko maahan.

Vastuullista yritystoimintaamme ohjaavat Pohjolan Voiman hallituksen hyväksymät vastuullisuuspolitiikat: liiketapapolitiikka, kilpailuoikeuspolitiikka, henkilöstöpolitiikka sekä ympäristö- ja energiatehokkuuspolitiikka.

[Lue lisää verkkosivuiltamme](#)

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet käyttöön

Uudistimme vastuullisuusohjelmaamme vuoden 2020 aikana. Ryhmittelimme ajatteluamme

vastuullisuudesta seuraavien neljän teeman alle:

- Hiilidioksidineutraali ja kestävä energia
- Kilpailukykyinen energia
- Turvallinen työ ja työntekijöiden hyvinvointi
- Vastuullisuus verkostoissa ja sidosryhmäsuhteissa

Kävimme uudistamisen yhteydessä paljon sidosryhmäkeskusteluja vastuullisuuden nykytilasta ja Pohjolan Voimaan kohdistuvista odotuksista. Henkilöstömme osallistui vastuullisuus uudistukseen koulutuksien, keskustelujen ja työpajojen kautta.

Otimme käyttöön YK:n kestävän kehityksen tavoitteet. Tarkastelimme, mitä kestävän kehityksen ohjelman 17 tavoitteesta voimme edistää toiminnallamme parhaiten. Valitsimme neljä tavoitetta.

[Kestävän kehityksen tavoitteemme](#)

Ryhmittelimme vastuullistavoitteemme ja niiden mittarit valittujen neljän kestävän kehityksen tavoitteen alle. Asetimme mittarit vuodelle 2021 tai edemmäs, mutta raportoimme jo vuoden 2020 osalta tilannekuvan tavoitteista.

Pohdimme myös vastuullisuutta poikkeustilanteissa. Energia-ala on koko yhteiskunnalle kriittinen toimiala ja siksi olemme varautuneet siihen, että lämpöä ja sähköä on saatavilla myös poikkeustilanteissa ja -olosuhteissa. Vuoden 2020 osalta tällainen poikkeustilanne oli koronapandemia. Muutimme työtapojamme ja käytäntöjämme niin, että pystyimme varmistamaan häiriöttömän energiantuotannon.

”Pohjolan Voima on osa ratkaisua siirryttäessä kohti vähähiilistä Suomea. Vastuullinen toimintatapa sisältyy strategiaamme.”

Case

Toimimme eettisesti

Pohjolan Voimassa toimimme eettisesti ja noudatamme lainsäädäntöä. Toimintaperiaatteisiimme sisältyvät ihmisoikeuksia, työelämän pelisääntöjä ja korruption vastustamista koskevat periaatteet. Olemme sitoutuneet noudattamaan kaikkia toimintaamme soveltuvia lakeja ja määräyksiä. Toimimme rehellisesti ja vilpittömästi suhteissa kaikkiin sidosryhmiimme.

Periaatteet vastaavat kansainvälisesti tunnustettuja kymmentä ihmisoikeuksia, työelämää ja ympäristöä sekä korruption kitkemistä koskevaa periaatetta (YK:n Global Compact).

[Lue lisää toimintamme eettisistä periaatteista nettisivuiltamme](#)

Vastuullisuus on konkreettista tekemistä

Jo 96 % sähköntuotannostamme on hiilidioksidineutraalia

Ylitimme hiilineutraalin sähköntuotannon tavoitteemme: hiilidioksidineutraalin sähkön tuotantomme osuus vuonna 2020 oli noin 96 %. Vuonna 2018 vuodelle 2020 asettamamme tavoite oli 95 %.

Asetimme uuden tavoitteen hiilidioksidineutraalin sähköntuotannon osuudeksi: 99 % vuoteen 2025 mennessä. Määrittelimme ensimmäistä kertaa tavoitteen myös hiilidioksidineutraalille lämmöntuotannolle: sen osuuden on määrä olla 85 % vuoteen 2025 mennessä.

Purimme viimeisen hiililauhdelaitoksemme

Luovuimme vuonna 2020 viimeisestään yksinomaan sähköä tuottaneesta, fossiilisia polttoaineita käyttäneestä lauhdevoimalasta. Kristiinankaupungin lauhdelaitoksen purkaminen on sinetti tälle tuotantomuodolle.

Katso, miten viimeisen hiililauhdelaitoksemme piippu kaadettiin 1.10.2020

Yhteistyö tuo tuloksia vaelluskalojen ja vesiympäristön hyväksi

Jatkoimme vuonna 2020 hyvään vauhtiin päässyttä yhteistyötä lijoella vaelluskalojen luonnonkierron elvyttämiseksi sekä lijoen vesistövision toteuttamiseksi. Laajassa yhteistyössä on eri hankkeissa mukana alueen kuntia, kalastuskuntien edustajia, viranomaisia ja tutkimusta.

lijoen alimman voimalaitoksen Raasakan kalatie sai rakentamisluvan ja alasvaellusväylän rakentaminen ylimmälle voimalaitokselle Haapakoskelle alkoi. Raasakan vanhan uoman hankkeessa toteutettiin kalojen nousuhalukkuutta ja esteetöntä kulkua auttavia toimia ja kunnostettiin kutu- ja poikastuotantoalueita. Sovimme myös Irninjoen ympäristövirtaaman lisäyksestä osana säännöstelyn kehittämis yhteistyötä.

Lue lisää lijoen vaelluskala- ja vesistö-hankkeista vesivoimaosiosta.

Olemme jälleen yksi Suomen innostavimmista työpaikoista

Meille myönnettiin Suomen innostavimmat työpaikat 2020 -tunnustus henkilöstötutkimuksemme perusteella. Vuoden 2020 henkilöstötyön painopisteitämme olivat yrityskulttuurin ja kyvykkyyksien kehittäminen.

Lue lisää henkilöstöosiosta.

”CO₂-neutraali tuotantomme vuoteen 2025 mennessä: 99 % sähköstä, 85 % lämmöstä.”

Case

Näkemyksen avartamisia keskustelussa nuorten kanssa

Jatkoimme keskusteluja nuorten kanssa, jotta ymmärtäisimme paremmin, mitä nuoret odottavat meiltä. Poliittisten nuorisjärjestöjen kanssa pohdimme, miten millenniaalisukupolvien tulo päättäjiksi, toimittajiksi, tutkijoiksi ja virkamiehiksi muuttaa yhteiskuntaa.

Nuoret ovat olleet vieraina *Pallo hallussa* -podcasteissamme ja webinaareissa keskustelemassa ilmastonmuutoksesta. Nuorten Agenda 2030 sparrasi meitä vastuullisuusasioissamme. Olimme myös Helsingin yliopiston opiskelijoiden Helsinki Think Companyn järjestämän 4UNI-ratkaisukilpailun yhteistyökumppani. Kilpailun teema oli sähköistyvä yhteiskunta.

Pohjolan Voiman edistämät kestävän kehityksen tavoitteet

7

EDULLISTA JA PUHDASTA ENERGIAA

Tuotamme sähköä ja lämpöä asiakkaillemme vesi-, lämpö- ja ydinvoimalla. Olemme sitoutuneet hiilidioksidineutraalisuuteen. Matkalla kohti tavoitettamme on välttämätöntä, että tuotantolaitoksemme toimivat luotettavasti ja tehokkaasti. Siksi parannamme niitä jatkuvasti.

8

HIILIDIOKSIDINEUTRAALISUUTTA TYÖN JA TALOUSKASVUN

Pohjolanvoimalaisille tärkeää on työn merkityksellisyys sekä työturvallisuus ja hyvinvointi. Merkityksellisyyteen liittyvät hiilidioksidineutraalisuuden lisäksi kilpailukyky ja resurssitehokkuus.

Alatavoitteet (lyhennetty)	Mitä teemme	Tavoitteet/Mittarit	Alatavoitteet (lyhennetty)	Mitä teemme	Tavoitteet/Mittarit
7.1 Varmistaa edulliset, luotettavat ja uudenaikaiset energiapalvelut	Tuotamme noin 20 % Suomessa tuotetusta sähköstä, josta tällä hetkellä 96 % on hiilidioksidineutraalia. Lämmöntuotannostamme hiilidioksidineutraalia on 69 %. Varmistamme osaltamme, että sähköä ja lämpöä tuotetaan luotettavasti. Suomen suurin ilmastoteko, Olkiluoto 3 lisää valmistuessaan luotettavaa ja hiilidioksidineutraalia sähkön tuotantoa. Varmistamme osaltamme sähköjärjestelmän tasapainoa riittävällä ja kestävästi tuotetulla säätövoimalla, niin normaaliosuhteissa kuin poikkeusoloissa.	99 % sähköntuotannosta ja 85 % lämmöntuotannosta on hiilidioksidineutraalia vuonna 2025. Tilanne 2020: 96 % sähkön- tuotannosta ja 69 % lämmöntuotannosta. - Turpeen käyttö vähentynyt vuonna 2021 40 % vuoden 2019 tasosta. Tilanne 2020: vähentynyt 34 % vuodesta 2019.	8.1 Ylläpitää kaikkia koskevaa talouskasvua	Tarkoituksemme mukaisesti luomme ratkaisevaa voimaa kilpailukyvyyn vahvistamiseksi ja huomisen parhaaksi. Tuotamme omakustannushintaista sähköä ja lämpöä omistajillemme, jotka ovat keskeisessä roolissa talouskasvussa; välillisesti tuomme työtä ja hyvinvointia Suomeen.	Valmistuneiden kehitys- hankkeiden määrä
7.2 Lisätä uusiutuvan energian osuutta maailmanlaajuisessa energialähteiden yhdistelmässä	Kehitämme tuotanto-omaisuuttamme siten, että turpeen, kivihillen, maakaasun ja öljyn käyttö voidaan markkinatilanteen mukaan rajata käynnistys- ja varapolttoaineeksi. Vastaavasti kasvatamme uusiutuvien osuutta käyttämissämme polttoaineissa. Vesivoimalaitoksiemme perusparannuksissa nostetaan laitosten tehoa teknisillä parannuksilla.	Tytäryrityksemme kuuluvat energiatehokkuussopimuksiin, joissa on määritelty yksilöityjä tavoitteita energiatehokkuudelle.	8.2 Saavuttaa korkeampi taloudellisen tuottavuuden taso monipuolistamisen, teknologian uudistamisen ja innovaatioiden avulla	Seuraamme uusien teknologioiden kehitystä. Testaamme ja hyödynnämme jo koeteltuja ratkaisuja sekä luomme valmiudet ottaa käyttöön kannattavia ratkaisuja teollisessa mittakaavassa. Tutkimusyhteistyö tuottaa myös uusia innovaatioita, joista on yleisempää hyötyä. Hyödynnämme kehitystyössä digitalisaation ja tiedolla johtamisen sekä laitojen väliset synergiat.	Säännöllinen työntekijäkokemuksen ja -tyytyväisyyden mittaaminen, mikä auttaa kehittämään innostavaa yrityskulttuuria ja edistämään työntekijöiden hyvinvointia.
7.3 Tuplata energiatehokkuuden maailmanlaajuinen paranemisvauhti	Teemme tehokkaita kunnossapitotoimenpiteitä ja oikea-aikaisia investointeja. Digitalisaatio tekee tuotantolaitoksistamme entistä energiatehokkaampia, päästöttömämpiä ja toimintavarmempia.		8.3 Edistää kehityslähtöisiä käytäntöjä, jotka tukevat tuottavaa toimintaa, säällisten työpaikkojen luontia, yrittäjyyttä, luovuutta ja innovointia	Yrityskulttuurimme perustana ovat yhteiset arvomme taitavasti, rohkeasti, yhdessä. Haluamme olla kaikin tavoin innostava työpaikka nykyisille ja tuleville työntekijöillemme. Edistämme henkilöstömme jatkuvaa ammatillista kehittymistä ja kannustamme uusien ratkaisujen hakemiseen.	Sivutuotteiden hyötykäytön tavoite 100 %. Tilanne 2020: hyötykäyttö 143 %.
			8.4 Parantaa maailmanlaajuisia resurssitehokkuutta kulutuksessa ja tuotannossa	Panostamme kiertotalouteen esimerkiksi energiatehokkuuden, kunnossapidon ja uudelleenkäytettävyyden kautta. Hyvin hoidettu omaisuus ja sen elinkaaren hallinta on resurssitehokasta materiaalien käytön, energiatehokkuuden ja ympäristövaikutusten kannalta. Hyödynnämme voimallistosten sivutuotteet tehokkaasti. Käytämme polttoaineena kierrätyspolttoaineita, jotka mahdollistavat kiertotalouden.	Turvallisuusmittarit: nolla tapaturmaa, turvallisuus-, ympäristö- ja energiatehokkuushavaintoja 10 kpl/hlö/vuosi. Tilanne 2020: 2 tapaturmaa, havaintoja 11,2 kpl/hlö.
			8.8 Suojata työelämän oikeuksia ja taata turvallinen työympäristö kaikille työntekijöille	Edistämme työhyvinvointia ja ennakoidaan turvallisuuskulttuuria. Panostamme työturvallisuuden ja työhyvinvoinnin jatkuvaan parantamiseen esimerkiksi reagoimalla tehtyihin havaintoihin ja lisäämällä henkilöstön turvallisuustietoisuutta.	

Pohjolan Voiman edistämät kestävän kehityksen tavoitteet

15

MAANPÄÄLLINEN ELÄMÄ

Toiminnallamme on vaikutusta ympäristöömme. Meille tärkeitä teemoja ovat luonnon monimuotoisuus, metsien kestävä käyttö ja makean veden ekosysteemit, mihin liittyvät myös vaelluskalat.

17

YHTEISTYÖ JA KUMPPANUUS

Verkostomainen tapamme toimia on kiinteä osa toimintamalliamme. Se on myös osa jokaisen pohjolanvoimalaisen osaamista. Edistämme kestävää kehitystä yhdessä yhteistyökumppaneidemme kanssa.

Alatavoitteet (lyhennetty)	Mitä teemme	Tavoitteet/Mittarit	Alatavoitteet (lyhennetty)	Mitä teemme	Tavoitteet/Mittarit
15.2 Edistää metsien kestävien hoitomenetelmien käyttöönottoa	Käyttämämme biomassapolttoaine on peräisin kestävästä metsätaloudesta ja pääosin metsätalouden sivupuuta. Noudatamme energia-alan metsäenergiasuositusta, joka muun muassa edistää lahopuun jättämistä metsiin.	- Käytetty biomassassa täyttää kestävyyskriteerit - Turpeen käyttö vähentynyt vuonna 2021 40 % vuoden 2019 tasosta. Tilanne 2020: vähentynyt 34 % vuodesta 2019. - Haapakosken voimalaitoksen alasvaellusväylä on rakennettu vuonna 2021.	17.7 Kannustaa ja edistää tehokkaita julkisia, julkisen ja yksityisen sektorin sekä kansalaisyhteiskunnan välisiä kumppanuuksia	Toimimme hyvin laajassa verkostossa arvoinamme taitavasti, rohkeasti ja yhdessä. Verkostoomme kuuluvat omistajamme, kumppanimme, teknologiatoimittajamme, alihankkijamme ja yhteiskunnalliset toimijat. Toimintamallimme hyödyttää pieniäkin toimijoita. Verkostomaisen toimintamallimme ja hankintaketjujemme kautta pystymme myös edistämään kestävän kehityksen tavoitteita.	- Meillä on tavoitteena vahvistaa verkosto-osaaamista yhtenä strategisena kyvykkyytenämme. - Kumppaniemme ja alihankkijoiden sitoutumista kestävään kehitykseen edistämme sopimuksien kautta. - Teemme toimittaja-auditointeja, tavoite 5 kpl/vuosi.
15.5 Ryhtyä toimenpiteisiin luontaisten elinympäristöjen turmel-tumisen vähentämiseksi, luonnon monimuotoisuuden katoamisen pysäyttämiseksi ja uhanalaisten lajien suojelemiseksi sekä niiden sukupuuttoon kuoleminen estämi-seksi	Meillä luonnon monimuotoisuus liittyy metsäenergiaan, turpeeseen ja vesivoimatuotantoon. Ydinvoiman osalta luonnon monimuotoisuus on käsitelty TVO:n vastuullisuu- dessa. Teemme yhteistyötä sen eteen, että vesivoimatuot- tanto ja vaelluskalat mahtuvat samaan jokeen. Olemme sitoutuneet yhteistyössä tehtävään vaelluskalojen palaut- tamiseen monipuolisen keinovalikoiman kautta. Olemme sitoutuneet vähentämään turpeen käyttöä polttoaineena.				
15.9 Integroida ekosysteemiin ja luonnon monimuotoisuuteen liittyvät arvot kansalliseen ja paikalliseen suunnitteluun	Teemme toiminta-alueillamme yhteistyötä paikallisten yhteisöjen kanssa konkreettisissa, paikallisesti tärkeissä hankkeissa, joissa luonnon monimuotoisuus otetaan huomioon.				

Meissä on ratkaisevaa voimaa

Ratkaiseva voimavaramme on osaava, motivoitunut ja omistautunut henkilöstö. Tuemme henkilöstömme ammatillista kehittymistä sekä sitoutumista työyhteisömmе ja yrityskulttuurimme kehittämiseen. Vuoden 2020 henkilöstötyön painopisteitämme olivat yrityskulttuuri ja kyvykkyydet. Keräsimme kehittämistyötä varten palautetta ja ideoita vuoden aikana kahdella henkilöstökyselyllä. Kiinnitimme erityistä huomiota etätöön sujumiseen koko poikkeusvuoden ajan.

Olemme yksi Suomen innostavimmista työpaikoista

Saavutimme toisena vuonna peräkkäin Suomen innostavimmat työpaikat -tunnustuksen. Tunnustus myönnetään parhaisiin tuloksiin päässeille suomalaisille organisaatioille, jotka ovat toteuttaneet Eezy Spiritin People Power -henkilöstötutkimuksen.

Tutkimus tehtiin marraskuussa 2020, ja sen mukaan henkilöstömme on innostunut, motivoitunut ja omistautunut työskentelemään yrityksen päämäärien ja liiketoiminnan menestymisen puolesta. Parhaan arvion koko yhtiön tasolla saa työ itsessään: oma työ koetaan mielenkiintoiseksi, minkä lisäksi arvot ja päämäärät ovat tavoittelemisen arvoisia ja työkalut toimivia. Tutkimukseen vastasi 87,5 % henkilöstöstä.

Kysely: hyvä yhteishenki ja omaan työhön vaikuttaminen

Kartoitimme vuoden 2020 aikana konsernin nykykulttuuria haastattelemalla henkilöstöä. Asetimme tavoitteeksi rakentaa Pohjolan Voimaan yrityskulttuuria, joka tukee yhdessä tekemistä, innostumista ja aloitteellisuutta ja joka ruokkii rohkeutta kokeilla ja uudistua. Rakennamme tätä ottamalla ihmisiä mukaan kehittämään, kokeilemalla uusia työtapoja ja työkaluja sekä tarjoamalla kehittymismahdollisuuksia.

Osana yrityskulttuurin kehityshanketta kysimme henkilöstöltä, miten heille työn kannalta merkitykselliset asiat toteutuvat tällä hetkellä. Tulosten perusteella konsernissa toteutuivat hyvin tai erinomaisesti mm. työnteko etänä, osaavien kollegoiden tuki, vaikuttamismahdollisuudet omaan työhön sekä hyvä yhteishenki.

Työpajoja ja virtuaalisia opintopiirejä

Päivitimme vuoden aikana Pohjolan Voiman strategiset kyvykkyydet. Tunnistimme strategisiksi kyvykkyyksiksi mm. asiakaskeskeisen toiminnan, tiedolla johtamisen sekä toimimisen verkostoissa. Pidimme näistä teemoista henkilöstön kanssa useita työpajoja syksyllä 2020. Määrittelimme niissä kyvykkyyksiin liittyviä osaamistarpeita ja toimintatapoja, ja kävimme kehityskeskusteluja niiden pohjalta kunkin oman osaamisen kehittämistä.

Nopea etätyöhön ja virtuaalisiin työympäristöihin siirtyminen toi uusia tarpeita ja toteutustapoja osaamisen kehittämiseen. Siinä painopisteiksemme valikoituivat mm. fasilitointitaitojen, itsensä johtamisen ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen. Koko henkilöstön käytössä oli vuoden 2020 ajan laaja verkkovalmennusalusta teemojen itseopiskeluun. Pidimme syksyn aikana virtuaalisia opintopiirejä itsenäisen opiskelun tukemiseksi. Keskustelimme niissä opituista teemoista sisäisten fasilitojien avustuksella.

Henkilöstötunnuslukuja 2020

Vuoden 2020 lopussa henkilöstömme määrä oli 77 (87 henkilöä vuonna 2019), joista määräaikaisessa työsuhteessa oli 6 henkilöä (9 henkilöä). Vakituisten toimihenkilöiden määrä väheni vuodesta 2019 seitsemällä henkilöllä, mikä johtui osittain uuden strategian toimeenpanosta aiheutuneista toimintamallin ja organisaation uudelleenjärjestelyistä konsernin emoyhtiössä. Työntekijöiden määrä pysyi ennallaan.

Pääsääntöisesti meillä työskennellään kokoaikatyössä. Osa-aikaisia työntekijöitä koko henkilöstöstä oli vuoden 2020 lopulla 2,6 %. Kesätyöntekijöitä vuonna 2020 oli 6 henkilöä. Vakituisten henkilöiden keski-ikä vuonna 2020 oli 45 vuotta (45 vuotta), naisten osuus oli 23,9 % (26,9 %). Vakituisen henkilöstön vaihtuvuus vuonna 2020 oli 10,3 % (3,3 %).

Case

Oivallus kasuuniteknikasta korjauksissa toi aloitepalkkion

Hyvä esimerkki rohkeasta innovoinnista ja aloitteellisuudesta oli asiantuntijoidemme ideoima kasuuniteknikka, joka korvaa vesivoimaloiden sukelluskorjaukset. Oivallus palkittiin Pohjolan Voiman historian suurimmalla aloitepalkkiolla.

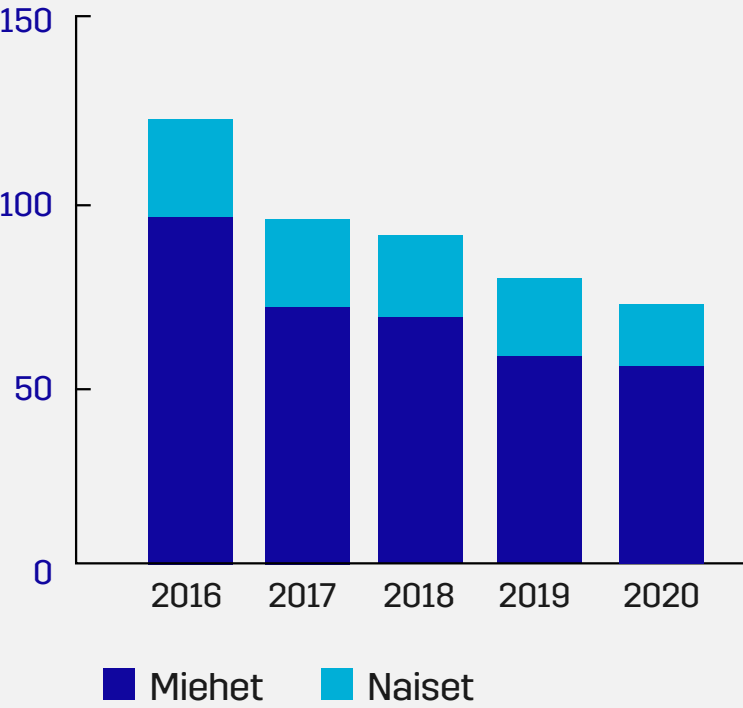
Uuden tavan ansiosta betonipilarien korjaukset voidaan tehdä kasuunin suojassa kuivana. Oivallus paransi töiden laatua ja turvallisuutta ja lyhensi tuotannon keskeytykset murto-osaan.

[Lue lisää asiantuntijoidemme yhteistyön synnyttämästä ideasta nettisivuiltamme](#)

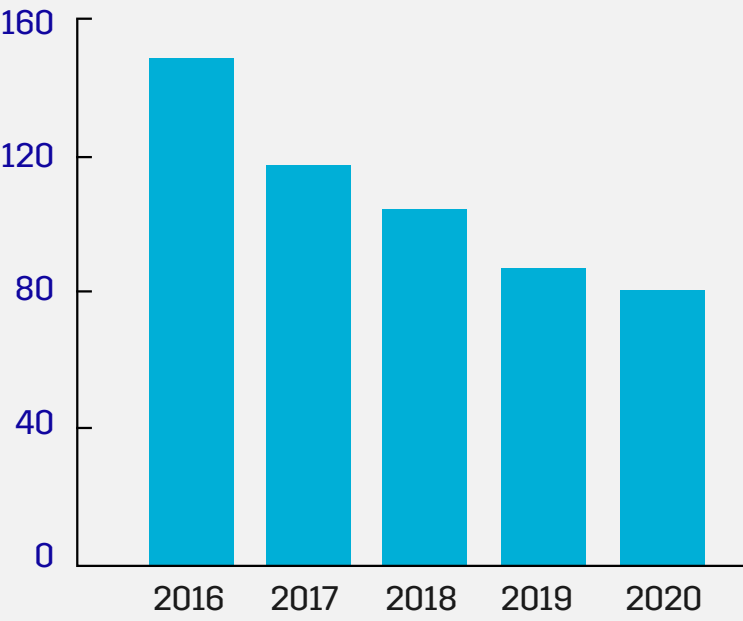

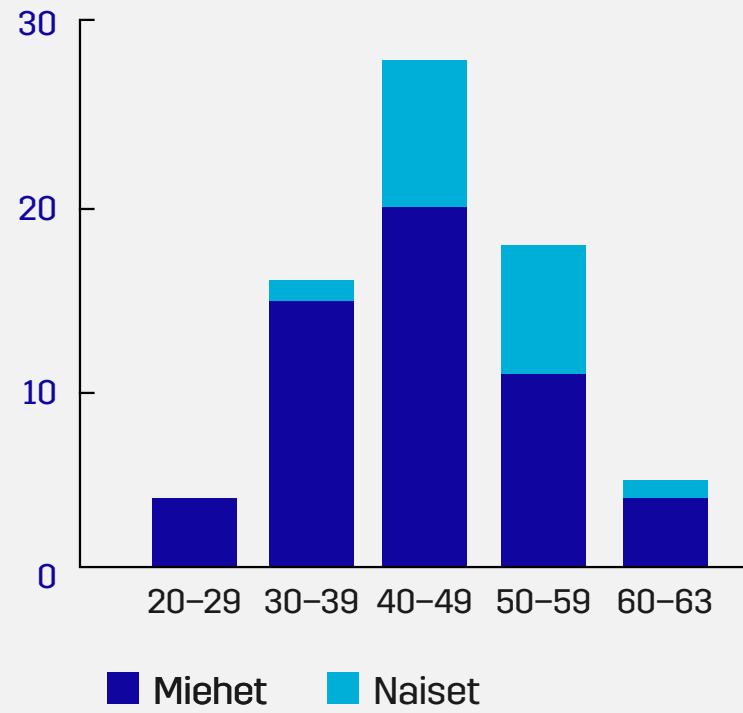
Henkilöstön määrä 31.12. vuosina 2016–2020, vakituiset henkilöt

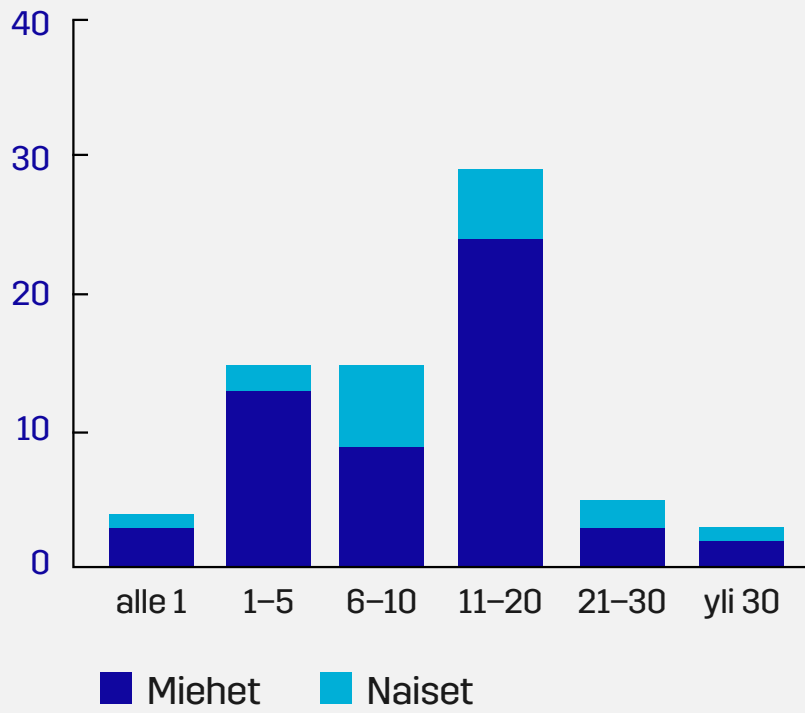
Henkilöstön määrä keskimäärin 2016–2020, vakituiset ja määräaikaiset henkilöt

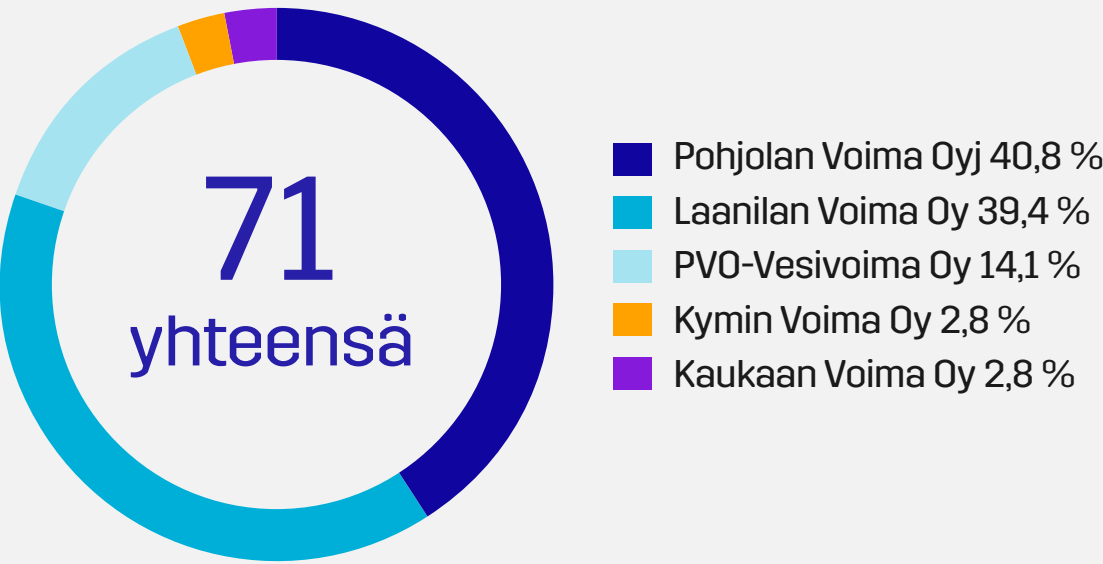
Ikäjakauma 31.12.2020, vakituiset henkilöt

Työsuhteen pituus 31.12.2020, vakituiset henkilöt

Henkilöstö yhtiöittäin 31.12.2020, vakituiset henkilöt

Turvallisuus

Pohjolan Voiman kulttuuri ja toiminta pohjautuvat henkilöstön kanssa yhdessä määriteltuihin arvoihin – taitavasti, rohkeasti, yhdessä. Taitavasti-arvo kattaa myös sen, että työskentelemme aina turvallisesti. Vuonna 2020 tavoitteenamme on ollut entistäkin parempi turvallisuuskulttuuri Pohjolan Voimassa ja toimittajiemme turvallisuuskulttuurin parantaminen.

Turvallisuushavainnot lähes kymmenkertaistuivat

Olemme kahtena viime vuonna kiinnittäneet erityisesti huomiota ennakoivaan työturvallisuuteen. Tavoitteenamme on ollut, että oma henkilöstömme tekisi 10 turvallisuus-, ympäristö- ja energiatehokkuushavaintoa henkilöä kohden. Vuonna 2020 näitä havaintoja tehtiin keskimäärin 11,2 kappaletta henkilöä kohden. Vastaava lukema oli 10,7 vuonna 2019 ja 1,4 kappaletta vuonna 2018.

Emme valitettavasti onnistuneet Nolla tapaturmaa -tavoitteessamme. Pohjolan Voiman tuotantoyhtiöidemme henkilöstölle sattui yksi sekä alihankkijoidemme henkilöstölle yksi sairauspoissaoloa vaatinut tapaturma. Tapaturmamäärä kuitenkin väheni edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2019 tapaturmia sattui kaksi omalle tai tuotantoyhtiöidemme henkilöstölle ja neljä alihankkijoidemme henkilöstölle.

Lisäsimme turvallisuustietoisuutta erilaisilla tietoiskuilla, viestinnällä ja koulutusmateriaaleilla. Julkaisimme erityisesti toimistotyöntekijöille tarkoitetun verkkokoulutuksen turvallisuudesta ja laadimme kaikkien tuotantoyhtiöiden käyttöön yhteisiä turvallisuusvarttimateriaaleja. Uudistimme myös havainnointijärjestelmäämme, että saamme selkeämmän näkymän tehdyistä havainnoista ja niiden käsittelyn tilanteesta. Vuonna 2020 päivitimme lisäksi Pohjolan Voiman emoyhtiön yritysturvallisuuden organisointimallin. Määritimme uudelleen yritysturvallisuuden eri osa-alueiden sisällön ja vastuut. Työ jatkuu vuonna 2021 tuotantoyhtiöidemme kanssa.

Olemme päättäneet panostaa toimittajaverkoston vastuullisuusarviointeihin. Liityimme vuoden 2020 alussa HSEQ-auditointiklusteriin, jossa auditoidaan ja jaetaan muiden yhtiöiden kanssa tietoa toimittajien vastuullisuudesta. Koronapandemia rajoitti auditointimahdollisuuksia vuonna 2020. Osallistuimme kuitenkin muutoin HSEQ-klusterin toimintaan ja aloitamme auditoinnit vuonna 2021.

Case

Varauduimme koronapandemiaan monin tavoin

Koronapandemia aiheutti merkittävää varautumista toimintamme jatkuvuuden turvaamiseksi. Seurasimme koronatilannetta aktiivisesti koko vuoden ja ohjeistimme henkilöstöä virallisten suositusten mukaisesti. Voimalaitosten johto ja asiantuntijat jakoivat keskenään hyviä käytäntöjä pandemian leviämisen ehkäisemiseksi tuotantolaitoksissa.

Varautuminen tuotti tulosta. Koronapandemia ei aiheuttanut Pohjolan Voimassa merkittävää haittaa vuonna 2020. Pystyimme varmistamaan häiriöttömän sähkön- ja lämmöntuotannon jatkumisen.

Ympäristö

Pitkäjänteisen energiantuotannon edellytyksenä on turvallisen, terveellisen ja monimuotoisen ympäristön säilyttäminen. Ympäristövaikutusten vähentämistyötä linjaa ympäristö- ja energiatehokkuuspolitiikkamme. Tunnistamme ja selvitämme toimintamme ympäristövaikutukset ja -riskit sekä toimintaamme liittyvät luontoarvot ja tuotannon tehostamisen mahdollisuudet.

Teemme järjestelmällistä ympäristö- ja energiatehokkuustyötä

Ympäristövaikutusten tarkastelussa otamme huomioon voimalaitoksen koko elinkaaren uusien hankkeiden suunnittelusta voimalaitosten käytöstä poistamiseen asti. Olemme sitoutuneet energiatehokkuuden edistämiseen kaikissa energiantuotantomuodoissamme ja kiinteistöissämme.

Valtaosassa tuotantoyhtiöistämme on käytössä ISO 14001 -standardin mukaiset sertifioidut ympäristöjärjestelmät, joilla varmistetaan ympäristötavoitteiden toteutuminen ja jatkuva parantaminen. Kaikilla tuotantoyhtiöillämme on käytössä myös energiatehokkuusjärjestelmä ETJ+ tai ISO 50001 -energianhallintajärjestelmä, joista osa on sertifioitu. Lähes kaikki tuotantoyhtiömme ovat mukana energiatehokkuussopimuksissa kaudella 2017–2025. Pohjolan Voiman yhteisyrityksen TVO:n ympäristöasioiden hallintajärjestelmä on lisäksi EMAS-rekisteröity.

Vesivoima: istutimme noin 2,6 miljoonaa kalanpoikasta

Vesivoiman tuotanto vaikuttaa alueellisesti ja paikallisesti vesistöön ja sen kalakantoihin. Vesistöjä säännösteltiin ja vesivoimalaitoksia käytettiin vuonna 2020 viranomaisen määrittämien lupaehtojen mukaisesti. Istutukset toteutettiin

lähes suunnitelmien mukaisesti. PVO-Vesivoima istutti velvoitteidensa mukaisesti noin 2,6 miljoonaa kalanpoikasta. Näin pyritään ylläpitämään Kemi- ja Lijoen vesistön sekä merialueen kalakantoja. Näistä 0,8 miljoonaa poikasta istutettiin Kemijoen meri- ja jokialueelle. Määrä vastasi 17 %:a yhdessä Kemijoki Oy:n kanssa istutetusta 4,5 miljoonasta kalanpoikasesta.

Lue myös: Yhteistyötä vaelluskalojen ja vesiluonnon hyväksi

Patoturvallisuus: säännölliset patotarkastukset

Vuoden 2020 aikana patoturvallisuuslain mukaiset viisivuotismääräaikaistarkastukset tehtiin Isohaaran voimalaitoksen padoilla. Vuonna 2016 Melon voimalaitoksen maapadossa havaittua vuotoa korjattiin edelleen injektoimalla. Korjaustyöt eivät ole vaikuttaneet ympäristöön eivätkä voimalaitoksen sähkön tuotantoon.

Viranomaisen hakee muutosta istutus- ja kalatalousvelvoitteisiin

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) jätti Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle maaliskuussa 2017 muutoshakemuksen Kemijokea ja saman vuoden lokakuussa Lijokea koskeviin istutus- ja kalatalousvelvoitteisiin liittyen. Mukana on sekä lisäyksiä nykyisiin velvoitteisiin että täysin uusia vaatimuksia. Aluehallintovirasto kuulutti kummatkin hakemukset vuonna 2020. PVO-Vesivoima jätti molemmissa hakemusasioissa muistutuksensa aluehallintovirastolle.

Lämpövoiman päästöjä on pystytty pienentämään

Lämpövoimatuotannon suurimmat ympäristövaikutukset kohdistuvat ilmakehään. Suurimmat savukaasupäästöt ovat hiilidioksidi-, typenoksidi-, rikkidioksidi- ja hiukkaspäästöjä. Laitosten tuotantomäärä vaikuttaa lämpövoimalaitosten päästötonneihin (t), mutta päästöihin voidaan vaikuttaa poltto- ainevalinnoilla, polttoprosessia optimoimalla ja savukaasujen puhdistustekniikalla. Kaikkia näitä olemme kehittäneet paremmiksi vuosien varrella.

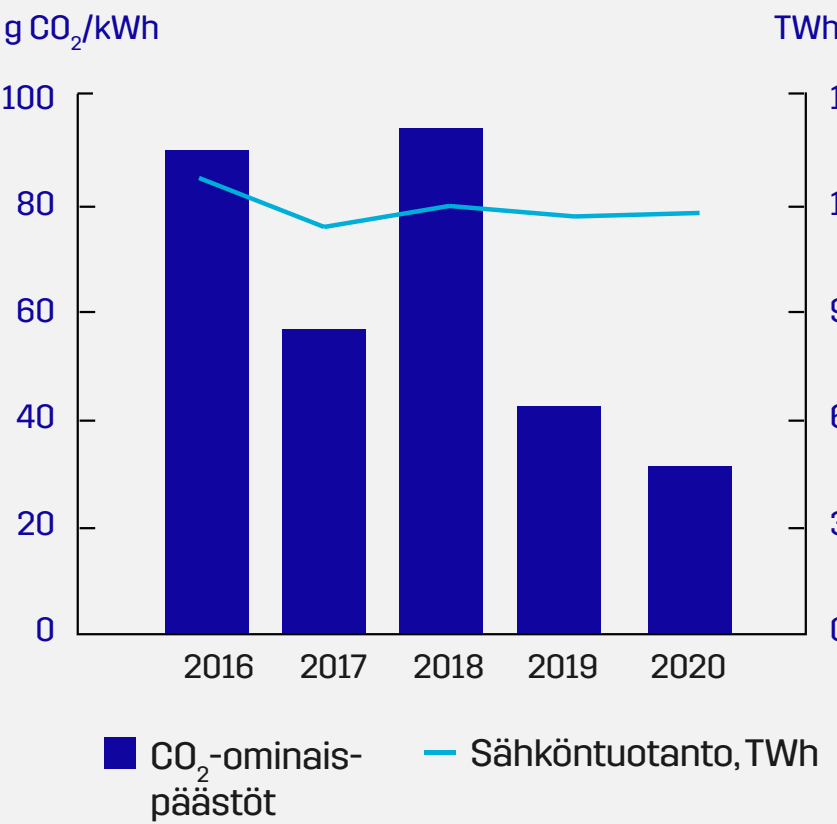
Lämpövoimalaitoksemme käyttävät polttoaineinaan puuperäisiä polttoaineita, kierrätyspolttoaineita, turvetta, kivihiiltä sekä vähäisiä määriä maakaasua ja öljyä käynnistys- ja varapoltto- aineina. Vuonna 2020 sähkön ja lämmön tuotannon hiilidiok- sidipäästöt olivat 0,6 miljoonaa tonnia. Hiilidioksidipäästöt ovat olleet vuoden 2014 jälkeen laskusuunnassa pääasiassa kivihiilen ja nyt myös turpeen käytön vähenemisen vuoksi. Sähkön tuotantomme ominaishiilidioksidipäästöt olivat 31 g CO₂/kWh¹ vuonna 2020. Myös muut päästöt ilmaan laskivat edelliseen vuoteen verrattuna. Rikkidioksidipäästöt olivat 0,5 tuhatta tonnia, typenoksidien päästöt 1,6 tuhatta tonnia ja hiukkaspäästöt 0,1 tuhatta tonnia.

¹ Muutimme yhteistuotannon päästöjen jakotavaksi vuonna 2020 hyödynjakomenetelmän. Jakotavan muutos ei ole vaikuttanut olennaisesti ominaispäästömääriin.

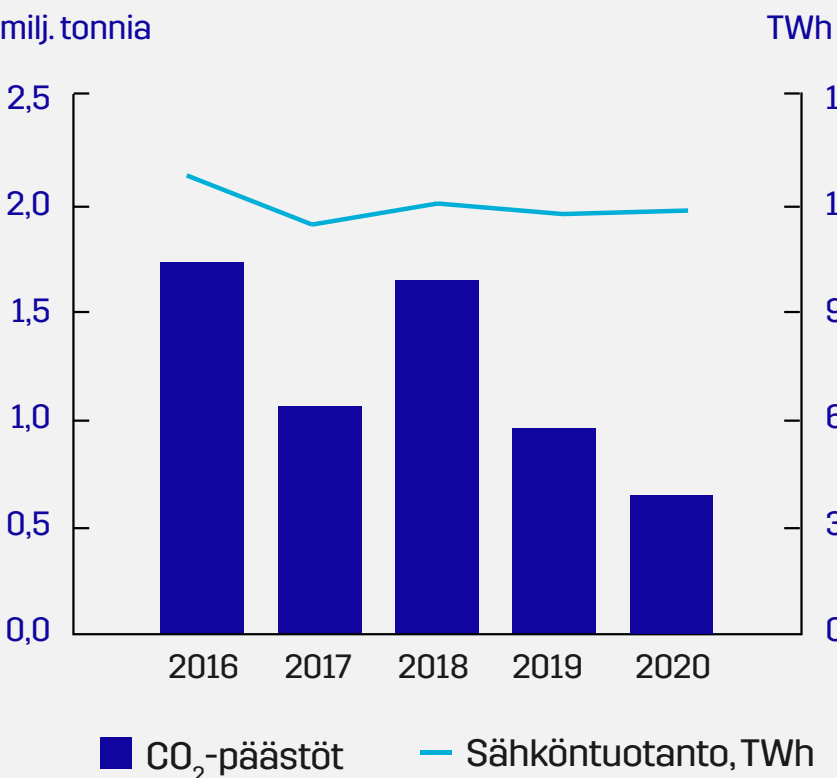
Ympäristölupien päästöraja-arvot tiukkenevat
Kaikki lämpövoimalaitoksemme ovat lainsäädännön näkökul- masta suuria polttolaitoksia, joiden päästöjä sääntelee Suurten polttolaitosten LCP BAT-päätelmät (LCP, Large Combustion Plant; BAT, Best Available Techniques). Nämä päätelmät julkaistiin vuonna 2017. Osan voimalaitoksistamme täytyy toimia BAT:n mukaisesti jo 2021, osalla teollisuusvoimalaitoksia siirtymäaikaa on kauemmin. Kaikki voimalaitoksemme ovat kuitenkin valmis- tautuneet LCP BAT:n mukaiseen toimintaan. LCP BAT:n myötä voimalaitokset ovat jo uusineet tai tulevat uusimaan ympäristö- lupansa. Uusissa ympäristöluvista päästöraja-arvot tiukkenevat.

”Hiilidioksidipäästöt ovat olleet laskusuunnassa kivihiilen ja myös turpeen käytön vähenemisen vuoksi. Myös muut päästöt laskivat edellisvuodesta.”

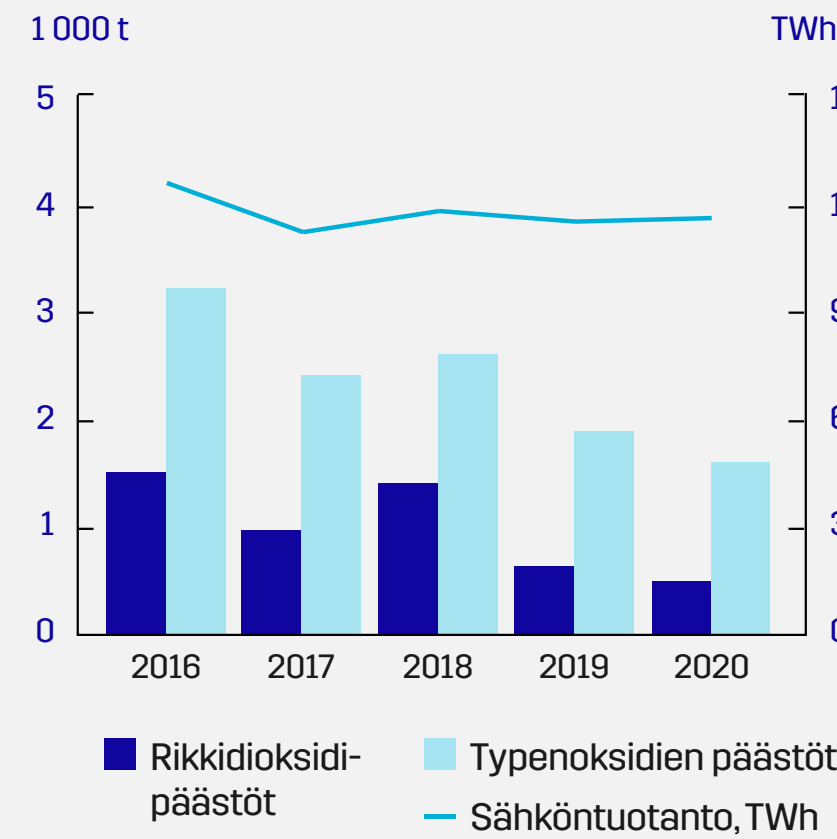
Sähkön tuotannon ominaishiilidioksi- di- päästöt 2016–2020

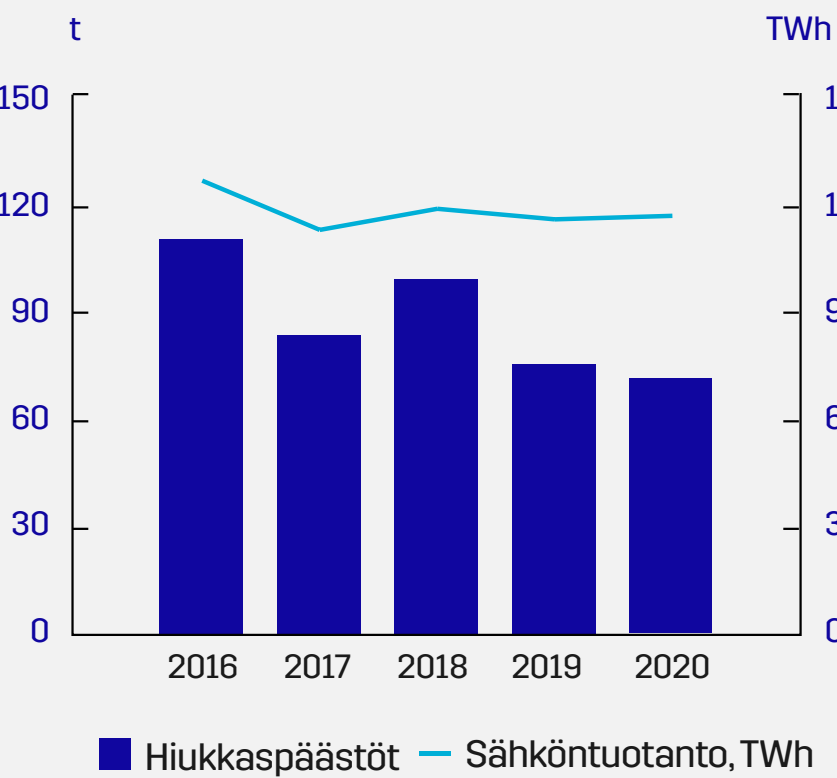
Lämmön- ja sähkön tuotannon hiilidioksi- di- päästöt 2016–2020

Lämmön- ja sähkön tuotannon happamoittavat päästöt 2016–2020

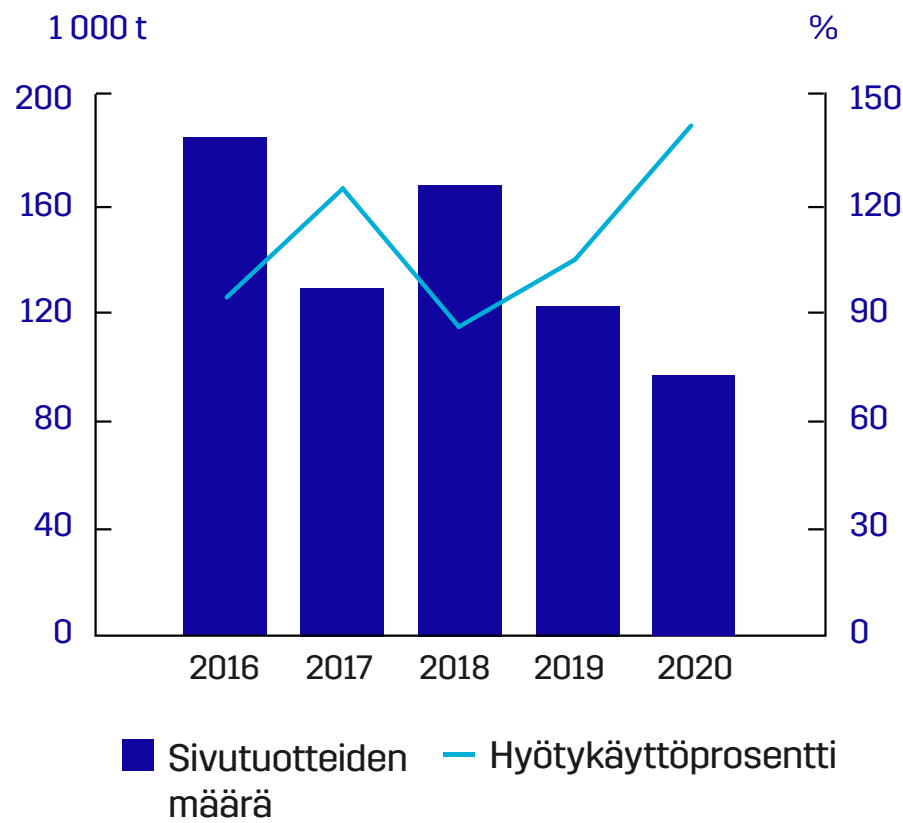
Lämmön- ja sähkön tuotannon hiukkaspäästöt 2016–2020

Kiertotalous toimii: sivutuotteet tuhka ja kipsi hyötykäytössä

Voimalaitostemme polttoprosessin savukaasujen puhdistuksesta tulevaa lentotuhkaa ja kipsiä sekä kattiloiden pohjatuhkaa muodostui yhteensä 96 000 tonnia. Vuonna 2020 sivutuotteitamme hyödynnettiin 143 % maarakentamisessa, metsälannoitteena ja rakennusteollisuudessa. Jos kaikkea tuhkaa ei hyötykäytetä saman tien, sitä voidaan välivarastoida ja käyttää myöhemmin. Tämän vuoksi hyötykäyttöprosentti voi nousta ajoittain yli sadan prosentin. Tavoitteenamme on, että lämpövoimatuotannon sivutuotteista 100 % voidaan hyödyntää uudelleen raaka-aineena korvaamaan uusiutumattomia luonnonvaroja, kuten kiviaineksia.

Sivutuotteiden määrä ja hyötykäyttöprosentti 2016–2020

Ydinvoimatuotanto ympäristölupien mukaista

Pohjolan Voiman yhteisyrityksen TVO:n Olkiluodon ydinvoimalaitoksen toiminta oli vuonna 2020 lainsäädännön, ympäristölupien sekä ympäristö- ja energiatehokkuusjärjestelmän mukaista.

Olkiluodon ydinvoimalaitoksen merkittävin ympäristövaikutus on lähialueen meriveden paikallinen lämpeneminen. Raportointivuonna voimalaitos tuotti sähköä 14,6 TWh ja jäähdytysveden lämpötila pysyi ympäristöluvan edellyttämässä rajoissa.

Olkiluodon ydinvoimalaitoksen aiheuttama ympäristökuormitus oli vähäistä. Toimintaa kehitettiin ympäristölupien ja ympäristöjärjestelmän vaatimusten mukaisesti. TVO on mukana myös energiatehokkuussopimuksessa.

TVO:n ja Fortumin omistama yhteisyritys Posiva Oy vastaa voimalaitoksilla syntyvän käytetyn polttoaineen loppusijoituksesta Olkiluodossa. Posivan [EKA-projekti](#) tähtää loppusijoituksen aloittamiseen 2020-luvulla. Posiva on edennyt ensimmäisenä maailmassa loppusijoituksen toteutusvaiheeseen, ja Posivalla on siten myös merkittävä rooli ilmastonmuutoksen torjunnassa osana ydinvoiman elinkaarta. TVO käynnisti raportointivuoden aikana myös ympäristövaikutusten arvioinnin hyvin matala-aktiivisen jätteen maaperäloppusijoituslaitoksen rakentamiseksi Olkiluotoon.

Vuoden 2020 ydinvoimatuotannon ympäristöasiat ja ympäristöä kuvaavat tunnusluvut sekä ympäristöohjelman tulokset raportoidaan yksityiskohtaisemmin TVO:n vastuullisuus- ja ympäristöraportissa. Tiedot ovat ulkopuolisen tahon todentamia.

[Lue lisää www.tvo.fi](http://www.tvo.fi)

Kohti hiilidioksidi- neutraalisuutta

Tavoitteemme oli, että vuonna 2020 sähköntuotannostamme yli 95 % tuotettaisiin hiilidioksidineutraaleilla energialähteillä. Saavutimme ja hieman ylitimmekin tavoitteen: vuonna 2020 hiilidioksidineutraalin sähköntuotantomme osuus oli noin 96 %.

CO₂-neutraalin tuotannon osuuden kasvu johtui erinomaisesta vesivoiman tuotantovuodesta sekä kivihiilen ja turpeen polton vähenemisestä. Pohjolan Voiman tuotannosta hiilidioksidineutraalia tuotantoa on vesi- ja ydinvoima sekä lämpövoimalaitoksissa hiilidioksidineutraaleilla puuperäisillä polttoaineilla ja kierrätyspolttoaineiden bio-osuudella tuotettu energia. Kierrätyspolttoaineiden bio-osuudeksi oletetaan 60 % Tilastokeskuksen polttoaineluokituksen mukaisesti

Asetimme uudet tavoitteet vähähiilisyydelle

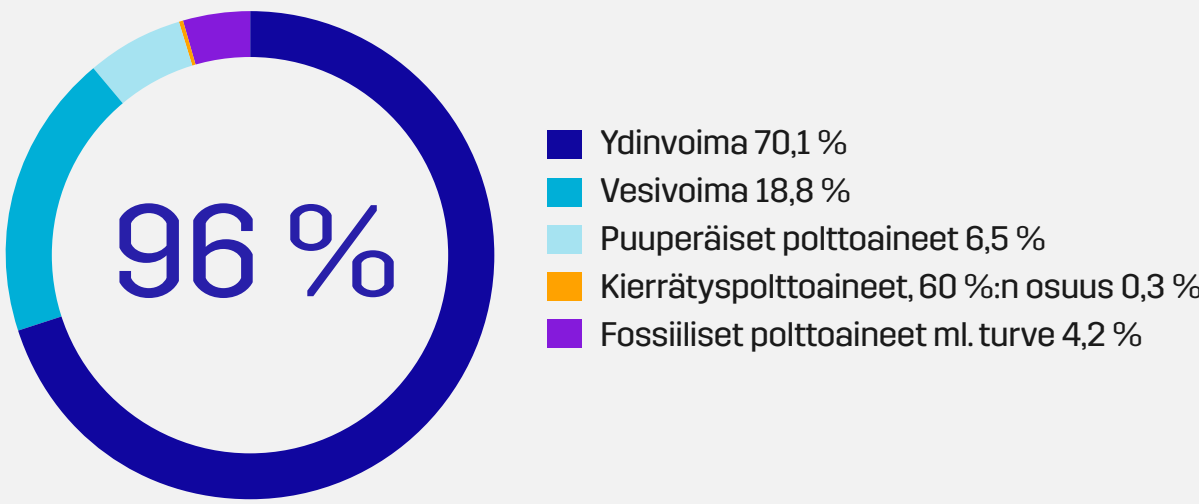
Nostamme sähköntuotannon hiilidioksidineutraalin tuotannon osuuden 99 %:iin ja lämmöntuotannon 85 %:iin vuoteen 2025.

Meillä ei ole aiemmin ollut tavoitetta lämmöntuotannon hiilidioksidineutraaliudelle. Vuonna 2020 toteutunut hiilidioksidineutraali osuus oli 69 %. Voimme päästä 85 %:n tavoitteeseen luopumalla kivihiilestä, rajaamalla turpeen käytön varapolttoaineeksi ja lisäämällä puuperäisiä polttoaineita. Puuperäiset polttoaineet tarkoittavat mm. metsäteollisuuden sivuvirtoja, kuten kuorta, hakkuutähdettä ja puunjalostuksen sivutuotteita.

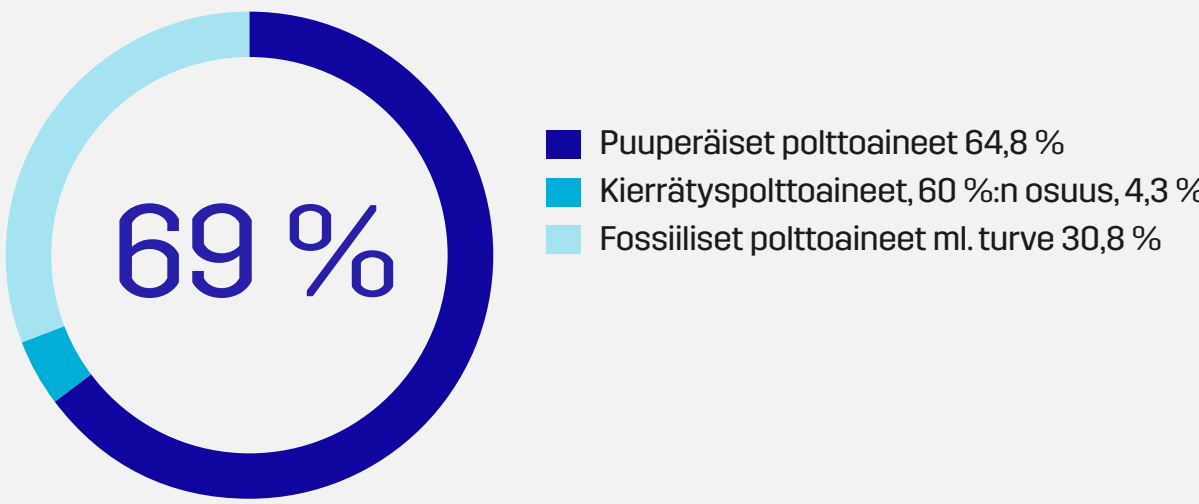
Hiilidioksidineutraalin sähkön tuotantokapasiteettimme osuus kasvaa. Tehonkorotusten ansiosta ydin- ja vesivoiman osuudet hiilidioksidineutraaleista energialähteistämme ovat nousseet. Olemme myös luopuneet sähkön erillistuotannosta kivihiilellä. Lisäksi Olkiluodon OL3-laitosyksikön säännöllisen sähköntuotannon odotetaan alkavan vuonna 2022.

”Uusi tavoitteemme: Nostamme hiilineutraalin tuotannon osuuden vuoteen 2025 mennessä: 99 % sähköstä ja 85 % lämmöstä.”

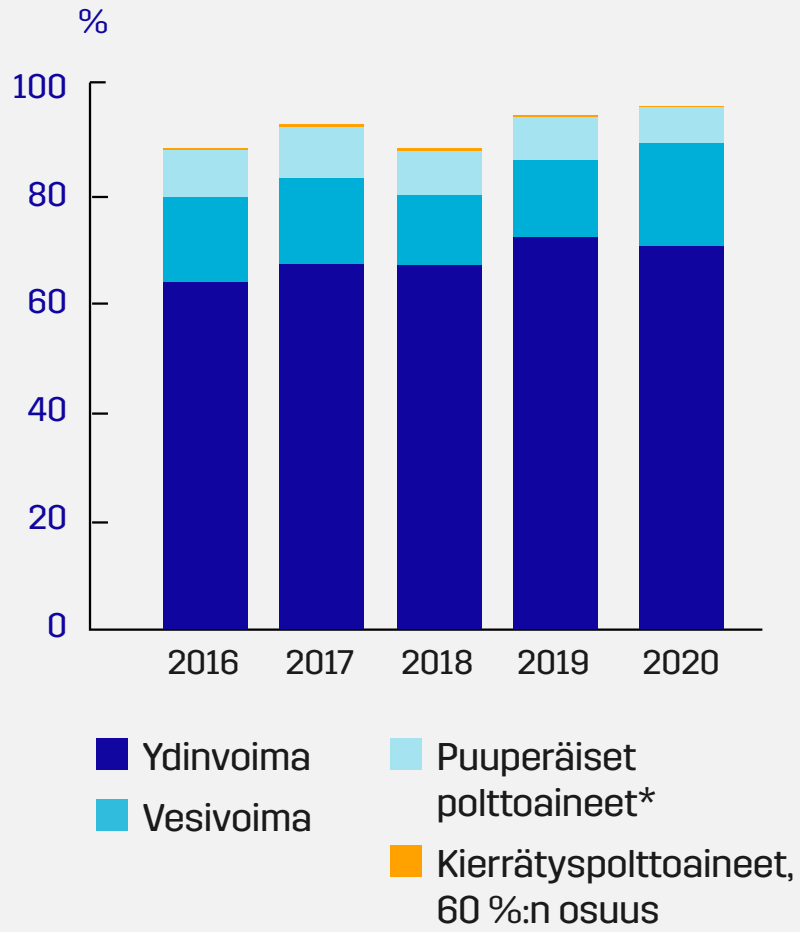
Hiilidioksidineutraali sähköntuotanto vuonna 2020

Hiilidioksidineutraali lämmöntuotanto vuonna 2020

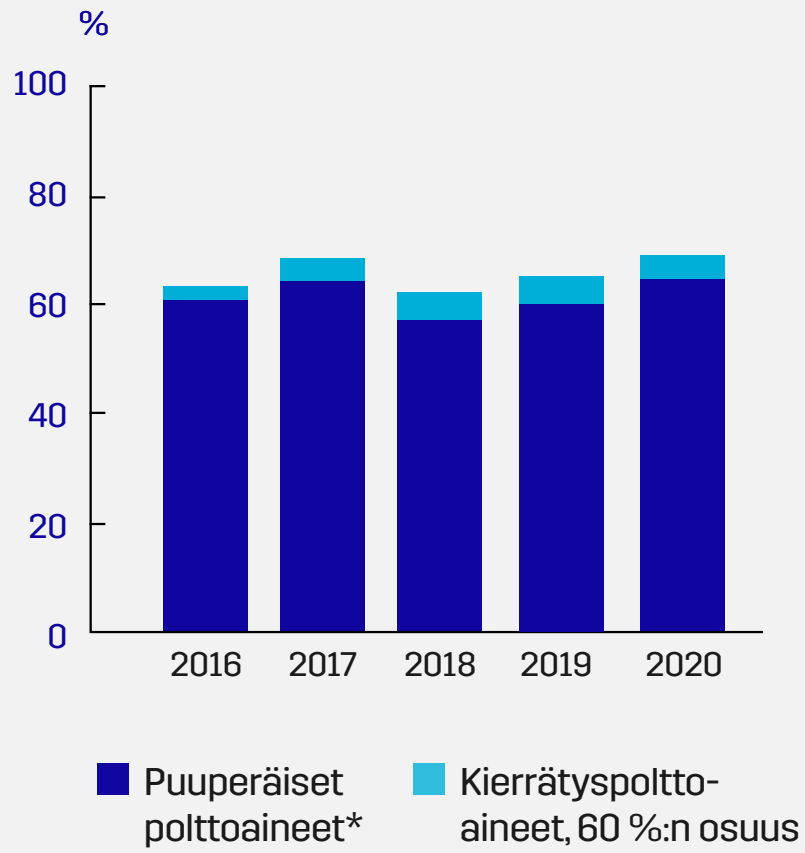

Sähköntuotannon hiilidioksidi-neutraalit energialähteet 2016–2020

* Puuperäiset polttoaineet ovat hiilidioksidineutraaleja

Lämmöntuotannon hiilidioksidi-neutraalit energialähteet 2016–2020

* Puuperäiset polttoaineet ovat hiilidioksidineutraaleja

HALLINNOINTI

Selvitys hallinto- ja
ohjausjärjestelmästä 2020

34

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2020

1 Hallinnointiperiaatteet

Pohjolan Voima Oyj tytäryhtiöineen muodostavat Pohjolan Voima -konsernin. Konsernin emoyhtiön, Pohjolan Voima Oyj:n, rekisteröity kotipaikka on Helsinki. Pohjolan Voima Oyj on julkinen osakeyhtiö, jonka toimialana yhtiöjärjestyksen mukaan on hankkia energiaa osakkeenomistajilleen sekä harjoittaa muuta siihen liittyvää toimintaa. Lisäksi yhtiö voi omistaa toimialansa edellyttämiä osakkeita ja muuta omaisuutta.

Yhtiöjärjestyksen mukaisesti Pohjolan Voima toimittaa osakkailleen energiaa omakustannus-hintaperiaatteella (ns. Mankala-periaatteella), eli luovuttaa tuottamansa tai hankkimansa energian osakkailleen näiden kunkin osakesarjan omistuksen suhteessa. Kyseisen osakesarjan osakas vastaa yhtiötä kohtaan yhtiöjärjestyksessä mainituista muuttuvista ja kiinteistä vuosikutannuksista. Emoyhtiön hallinnon kustannukset katetaan veloittamalla ne osana kiinteää vuosikutannusta yhtiöasiakirjoissa tarkemmin määritetyllä tavalla.

Yhtiöjärjestyksen mukaan kunkin osakkaan vastuuosuus vuosikustannuksista rajoittuu aina osakeomistuksen suhteellista osuutta kaikista saman sarjan osakkeista vastaavaan määrään, eikä toisen osakkaan mahdollinen laiminlyönti laajenna osakeomistukseen perustuvaa osakkaan vastuuta. Osakkaat vastaavat yhtiöjärjestyksen 4. §:ssä mainituista kustannuksista.

Pohjolan Voima Oyj:n yhtiökokous antaa hallitukselle ohjeita tytäryhtiöiden hallitusten kokoonpanosta ja tarvittaessa tietyistä tytäryhtiöissä

tehtävistä päätöksistä. Emoyhtiön hallitus ja konsernin johtoryhmä käsittelevät konsernin toimintoihin liittyvät linjapäätökset. Emoyhtiö osallistuu tytär- ja osakkuusyhtiöidensä johtamiseen ja valvontaan näiden yhtiöiden hallintoelimiin nimettyjen edustajiensa kautta. Konsernin tytär- ja osakkuusyhtiöillä on omat hallintoelimensä sekä omia toimikuntia ja yhtiöasiakirjoja.

Pohjolan Voiman hallinnointi perustuu lainsäädäntöön ja yhtiöasiakirjoihin. Listaamattomana julkisena osakeyhtiönä Pohjolan Voimalla ei ole velvollisuutta noudattaa hallinnointikoodia. Arvopaperimarkkinallain mukaan julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeellelaskijan on esitettävä toimintakertomuksessa tai erillisessä kertomuksessa selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

2 Yhtiökokous

Yhtiökokous on yhtiön ylin päättävä elin. Yhtiökokous päättää laissa ja yhtiöjärjestyksessä säädetyt asiat, valitsee hallituksen jäsenet yhtiöasiakirjojen määrittämällä tavalla, vahvistaa hallituksen jäsenten palkkiot ja valitsee tilintarkastajan. Lisäksi varsinainen yhtiökokous antaa sitovan ohjeen yhtiön hallitukselle tytäryhtiöiden hallituksen jäseniksi ja varajäseniksi valittavista henkilöistä. Yhtiökokouksessa päätetään tarvittaessa sitovan ohjeen antamisesta hallitukselle myös tytäryhtiöiden merkittävistä investoinneista sekä muista yhtiöjärjestyksessä määritellyistä asioista.

Varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain kesäkuun loppuun mennessä. Yhtiökokouskutsu varsinaiseen yhtiökokoukseen toimitetaan osakkeenomistajille aikaisintaan neljä viikkoa ja viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta.

Pohjolan Voiman osakkaat vahvistivat osakkaiden yksimielisellä päätöksellä 24.3.2020 Pohjolan Voima Oyj:n tilinpäätöksen konsernitilinpäätöksiineen vuodelta 2019, myönsivät vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle sekä valitsivat hallituksen jäsenet ja varajäsenet uudelle toimikaudelle.

3 Hallitus

Hallituksen kokoonpano

Hallituksen jäsenet valitaan vuosittain yhtiökokouksessa. Yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu 5–13 varsinaista jäsentä. Hallituksen jäsenille voidaan valita henkilökohtaiset varajäsenet.

Osakkaiden yksimielisellä päätöksellä 24.3.2020 valittiin hallitukseen yhdeksän jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Hallitukseen valittiin suostumustensa mukaisesti jäseniksi CFO Tapio Korpeinen, CFO Seppo Parvi, lakiasiainjohtaja Jukka Hakkila, johtaja Tomi Sederholm, toimitusjohtaja Anders Renvall, CEO Esa Kaikkonen, toimitusjohtaja Rami Vuola, energiapäällikkö Mikko Lepistö ja CEO Roger Holm.

Aikavälillä 1.1.–24.3.2020 hallitukseen kuuluivat Tapio Korpeinen (puheenjohtaja), Seppo Parvi, Jukka Hakkila, Anders Renvall, Tapani Sointu, Esa Kaikkonen, Rami Vuola, Mikael Surakka ja Mikko Rintamäki.

Hallituksen järjestäytymiskokouksessa valittiin hallituksen puheenjohtajaksi Tapio Korpeinen ja varapuheenjohtajaksi Seppo Parvi. Hallituksen sihteeriksi nimettiin lakiasiainjohtaja Tiina Nyström.

Hallituksen kaikki jäsenet ovat yhtiöstä riippumattomia. Hallituksen jäsenet eivät omista yhtiön osakkeita.

Valinnassa noudatettavasta menettelystä sekä hallituksen järjestäytymisestä määrätään tarkemmin yhtiöasiakirjoissa. Hallituksen puheenjohtajan nimeää yhtiön suurin osakas hallituksen jäsenten joukosta ja varapuheenjohtajan toiseksi suurin osakas. Toimitusjohtaja ei ole hallituksen jäsen.

Hallituksen tehtävät

Hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallituksen tulee myös huolehtia siitä, että yhtiön kirjanpito ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus valvoo, että Pohjolan Voiman asioita hoidetaan yhtiöasiakirjojen ja yhtiökokouksen päätösten mukaisesti.

Hallituksen työjärjestyksessä on tarkemmin määriteltä hallituksen keskeiset tehtävät ja toimintatapa.

Tehtävänsä toteuttamiseksi hallitus muun muassa:

- nimittää toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä johtoryhmän jäsenet
- ohjaa ja valvoo Pohjolan Voiman toimivaa johtoa
- päättää konsernistrategiasta
- päättää konsernin rahoituksesta

- päättää konsernin budjetista ja toimintasuunnitelmasta
- päättää palkitsemisjärjestelmien periaatteista sekä hyväksyy toimitusjohtajan toimitusjohtajasopimuksen ja muut etuudet, ellei hallitus ole valtuuttanut hallituksen puheenjohtajaa tai palkitsemis- ja nimitysvaliokuntaa
- nimittää toimikuntien ja työryhmien jäsenet
- hyväksyy politiikat ja muut ohjeet, jotka luovat perustan johtamisjärjestelmälle ja sisäiselle valvonnalle ja joilla asetetaan rajat sekä ohjataan ja valvotaan tytäryhtiöiden toimintaa
- vahvistaa valiokuntien ja yhtiöasiakirjoissa nimettäväksi määrättyjen toimikuntien ja työryhmien työjärjestykset
- ohjaa ja valvoo konsernin riskien hallintaa
- laatii toimintakertomuksen ja hyväksyy tilinpäätöksen
- hyväksyy osavuosikatsauksen
- ohjaa ja valvoo tytäryhtiöiden toimintaa
- hyväksyy osakesarjakohtaiset kiinteät veloitukset sekä muut osakaslaskutuksen perusteet
- päättää yhtiökokouksen koollekutsumisesta
- päättää investoinneista yhtiöasiakirjojen mukaisesti sekä yritys- ja kiinteistökaupoista, ellei ole valtuuttanut toimitusjohtajaa
- päättää luoton ottamisesta ja vakuuksien antamisesta.

Hallitus arvioi kerran vuodessa toimintaansa.

Yhtiökokous päättää hallitus- ja valiokuntatyöskentelystä maksettavista palkkioista ja niiden määräytymisperusteista. Vuonna 2020 hallituksen jäsenille ja varajäsenille maksettiin palkkioita yhteensä 501 200 euroa.

Vuonna 2020 hallitus kokoontui 19 kertaa. Kokouksiin osallistui keskimäärin 100 prosenttia jäsenistä.

Hallituksen valiokunnat

Hallituksen vastuulle kuuluvien asioiden käsittelyn tehostamiseksi hallitus on nimittänyt sitä avustavat ja sille raportoivat tarkastus- ja rahoitusvaliokunnan sekä palkitsemis- ja nimitysvaliokunnan. Hallitus nimeää vuosittain keskuudestaan vähintään kolme jäsentä molempiin valiokuntiin, nimeää valiokuntien puheenjohtajat ja vahvistaa työjärjestykset.

Palkitsemis- ja nimitysvaliokunta

Palkitsemis- ja nimitysvaliokunta käsittelee johdon nimitys- ja palkitsemisasiota, johtoryhmän ja henkilöstön palkitsemisjärjestelmiä koskevia asioita, sekä voi valmistella hallituksen jäsenten valintaa ja palkitsemista koskevia asioita yhtiökokoukselle.

Hallitus valitsi 2020 osakkaiden yksimielisen päätöksen jälkeen palkitsemis- ja nimitysvaliokunnan puheenjohtajaksi Tapio Korpeisen ja valiokunnan muiksi jäseniksi Seppo Parvin ja Anders Renvallin. Palkitsemis- ja nimitysvaliokunta kokoontui vuonna 2020 kolme kertaa. Osallistumisprosentti kokouksissa oli 100.

Tarkastus- ja rahoitusvaliokunta

Tarkastus- ja rahoitusvaliokunta avustaa hallitusta hallituksen vastuulle kuuluvien rahoitusta, taloudellista raportointia, valvontaa ja tarkastusta koskevien asioiden käsittelyssä ja valmistelussa. Lisäksi valiokunta valmistelee suosituksen tilintarkastajan valintaa varten sekä valvoo tilintarkastajan riippumattomuutta.

Hallitus valitsi 2020 osakkaiden yksimielisen päätöksen jälkeen tarkastus- ja rahoitusvaliokunnan puheenjohtajaksi Tomi Sederholmin ja valiokunnan muiksi jäseniksi Rami Vuolan ja Jukka Hakkilan.

Valiokunta kokoontui vuonna 2020 14 kertaa. Osallistumisprosentti kokouksissa oli 100.

Hallituksen valiokuntien lisäksi hallitus voi nimetä toimikuntia tai työryhmiä avustamaan hallitusta ja ylintä johtoa. Hallitus vahvistaa toimikuntien ja työryhmien tehtävät ja toimintaperiaatteet.

4 Toimitusjohtaja

Hallitus nimittää toimitusjohtajan. Toimitusjohtajan tehtävänä on osakeyhtiölain mukaan hoitaa juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtaja antaa hallitukselle ja sen jäsenille riittävät tiedot hallituksen tehtävien hoitamiseksi ja huolehtii hallituksen päätösten toimeenpanosta.

Pohjolan Voima Oyj:n toimitusjohtajana toimii Ilkka Tykkyläinen. Toimitusjohtajan sijaiseksi on nimetty Tiina Nyström.

5 Konsernin johtoryhmä

Konsernin johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa operatiivisessa johtamisessa. Johtoryhmän jäsenet raportoivat suoraan toimitusjohtajalle. Vuonna 2020 johtoryhmään kuuluivat toimitusjohtajan lisäksi Minna Laakso, Riitta Larnimaa, Tiina Nyström, Jani Pulli, Kaj Råttts, Jarmo Tervo ja Pertti Pietinen.

6 Palkitseminen

Hallituksen palkitsemis- ja nimitysvaliokunta vahvistaa yhtiön palkitsemisjärjestelmät. Johtoryhmän jäsenten kannustepalkkiot perustuvat pitkäjänteiseen palkkiojärjestelmään ja siinä vahvistettuihin kriteereihin. Palkitsemisjärjestelmään ei sisälly osakkeita tai osakejohdannaisia.

Hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja tai muut yhtiön johtoon kuuluvat eivät omista yhtiön osakkeita.

7 Lähipiirihallinto

Pohjolan Voimassa ylläpidetään lähipiiriluetteloa, jonka tarkoituksena on auttaa tunnistamaan sellaiset liiketoimet, joiden osapuolena on Pohjolan Voima Oyj:n lähipiiriin kuuluva. Yhtiö käy vuosittain läpi lähipiirin ja onko sen tiedossa muutoksia sen lähipiiriin. Yhtiön lähipiiritietojen keruuprosessi varmistaa, että kaikki tarvittavat tiedot tulevat sisällytetyksi tilinpäätökseen.

Mahdollisista Pohjolan Voima Oyj:n johdon ja sen lähipiirin kanssa tehtävistä liiketoimista päättää aina yhtiön hallitus.

8 Sisäinen valvonta

Hallitus ja operatiivinen johto vastaavat yhtiön sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sen riittävyydestä. Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa toiminnan tehokkuus ja tuloksellisuus, informaation luotettavuus sekä säännöksien ja toimintaperiaatteiden noudattaminen. Yhtiöasiakirjat sekä hallituksen vahvistamat politiikat, kuten liiketapapolitiikka (Code of Conduct) sekä toimintaohjeet luovat perustan Pohjolan Voiman hallintojärjestelmälle ja sisäiselle valvonnalle. Vuonna 2020 Pohjolan Voiman sisäisen valvonnan kumppaniksi valittiin BDO Oy.

9 Taloudellinen ohjaus ja raportointi

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvän sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että johdolla on päätöksenteon tukena käytettävissään luotettavaa, ajantasaista tietoa ja että tilinpäätös ja osavuositarkastukset on laadittu lakien ja määräysten mukaisesti.

Pohjolan Voima Oyj noudattaa konsernitilinpäätöksessään EU:ssa sovellettavaksi hyväksyttyjä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS) sekä joukkovelkakirjan listanneille yhtiöille asetettuja vaatimuksia.

Tarkastus- ja rahoitusvaliokunnan tehtävänä on vahvistetun työjärjestyksen mukaisesti avustaa hallitusta yhtiön sekä konsernin ja sen osien taloudellisen tilanteen seuraamisessa, taloudellisen raportoinnin, kirjanpidon sekä varainhoidon järjestämisen asianmukaisuuden valvonnassa, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuuden

järjestämisen valvonnassa, sisäisen tarkastuksen ja tilintarkastuksen asianmukaisesti järjestämisen valvonnassa sekä laskentaperiaatteita koskevia muutoksien käsittelyssä.

Konsernin talousjohdon alaisuudessa oleva taloustoiminto huolehtii paitsi ulkoisen laskennan edellyttämien osavuosikatsausten ja vuosittain päätösten laatimisesta Pohjolan Voima Oyj:n ja konserniin kuuluvien yhtiöiden osalta myös sisäisten laskelmien, kuten kuukausiraporttien, tulosenusteiden ja analyysien raportoinnista. Nimetyt business controllerit läpikäyvät yhtiöiden taloustilannetta ja laativat yhtiötason sisäiset raportit kuukausittain. Yhtiöiden talousraportointi käsitellään säännöllisesti yhtiöiden hallituksessa.

Raportoinnissa käytetään pääsääntöisesti yhteisiä järjestelmiä. Taloushallinnon prosesseja sekä kirjanpito- ja reskontraprosesseja hoitaa palveluntarjoaja osaprosessien kuvausten, sovittujen periaatteiden, vahvistetun vastuunjaon ja ohjausmallin mukaan. Taloudellisen raportoinnin prosessien ja kontrollien seuranta ja kehittäminen on jatkuvaa toimintaa.

Emoyhtiön ja muiden konserniyhtiöiden erillistilin päätöksessä noudatetaan suomalaista kirjanpitokäytäntöä. Yksittäisten konserniyhtiöiden raportointiin tuloslaskelmiin ja taseisiin tehdään oikaisuja konsernilaskennassa, jotta ne vastaisivat konsernin tilinpäätöksen laadintaperiaatteita (IFRS). Konsolidoinnin oikeellisuus varmistetaan täsmäytyksin. Emoyhtiön taloudellinen kehitys raportoidaan vuosineljänneksittäin emoyhtiön hallitukselle. Konsolidoitu IFRS tilinpäätös raportoidaan emoyhtiön hallitukselle kaksi kertaa vuodessa.

Kustannuksien, investointien ja taloudellisten sitoumusten päätöksentekojärjestys on määritetty yhtiöasiakirjoissa ja hyväksymisoikeudet on määritetty portaittain eri organisaatiotasoille hallituksen vahvistamassa toimintaohjeessa. Merkittävimmät päätökset viedään erikseen ao. konserniyhtiön sekä emoyhtiön hallituksen hyväksyttäväksi.

10 Riskienhallinta

Riskienhallinta on jatkuva prosessi, jonka tavoitteena on arvioida ja hallita liiketoimintaan, asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen ja toiminnan jatkuvuuden varmistamiseen liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Pohjolan Voiman riskienhallinnan pääperiaatteet määritellään konsernin riskienhallintapolitiikassa. Tytäryhtiöt ja konsernitoiminnot vastaavat kukin omasta riskienhallinnastaan ja sen raportoinnista. Johto raportoi hallitukselle kokonaisriskitilanteesta osana strategia- ja toiminnansuunnitteluprosessia. Hallitus valvoo yhtiön strategiaan ja toimintaan liittyvien riskien arviointia, riskienhallinnan toimenpiteitä ja tuloksia.

11 Sisäinen tarkastus

Pohjolan Voiman sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteet ja keskeiset menettelytavat on määritelty hallituksen vahvistamassa toimintapolitiikassa. Sisäinen tarkastus tukee toiminnallaan organisaation tavoitteiden saavuttamista tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan hyvän hallintojärjestelmän, riskienhallinnan ja sisäisen valvontajärjestelmän arviointiin ja kehittämiseen. Lisäksi sisäinen tarkastus hallinnoi väärinkäytösepäilyjen ilmoitusmenettelyä määritetyn menettelyn mukaan. Sisäisen tarkastuksen palvelun tuottaa BDO Oy. Yhteyshenkilönä ulkoiseen palveluntuottajaan

toimii talousjohtaja. Sisäinen tarkastus raportoi toiminnallisesti tarkastus- ja rahoitusvaliokunnalle sekä raportoi suunnitelmastaan ja havainnoistaan Pohjolan Voiman hallitukselle.

12 Sisäpiirihallinto

Pohjolan Voima Oyj noudattaa EU:n markkinoiden väärinkäytösasetusta, Suomen arvopaperimarkkinalakia, viranomaisten ohjeita ja määräyksiä sekä Nasdaq Helsinki Oy:n julkaisemaa pörssin sisäpiiriohjetta. Yhtiön hallitus on hyväksynyt toimintaohjeen, joka määrittelee vastuuhenkilöt sisäpiirihallinnon tehtäville sekä sisäpiirihallintoa yhtiön sisäpiiriläisiä ja johtotehtävissä toimivia henkilöitä ja heidän lähipiiriinsä kuuluvia koskevat toimintatavat.

Joukkovelkakirjojen liikkeellelaskijana Pohjolan Voima Oyj pitää markkinoiden väärinkäytösasetuksen mukaisesti hankekohtaisia sisäpiiriluettoja henkilöistä, jotka työ- tai muun sopimuksen perusteella työskentelevät yhtiölle ja säännöllisesti tai satunnaisesti saavat sisäpiiritietoa liittyen suoraan tai välillisesti liikkeellelaskijaan. Sisäpiiritiedon käsittelystä on laadittu toimintaohje, jonka ylläpitämisestä ja päivittämisestä vastaa lakiasioista vastaava johtaja. Sisäpiiriluetteloiden laatimisesta ja ylläpitämisestä vastaa yhtiön lakiasioden toiminto.

13 Tiedonantopolitiikka

Emoyhtiön hallitus on vahvistanut sijoittajaviestintää koskevan tiedonantopolitiikan. Pohjolan Voima Oyj:n tiedonantovelvollisuus muodostuu säännöllisestä ja jatkuvasta tiedonantovelvollisuudesta. Yhtiön viestinnän tavoitteena on ilman aiheetonta viivettä antaa sijoittajille ja muille markkinoilla toimijoille oikeaa ja merkityksellistä tietoa yhtiön toiminnasta, toimintaympäristöstä, strategista tavoitteista sekä taloudellisesta tilanteesta. Pohjolan Voima Oyj:n toimitusjohtaja, hallituksen puheenjohtaja tai heidän valtuuttamansa hyväksyy pörssitiedotteet.

14 Tilintarkastus ja tilintarkastaja

Lakisääteisen tilintarkastuksen pääasiallisena tehtävänä on todentaa, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot konsernin tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Varsinainen yhtiökokous valitsee vuosittain tilintarkastajan, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö.

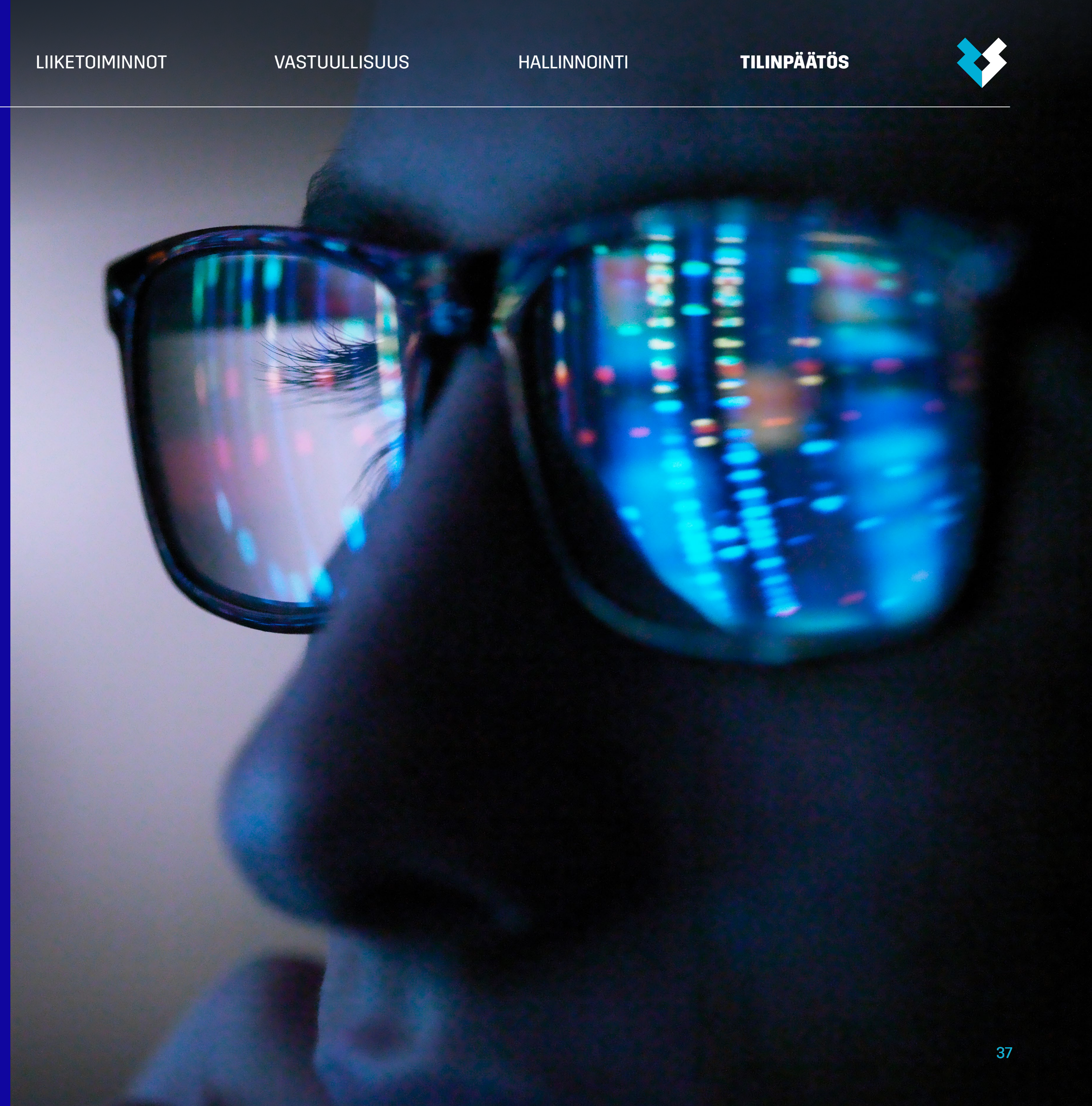
Vuoden 2020 keväällä osakkaat päättivät yksimielisesti valita tilintarkastajan kilpailutuksen jälkeen tilintarkastajaksi KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n. Päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut KHT Niina Vilske.

Vuonna 2020 tilintarkastajalle maksettiin tilintarkastamiseen liittyviä palkkioita 156 450 euroa. Lisäksi maksettiin muita palveluista palkkioita 16 202 euroa.

TILINPÄÄTÖS 2020

Hallituksen toimintakertomus 2020	38
Konsernitilinpäätös (IFRS)	42
Konsernin tuloslaskelma	42
Konsernin tase	43
Konsernin rahavirtalaskelma	44
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	45
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	47
Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)	93
Tuloslaskelma	93
Tase	94
Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	96
Tuloslaskelman liitetiedot	97
Taseen liitetiedot	99
Hallituksen voitonjakoehdotus	107
Tilintarkastuskertomus	108

Tilinpäätös 2020

Hallituksen toimintakertomus 2020

Toimintaympäristö

Vuonna 2020 Suomen sähkönkulutus oli 81 TWh (86,1 TWh vuonna 2019). Sähköä tuotettiin Suomessa 66 (66,1) TWh ja sitä tuotiin Suomeen nettomääräisesti 15 (20,0) TWh. Tuontisähköllä katettiin 18,5 (23,3) prosenttia Suomen sähkönkulutuksesta. Suurin osa sähköstä tuotiin Ruotsista. Vuonna 2020 sähkönkäyttö laski Suomessa 6 prosenttia edellisvuodesta. Teollisuuden sähkönkulutus laski 8,2 prosenttia ja muiden sektorien sähkönkulutus pysyi samalla tasolla.

Nord Pool Spot-kauppaa käytiin 995 (494) TWh. Systeemihinnan vuosikeskiarvo oli 10,93 (38,94) euroa megawattitunnilta ja Suomen aluehinnan keskiarvo 28,2 (44,04) euroa megawattitunnilta. Edellistä vuotta parempi vesitilanne Pohjoismaissa, laskeneet polttoainehinnat sekä laskenut sähkönkulutus laskivat sähkön hintaa huomattavasti viime vuodesta.

EUA-päästöoikeuden hinta vaihteli voimakkaasti vuoden 2020 aikana. Markkinahinta oli vuoden alussa noin 24 euroa tonnilta ja päättyi vuoden lopussa hintaan noin 33 euroa tonnilta.

Energia-alan vielä pitkään jatkuva energiamurros eteni, ja sään mukaan vaihteleva tuotanto jatkoi kasvuaan. Sähköjärjestelmän tasapainottamisen haasteet ja eri toimialojen energiavirtojen integrointi esim. vetyteknologiaa kehittämällä nousi aiempaa vahvemmin keskusteluun.

Koronaviruspandemia aiheutti monille yrityksille ja koko yhteiskunnalle ison taloudellisen rasitteen. Energia-alaan vaikuttavaan poliittiseen päätöksentekoon kuten energia-, ilmasto- ja ympäristöpolitiikkaan pandemialla ei ollut juurikaan vaikutusta.

EU:n ja kansallisessa päätöksenteossa pyrittiin ratkaisuihin, jotka samanaikaisesti loiventavat pandemian vaikutuksia ja edistävät kestävä kehityksen tavoitteiden toteuttamista.

Työ- ja elinkeinoministeriö alkoi valmistella kansallista ilmasto- ja energiastrategiaa, jonka hallitus antaa tiedonantona eduskunnalle syksyllä 2021. Strategiassa määritellään keinot, joilla Suomi on hiilineutraali vuonna 2035. Vuonna 2020 eri toimialat julkaisivat strategian taustalle vähähiilisyystiekartansa, joiden perusteella sähkönkulutuksen ennakoidaan kasvavan merkittävästi yhteiskunnan toimintojen kuten teollisuuden sähköistyessä.

Hallitus päätti korottaa vuoden 2021 alusta alkaen lämmityspolttoaineiden verotusta 105 milj. eurolla. Turpeen vero nousi 2,7 euroa megawattituntia kohden. Hallitus linjasi käyttävänsä osan oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta turvetta korvaavien investointien tukemiseen. Myös yhteistuotannon ja fossiilisten lämmityspolttoaineiden verotus nousi. Lisäksi hallitus käynnisti energiaverotuksen tiekartan toisen vaiheen. Keskustelut komission kanssa jatkuivat omakustannushintaan perustuvan ydinvoimatuotannon saamiseksi korkovähennysrajoitusten ulkopuolelle. Hallituksen on tarkoitus vuonna 2021 antaa esityksensä kiinteistöverotuksen muuttamiseksi siten, että vero vastaisi nykyistä paremmin kiinteistöjen todellisia arvoja.

Valmisteilla on myös kolmas vesienhoitosuunnitelma, jonka valtioneuvosto vahvistaa vuoden 2021 lopulla ja lähettää komissiolle tarkistettavaksi.

EU:n jäsenmaiden ilmastotavoitteena on vähentää päästöjä vähintään 55 % vuoteen 2030 mennessä. Euroopan parlamentti haluaisi vielä tätäkin tiukemman tavoitteen. Hiilineutraalius EU:n on tarkoitus saavuttaa vuoteen 2050 mennessä. Komissio antoi useita energia-alaan vaikuttavia aloitteita, kuten strategia sektori-integraatiosta ja vedystä, EU:n teollisuusstrategia, biodiversiteettistrategia ja kiertotalouden toimenpideohjelma.

Vuonna 2021 komissio jatkaa ns. Green Dealin toteuttamista. Odotettavissa on lukuisia uusia ehdotuksia, kuten päästökauppaa, uusiutuvaa energiaa, energiatehokkuutta, teollisuus-päästöjä ja energiaverotusta koskevien direktiivien päivittäminen, toimintasuunnitelma nollapäästöisestä ympäristöstä, kestävä rahoituksen strategia ja biodiversiteetin edistämiseen liittyvät aloitteet. Yksi tärkeimmistä komission aloitteista on kestävä rahoituksen luokittelun kriteerit, joiden valmistelu jatkuu vuonna 2021.

Pohjolan Voiman sähkön- ja lämmöntuotanto
Vuonna 2020 Pohjolan Voiman sähkön kokonaishankinta oli 12,3 (12,1) TWh. Konsernin sähköntuotannon osuus tästä oli 11,8 (11,7) TWh, josta emoyhtiön toimitukset osakkailleen olivat 11,4 (11,2) TWh. Tytäryhtiöiden toimitukset muille omistajilleen olivat 0,4 (0,5) TWh. Ostot pohjoismaisilta sähkömarkkinoilta olivat 0,5 (0,4) TWh ja myynnit 0,4 (0,4) TWh. Lämmöntoimitukset olivat 3,6 (4,2) TWh.

Ydinvoiman osuus sähkön hankinnasta oli 67,3 (69,2) prosenttia. Teollisuuden Voiman Olkiluodon ydinvoimalaitos tuotti sähköä 14,6 (14,8) TWh, josta Pohjolan Voima sai omistusosuutensa

mukaisesti 8,3 (8,4) TWh. Olkiluodon laitossyöksikköjen yhteinen käyttökerroin oli 93,5 (94,8) prosenttia.

Vesivoiman osuus 2,2 (1,6) TWh oli 18,0 (13,5) prosenttia sähkön hankinnasta. Vesivoiman tuotanto nousi merkittävästi edellisestä vuodesta, lähes vuoden 2015 ennätykselliselle tasolle.

Lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitoksissa sähköä tuotettiin yhteensä 1,3 (1,7) TWh. Osuus kokonaishankinnasta oli 10,7 (13,8) prosenttia.

Pohjolan Voiman vuonna 2020 tuottamasta sähköstä hiilineutraalia oli noin 96 prosenttia.

Sähkön hankinta (GWh)

	2016	2017	2018	2019	2020
Ydinvoima	8 136	7 602	7 987	8 366	8 279
Vesivoima	1 983	1 794	1 524	1 631	2 216
Yhteistuotanto	2 313	1 919	2 065	1 669	1 312
Lauhdevoima	396	82	409	0	0
Sähkön osto	545	533	543	423	490
Yhteensä	13 373	11 930	12 528	12 089	12 298

Vuoden 2020 tärkeimmät tapahtumat

Pohjolan Voima Oyj tiedotti 8.4.2020 yhteisyritys Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) jättäneen Olkiluoto 3 -laitosyksikön (OL3) polttoaineen latauslupahakemuksen Säteilyturvakeskukselle (STUK). Lisäksi tiedotteessa todettiin, että työt Olkiluoto 3:lla eivät ole edenneet täysin suunnitelmien mukaan ja Areva–Siemens-konsortio päivittää OL3 EPR -laitosyksikön projekti-aikataulua, kun tieto koronaviruspandemian etenemisestä ja vaikutuksista selviää.

Pohjolan Voima Oyj tiedotti 15.4.2020, että Standard & Poor’s laski TVO:n luottoluokituksen tasolle BB koronaviruspandemiaan liittyvän OL3:n polttoainelatauksen viivästymisen vuoksi.

Pohjolan Voima Oyj tiedotti 28.8.2020 TVO:n saaneen laitostoimittaja Areva–Siemens-konsortiolta päivitetyn aikataulun OL3 EPR -laitosyksikön käyttöönotosta. Sen mukaan polttoaine ladataan reaktoriin maaliskuussa 2021, laitosyksikkö liitetään valtakunnan sähköverkkoon saman vuoden lokakuussa ja säännöllinen sähköntuotanto alkaa helmikuussa 2022. Lisäksi tiedotettiin Arevan kesällä 2020 nimitetyn uuden johdon valmis-televan taloudellista ratkaisua projektin loppuunsaattamiseksi takuuajan loppuun asti.

Pohjolan Voima Oyj tiedotti 16.12.2020 sopineensa osakslainasitoumuksista. Pohjolan Voima myönsi 241 miljoonan euron osakslainasitoumuksen TVO:lle. Samaan aikaan Pohjolan Voima

sai vastaavat 238 miljoonan euron osakslainasitoumukset ydinvoimaa omistavilta osakkailtaan.

Liiketoiminnan tulos ja rahoitus

Pohjolan Voima toimii omakustannushintaperiaatteella. Osakkaat maksavat kiinteät kustannukset omistuksen mukaisesti riippumatta siitä, onko teho- tai energiaosuutta käytetty tai ei, ja muuttuvat kustannukset toimitettujen energiamäärien mukaan. Toimintaperiaatteesta johtuen taloudellisten tunnuslukujen esittäminen ei ole tarkoituksenmukaista liiketoiminnan, taloudellisen aseman tai tuloksen ymmärtämiseksi.

Pohjolan Voiman rahoitustoiminnan tavoitteet ja riskit on määritelty emoyhtiön hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa. Pohjolan Voiman liiketoiminnan rahoitusriskit liittyvät likviditeetti-, markkina- ja luottoriskeihin. Rahoitusriskien hallintaa on käsitelty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 3. Rahoitusriskien hallinta.

Konsernin maksuvalmius on hyvä. 31.12.2020 rahat ja pankkisaamiset olivat 44 (62) miljoonaa euroa ja lisäksi konsernilla oli käyttämättömiä sitovia luottolimiittisopimuksia 350 (300) miljoonaa euroa. Luottolimiittisopimuksesta 21 miljoonaa euroa erääntyy kesäkuussa 2021 ja 329 miljoonaa euroa kesäkuussa 2022. Lyhytaikaista varainhankintaa varten konsernilla oli 300 (300) miljoonan euron kotimainen yritystodistusohjelma, josta käytettynä oli 99 (100) miljoonaa euroa.

Pohjolan Voima nosti marraskuussa 2020 osakkailta vuonna 2018 saamansa osakslainasitoumukset, yhteensä 90 miljoonaa euroa. Nostetut osakslainat käsitellään ehtojensa perusteella konsernitilinpäätöksessä oman pääoman eränä. Pohjolan Voima sai joulukuussa 2020 uudet yhteensä 238 miljoonan euron osakslainasitoumukset ja nämä sitoumukset olivat käyttämättä tilikauden päättyessä. Osakslainasitoumusten yhteydessä merkittiin myös optio-oikeuksia, joiden merkintäaika osakkeiksi alkaa 1.1.2023 ja jotka oikeuttavat enintään 7 198 950 kappaleeseen uusia B2-sarjan osakkeita.

Konsernin korolliset velat olivat 1 234 (1 210) miljoonaa euroa. Valuuttakurssiriskin alaista velkaa ei ollut ja konsernin lainasopimuksissa ei ole rahoituskovenantteja.

Konsernin omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 40,7 (39,5) prosenttia. Konsernin liikevaihto jatkuvista toiminnoista oli 411,5 (417,1) miljoonaa euroa. PVO-Lämpövoima Oy:n, jonka laitosten tuotannollinen toiminta lopetettiin vuonna 2015, liiketoiminta on raportoitu lopetettuna toimintona konsernin tilinpäätöksessä. Konsernin tilikauden tulos oli -17,9 (32,9) miljoonaa euroa. Tilikauden tulokseen vaikutti pääasiassa yhteisyritys TVO:n tulos, joka vertailuvuonna oli ydinjätehuollon kustannusarvion päivityksen ja ydinjätehuoltovastuulaskennan diskonttokoron päivityksen vuoksi selkeästi positiivinen.

Investoinnit

Pohjolan Voima -konsernin investoinnit ilman sijoituksia ja päästöoikeuksien hankintaa olivat yhteensä 8,1 (4,4) miljoonaa euroa.

Laanilan Voima Oy:ssa hankittiin uusi siilo kuljettimiseen puuperäisille polttoaineille. Laanilan Voiman investoinnit olivat 3,2 miljoonaa euroa. PVO-Vesivoima Oy:n merkittävämmät käynnissä olevat investoinnit olivat Jumiskon voimalaitoksen peruskunnostus, toiminnanhallintajärjestelmän uusinta ja Haapakosken voimalaitoksen yhteyteen rakennettava kalojen alasvaellusväylä. Myös Melon voimalaitoksen padon korjaus jatkui koko vuoden. PVO-Vesivoiman investoinnit olivat 2,8 miljoonaa euroa. Muut konsernin investoinnit olivat korvaus- ja perusparannusinvestointeja.

Pohjolan Voima Oyj on sijoittanut rakenteilla olevaan OL3-ydinvoimalaitosprojektiin vuosina 2004–2020 yhteensä 991,6 (841,1) miljoonaa euroa. Sijoitukset perustuvat OL3 EPR -projektin rahoitussuunnitelmaan, jonka mukaan investoinnin edellyttämää omaa pääomaa kerrytetään projektin etenemisen mukaisesti.

Tutkimus ja kehitys

Tutkimus- ja kehitysmenot olivat tilikauden aikana 0,1 (vuonna 2019: 0,1 ja vuonna 2018: 0,1) miljoonaa euroa.

Henkilöstö

Konsernin palveluksessa työsuhhteessa oli keskimäärin 82 henkilöä (vuonna 2019: 89 ja vuonna 2018: 106) sisältäen lopetetut toiminnot. Henkilökunnan lukumäärä on laskenut liiketoimintakaupan ja lauhdetuotannon supistumisen vuoksi. Konsernin tilikauden palkat ja palkkiot sisältäen lopetetut toiminnot olivat yhteensä 7,2 miljoonaa euroa (vuonna 2019: 7,6 miljoonaa euroa ja vuonna 2018: 9,1 miljoonaa euroa). Vakituisen henkilöstön keski-ikä oli konsernissa 45 (45) vuotta. Emoyhtiön palveluksessa työsuhhteessa oli keskimäärin 35 henkilöä (vuonna 2019: 35 ja vuonna 2018: 50). Palkat ja palkkiot tilikaudella olivat yhteensä 3,9 miljoonaa euroa (vuonna 2019: 4,0 miljoonaa euroa ja vuonna 2018: 5,2 miljoonaa euroa).

Vastuullisuus

Vastuullista yritystoimintaamme ohjaavat Pohjolan Voiman hallituksen hyväksymät vastuullisuuspolitiikat: liiketapapolitiikka, kilpailuoikeuspolitiikka, henkilöstöpolitiikka sekä ympäristö- ja energiatehokkuuspolitiikka. Pohjolan Voima on sitoutunut noudattamaan kaikkia toimintaamme soveltuvia lakeja ja määräyksiä. Konsernin toimintaperiaatteisiin sisältyvät ihmisoi-keuksia, työelämän pelisääntöjä ja korruption vastustamista koskevat periaatteet. Pohjolan Voima edellyttää yhteistyökumppaneiltamme vastaavien periaatteiden noudattamista.

Vuoden 2020 vastuullisuusuudistuksessa huomioitiin YK:n kestävän kehityksen ohjelman tavoitteet. Näistä valittiin neljä tavoitetta, joita voimme parhaiten edistää toiminnallamme: edullista ja puhdasta energiaa, ihmisarvoista työtä ja talouskasvua, maanpäällinen elämä sekä yhteistyö ja kumppanuus.

Pohjolan Voiman vastuullisuustavoitteista kerrotaan tarkemmin kotisivuilla www.pohjolanvoima.fi.

Ympäristö

Pohjolan Voiman tuotantoyhtiöistä valtaosassa on käytössä ISO 14001 -standardin mukaiset sertifioidut ympäristöjärjestelmät, joilla varmistetaan ympäristötavoitteiden toteutuminen ja jatkuva parantaminen. Kaikilla tuotantoyhtiöillä on käytössä myös energiatehokkuusjärjestelmä ETJ+ tai ISO 50001 -energi-anhallintajärjestelmä, joista osa on sertifioitu. Lisäksi lähes kaikki tuotantoyhtiöt ovat mukana energiatehokkuussopimuksissa kaudella 2017–2025. Pohjolan Voiman yhteisyrityksen TVO:n ympäristöasioiden hallintajärjestelmä on lisäksi EMAS-rekisteröity

Vuonna 2016 Melon voimalaitoksen maapadossa havaittua vuotoa korjattiin edelleen injektoimalla vuonna 2020. Korjaustyöt eivät ole vaikuttaneet ympäristöön eivätkä voimalaitoksen sähköntuotantoon.

Vesistöjä säännösteltiin ja vesivoimalaitoksia käytettiin lupaeh-tojen mukaisesti. PVO-Vesivoiman veloitteena istutettiin kertomusvuonna noin 2,6 (2,2) miljoonaa kalaistukasta lijoen ja Kemijoen meri- ja jokialueelle. Istutukset toteutettiin lähes istutussuunnitelmien mukaisesti.

PVO-Vesivoima osallistuu lijoen vaellusalahankkeeseen 2020–2022, joka on jatkoa lijoen vaellusalahankkeelle 2017–2020. Hankkeeseen kuuluvan Suomen ensimmäisen lohikalojen poikasten alasvaellusväylän rakentaminen aloitettiin Haapakoskella marraskuussa 2020. Hankkeessa edistetään myös Raasakan kalatietä.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myönsi joulukuussa 2020 Raasakan voimalaitospadon ja säännöstelypadon kalateille rakentamis- ja valmisteluluvat. PVO-Vesivoima ja Metsähallitus jättivät vesitalouslupahakemuksen maaliskuussa 2017. Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jätti Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle maaliskuussa 2017 muutoshakemuksen Kemijokea ja saman vuoden lokakuussa Iijokea koskeviin istutus- ja kalatalousvelvoitteisiin liittyen. Mukana on sekä lisäyksiä nykyisiin velvoitteisiin että täysin uusia vaatimuksia.

Aluehallintovirasto kuulutti Iijokea koskevan hakemuksen helmikuussa 2020 ja Kemijokea koskevan hakemuksen kesäkuussa 2020. PVO-Vesivoima jätti molemmissa hakemus-asioissa muistutuksensa aluehallintovirastolle.

Kaikki konsernin lämpövoimalaitokset kuuluvat päästökaup-palain piiriin. Sähkön- ja lämmöntuotannon hiilidioksidipäästöt olivat 0,6 (0,9) miljoonaa tonnia. Tilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetaan vain tytäryhtiöiden hiilidioksidipäästöt 0,4 (0,5) miljoonaa tonnia, joka ei sisällä lopetettuna toimintona raportoidun PVO-Lämpövoiman päästöjä 0,0 (0,0) miljoonaa tonnia. Myös muut päästöt ilmaan laskivat edelliseen vuoteen verrattuna. Rikkidioksidipäästöt olivat 0,5 (0,7) tuhatta tonnia, typenoksidipäästöt 1,6 (1,9) tuhatta tonnia ja hiukkaspäästöt 0,1 (0,1) tuhatta tonnia.

Teollisuuspäästädirektiivin (IE = Industrial Emissions) mukaiset uudet ilmapäästöjen raja-arvot astuivat Suomessa voimaan vuoden 2016 alusta. Osa Pohjolan Voiman laitoksista kuului teollisuuspäästädirektiivin kansalliseen siirtymäsuunnitelmaan, jonka Euroopan komissio hyväksyi 10.3.2014. Siirtymäsuunnitelma antoi joustoa kiristyvien päästöraja-arvojen käyttöön-ottoon. Siirtymäsuunnitelmakausi päättyi 30.6.2020.

Suuria polttolaitoksia koskevan parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) vertailuasiakirjaan (LCP-BREF) liittyvät BAT-pää-telmät julkaistiin 17.8.2017. Voimalaitoksilla, joiden päätoimiala on energiantuotanto, on tästä neljä vuotta aikaa sopeuttaa toimintansa päätelmien mukaisiksi. Ensimmäiset voimalaitokset laativat ympäristölupien tarkistamishakemuksensa vuonna 2018 ja olemme jatkaneet luvitustyötä edelleen vuonna 2020. Uusissa ympäristöluvuissa päästöraja-arvot tiukkenevat.

Pohjolan Voimalla tai sen tytär-, osakkuus- tai yhteisyrityksillä ei ole tiedossa olevia kattamattomia ympäristövastuita. Pohjolan Voiman tarkemmat ympäristötiedot esitetään kotisivuilla www.pohjolanvoima.fi. TVO raportoi ydinvoimatuotannon ympäristöasioista kotisivuillaan www.tvofinland.fi ja erillisessä yhteis-kuntavastuuraportissa.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa strategian toteutu-minen ja liiketoiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen sekä turvata toiminnan jatkuvuus ja häiriöttömyys. Riskienhal-lintaa toteutetaan konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Riskienhallinnan toimintamalli on hajautettu: kunkin tytäryhtiön hallitus ja emoyhtiön yksiköt vastaavat omaan toimintaansa kohdistuvista riskeistä, niiden tunnistamisesta ja analysoinnista. Tavoitteiden toteutumista vaarantavat riskit arvioidaan ja niiden hallitsemiseksi määritellään toimenpiteet. Riskien merkittä-vyyttä arvioidaan toteutumistodennäköisyyden ja vaikutuksen summana.

Konsernitason riskit ja niiden merkitys esitetään riskimatrii-sissa seurauksen ja todennäköisyyden suhteen. Konsernitason riskit raportoidaan emoyhtiön johtoryhmälle ja hallitukselle johtamisen vuosikellon mukaisesti.

Kaikissa Pohjolan Voiman yhtiöissä on suojauduttu vahinko-riskien varalta huolehtimalla kunnossapidosta, työturvallisuu-desta, henkilöstön riittävästä koulutuksesta sekä muilla tarvit-tavilla toimenpiteillä ja konsernin vakuutuspolitiikan mukaisin vakuutuksin.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Konsernin merkittävimmät riskit liittyvät TVO:n OL3 EPR -projektin aikatauluun, konsortioyhtiö Arevan riittävään taloudel-liseen kykyyn vastata velvoitteistaan takuuajan loppuun asti ja tulontuottamiskykyyn. Laitosyksikön kaupallisen sähkön-tuotannon piti sopimuksen mukaan alkaa alun perin huhtikuun lopussa 2009. Valmistuminen on kuitenkin viivästynyt. Laitos-toimittajan viimeksi elokuussa 2020 päivittämän aikataulun mukaan laitosyksikön säännöllinen sähköntuotanto alkaa helmikuussa 2022. Suunniteltuun valmistumiseen liittyvällä riskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa kaupallista käyttöä ei voida aloittaa suunnitellusti, mistä aiheutuu lisäkustannuksia.

TVO on toteuttanut vuoden 2020 aikana lukuisia OL3 EPR -projektiin liittyviä riskienhallintatoimenpiteitä TVO:n valmiuden tehostamiseksi laitosyksikön käyttöönottoon sekä kolmen ydinvoimalaitosyksikön käyttöön. TVO seuraa tarkasti maaliskuu-ssa 2018 solmitun sovintosopimuksen mukaisten ehtojen

täyttymistä sekä OL3 EPR:n käyttöönoton vaiheita, että ne toteutetaan laitostoimittajan aikataulun mukaisesti taloudelliset ja tekniset resurssit varmistaen. Arevan kesällä 2020 nimitetty uusi johto valmistelee taloudellista ratkaisua projektin loppuun-saattamiseksi takuuajan loppuun asti. Myös neuvottelut Areva–Siemens-konsortion kanssa projektin loppuunsaattamisen ehdoista jatkuvat.

Mikäli OL3 EPR -projekti ei saavuta takuuajana suunniteltua tehotasoa, käyttökerrointa, käyttökustannusrakennetta tai Suomen kantaverkko rajoittaa tehotasoa, riskinä on tuotan-tokustannuksen nousu verrattuna tavoitteeseen. Riskiä on tarkasteltu OL3 EPR:n tulontuottamiskykyyn vaikuttavien eri skenaarioiden avulla.

Riskienhallintatoimenpiteinä TVO luvanhaltijana varmistaa muun muassa OL3 EPR -laitosyksikön kattavan toiminnallisen testauksen ennen ydinteknistä koekäyttöä. TVO varmistaa, että OL3 EPR -laitosyksikön ydinteknisessä käyttöönotossa hyödyn-netään Taishanin sisarlaitoksen kokemukset.

Koronaviruspandemian vaikutus Pohjolan Voiman liiketoi-mintaan on toistaiseksi ollut vähäinen. Pohjolan Voima on tehnyt kattavia varotoimenpiteitä työntekijöidensä terveydestä ja turvallisuudesta huolehtimiseksi sekä energiantuotannon varmistamiseksi. Pandemian pitkittyessä tilanne voi vaikuttaa negatiivisesti myös Pohjolan Voiman liiketoimintaan lähinnä toimintaympäristön muutosten kautta.

Osakepääoma ja osakeannit

Pohjolan Voiman osakepääoma 31.12.2020 oli 55,3 (55,3) miljoonaa euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 32 509 113 (32 509 113) kappaletta.

Tilikaudella ei merkitty osakeanteja.

Pohjolan Voima Oyj:n omistajat

Osakas	Omistus-% 31.12.2020	Omistus-% 31.12.2019
EPV Energia Oy	5,489	5,489
Helen Oy	0,619	0,619
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1,831	1,831
Kemira Oyj (ml. eläkesäätiö Neliapila)	5,060	5,060
Kokkolan Energia Oy	1,803	1,845
Kymppivoima Oy	5,907	5,907
Metsä Group (Metsäliitto, Metsä Fibre, Metsä Board Oyj)	3,657	3,657
Myllykoski Oyj*	0,631	0,631
Oulun Energia Oy	0,906	0,906
Outokumpu Oyj	0,096	0,096
Oy Perhonjoki Ab	2,208	2,167
Porin kaupunki	1,366	1,366
Rautaruukki Oyj	0,090	0,090
Stora Enso Oyj	15,608	15,608
Suomen Voima Oy	1,476	1,517
UPM Energy Oy*	47,727	47,686
UPM Communication Papers Oy*	3,457	3,457
Vantaan Energia Oy	0,229	0,229
Yara Suomi Oy (ml. eläkesäätiö)	1,840	1,840

* Yhtiö kuuluu UPM-Kymmene-konserniin.

Yhtiön johto

Pohjolan Voima Oyj:n kevään 2020 varsinaista yhtiöko-kousta ei järjestetty koronatilanteen vuoksi fyysisesti, vaan osakkeenomistajat päättivät yhtiökokoukselle kuuluvista asioista 24.3.2020 yksimielisesti osakeyhtiölaissa olevan erityissäännöksen mukaisesti. Osakkeenomistajat hyväksyivät tilinpäätöksen vuodelta 2019, vahvistivat tuloslaskelman ja taseen sekä myönsivät vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Tilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy päävastuullisena tilintarkastajana KHT Niina Vilske.

Hallituksen varsinaisiksi jäseniksi valittiin talous- ja rahoitus-johtaja Tapio Korpeinen (UPM-Kymmene Oyj), talous- ja rahoitusjohtaja Seppo Parvi (Stora Enso Oyj), lakiasiaintohtaja Jukka Hakki (Kemira Oyj), toimitusjohtaja Anders Renvall (Kymppivoima Oy), johtaja Tomi Sederholm (UPM Energy Oy), toimitusjohtaja Esa Kaikkonen (Metsä Tissue Oyj), toimitus-johtaja Rami Vuola (EPV Energia Oy), energiapäällikkö Mikko Lepistö (SSAB Europe Oy) ja toimitusjohtaja Roger Holm (Oy Herrfors Ab).

Hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan puheenjohtajaksi Tapio Korpeisen ja varapuheenjohtajaksi Seppo Parvin. Hallitus valitsi keskuudestaan myös hallituksen valiokuntien jäsenet. Hallitus kokoontui vuoden 2020 aikana 19 (14) kertaa. Yhtiön toimitusjohtajana toimi diplomi-insinööri, eMBA Ilkka Tykkyläinen.

Käynnissä olevat merkittävät oikeusprosessit

Merkittäviä oikeusprosesseja ei ollut katsauskaudella käynnissä.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Pohjolan Voiman osakkaat Oulun Energia Oy ja Kemira Oyj, jotka omistavat Laanilan Voiman tuottamaan energiaan oikeuttavat Pohjolan Voiman G5-sarjan osakkeet, ilmoittivat 19.1.2021 suunnittelevansa Laanilan teollisuusalueen energiatoimin-tojen uudelleenjärjestelyä. Ilmoituksen mukaan uudelleenjär-jestely tarkoittaisi Laanilan Voima Oy:n operatiivisen toiminnan alasajoa ja nykymuotoisen toiminnan lopettamista kevään 2021 kuluessa.

Suunnitellun uudelleenjärjestelyn vuoksi Laanilan Voima Oy:ssä aloitetaan yhteistoimintaneuvottelut. Työnantajan alustavat suunnitelmat saattavat johtaa Laanilan Voiman työntekijöiden työsuhteiden päättymiseen. Vaikutukset yhtiön taloudelliseen tilanteeseen arvioidaan neuvotteluiden päätyttyä tehtävien ratkaisujen perusteella.

Tulevaisuuden näkymät

Alkaneella tilikaudella sähkön- ja lämmöntuotannon odotetaan jatkuvan edellisvuoden tapaan koronaviruspandemian vaikutuk-sista huolimatta. Pohjolan Voima jatkaa pandemiavarotoimenpi-teitä yleisten linjausten ja suositusten mukaisesti.

TVO jatkaa OL3 EPR -laitosyksikön toteutusta ja tuotanto-käyttöön valmistautumista. Ennen latausta on vielä jäljellä muun muassa käyttöönottotestejä ja kunnossapitotöitä. Ydinpol-ttoaineen lataamista varten TVO tarvitsee vielä erillisen luvan STUKilta. TVO jatkaa laitostoimittajan tukemista projektin loppuunsaattamisessa. TVO jatkaa neuvotteluita Areva–Siemens-konsortion kanssa projektin loppuunsaattamisen ehdoista.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31. joulukuuta 2020 olivat 314 036 770,02 euroa, josta tilikauden tulos oli -6 696 925,48 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikauden tulos siirretään edellisten tilikausien tulostilille ja että osinkoa ei jaeta.

Konsernintilinpäätös (IFRS)

Konsernin laaja tuloslaskelma

1 000 €	Liitetieto	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
Jatkuvat toiminnot			
Liikevaihto	7	411 492	417 091
Liiketoiminnan muut tuotot	8	1 134	2 527
Materiaalit ja palvelut	9	-313 338	-319 819
Henkilöstökulut	10	-8 385	-8 502
Poistot ja arvonalentumiset	11	-39 050	-39 894
Liiketoiminnan muut kulut	12,13	-48 948	-50 422
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	19	-6 138	43 723
Liikevoitto/-tappio		-3 233	44 704
Rahoitustuotot	14	2 958	3 249
Rahoituskulut	14	-14 960	-17 976
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-12 002	-14 727
Voitto/tappio ennen veroja		-15 235	29 977
Tuloverot	15	1	-2
Tilikauden voitto/tappio jatkuvista toiminnoista		-15 234	29 975
Lopetetut toiminnot			
Tilikauden voitto/tappio lopetetuista toiminnoista		-2 692	2 927
Tilikauden voitto/tappio		-17 926	32 902

Muut laajan tuloksen erät:

1 000 €	Liitetieto	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
Erät, jotka saatetaan tulevaisuudessa siirtää tulosvaikutteisiksi			
Osuus yhteisyritysten muun laajan tuloksen eristä			
Rahavirran suojaukset	19	-12 866	-4 581
Tilikauden muut laajan tuloksen erät yhteensä		-12 866	-4 581
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-30 792	28 321
Tilikauden tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-18 312	32 731
Määräysvallattomille omistajille		386	171
		-17 926	32 902
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-31 178	28 150
Määräysvallattomille omistajille		386	171
		-30 792	28 321

Konsernin tase

1 000 €	Liitetieto	31.12.2020	31.12.2019	1 000 €	Liitetieto	31.12.2020	31.12.2019
VARAT				OMA PÄÄOMA			
Pitkäaikaiset varat				Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	25		
Aineettomat hyödykkeet	16	283 569	285 659	Osakepääoma		55 321	55 321
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	17,18	442 889	473 274	Ylikurssirahasto		205 999	205 999
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	19	734 764	753 768	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		327 644	327 644
Muut rahoitusvarat	20	484	484	Arvonmuutosrahasto		-15 747	-2 881
Lainat ja muut saamiset	21	596 530	445 987	Oman pääoman ehtoiset osakaslainat		90 347	0
Pitkäaikaiset varat yhteensä		2 058 236	1 959 172	Kertyneet voittovarot		186 132	204 444
				Yhteensä		849 696	790 527
Lyhytaikaiset varat				Määräysvallattomien omistajien osuus		41 072	40 686
Vaihto-omaisuus	23	9 210	9 131	Oma pääoma yhteensä		890 768	831 213
Myyntisaamiset ja muut saamiset	21	75 159	72 966				
Rahavarat	22	44 312	62 367	VELAT			
Lyhytaikaiset varat yhteensä		128 681	144 464	Pitkäaikaiset velat			
				Varaukset	26	5 064	5 020
Myytävänä olevat varat	24	2 556	2 768	Rahoitusvelat	27	1 050 743	981 865
Varat yhteensä		2 189 473	2 106 404	Muut velat	27,29	10 549	10 154
				Pitkäaikaiset velat yhteensä		1 066 356	997 039
				Lyhytaikaiset velat			
				Rahoitusvelat	27	182 836	228 307
				Ostovelat ja muut velat	28	49 513	49 845
				Lyhytaikaiset velat yhteensä		232 349	278 152
				Velat liittyen myytävänä oleviin varoihin	24	0	0
				Velat yhteensä		1 298 705	1 275 191
				Oma pääoma ja velat yhteensä		2 189 473	2 106 404

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 €	Liitetieto	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden voitto/tappio		-17 926	32 902
Oikaisut tilikauden voittoon/tappioon	6	56 653	8 939
Käyttöpääoman muutokset	6	-3 309	8 348
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-12 342	-13 904
Saadut korot		2 933	3 128
Maksetut verot		12	-2
Liiketoiminnan nettorahavirta		26 021	39 411
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	16,17	-7 515	-4 158
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntitulot	16,17	569	2 203
Myönnetyt lainat	21,27	-150 580	0
Investointien nettorahavirta		-157 526	-1 955
Rahoituksen rahavirrat			
Pääoman palautukset	24,25	0	-14 000
Oman pääoman ehtoisten osakaslainojen lisäys (+) tai vähennys (-)	25	90 347	0
Pitkäaikaisten lainojen nostot	24,27	205 514	149 424
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	24,27	-160 347	-161 226
Vuokrien pääomaosuuden lisäys (+) tai vähennys (-)	24,27	-12 556	-12 728
Lyhytaikaisten korollisten velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	24,27	-9 508	3 843
Rahoituksen nettorahavirta		113 450	-34 687
Rahavarojen muutos		-18 055	2 769
Rahavarat tilikauden alussa		62 367	59 598
Rahavarojen muutos		-18 055	2 769
Rahavarat tilikauden lopussa	22	44 312	62 367

Lopetetun toiminnon rahavirta on esitetty liitteessä 24.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 €	Liitetieto	Osakepääoma	Ylikurssi- rahasto	Arvonmuutos- rahasto	Sijoitun vapaan oman pääoman rahasto	Oman pääoman ehtoiset osakaslainat	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Määräys- vallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2019		65 293	216 822	1 700	326 683	0	165 879	776 377	40 515	816 892
Laaja tulos										
Tilikauden tulos							32 731	32 731	171	32 902
Muut laajan tuloksen erät										
Rahavirran suojaukset				-4 581				-4 581		-4 581
Tilikauden muut laajan tuloksen erät yhteensä		0	0	-4 581	0	0	0	-4 581	0	-4 581
Tilikauden laaja tulos yhteensä		0	0	-4 581	0	0	32 731	28 150	171	28 321
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä										
Siirto kertyneisiin voittovaroihin ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon	25	-9 972	-10 823		14 961		5 834	0		0
Pääoman palautus	25				-14 000			-14 000		-14 000
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		-9 972	-10 823	0	961	0	5 834	-14 000	0	-14 000
Oma pääoma 31.12.2019		55 321	205 999	-2 881	327 644	0	204 444	790 527	40 686	831 213

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 €	Liitetieto	Osakepääoma	Ylikurssi- rahasto	Arvonmuutos- rahasto	Sijoitun vapaan oman pääoman rahasto	Oman pääoman ehtoiset osakaslainat	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Määräys- vallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2020		55 321	205 999	-2 881	327 644	0	204 444	790 527	40 686	831 213
Laaja tulos										
Tilikauden tulos							-18 312	-18 312	386	-17 926
Muut laajan tuloksen erät										
Rahavirran suojaukset				-12 866				-12 866		-12 866
Tilikauden muut laajan tuloksen erät yhteensä		0	0	-12 866	0	0	0	-12 866	0	-12 866
Tilikauden laaja tulos yhteensä		0	0	-12 866	0	0	-18 312	-31 178	386	-30 792
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä										
Oman pääoman ehtoisten osakaslainojen muutos	25					90 347		90 347		90 347
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		0	0	0	0	90 347	0	90 347	0	90 347
Oma pääoma 31.12.2020		55 321	205 999	-15 747	327 644	90 347	186 132	849 696	41 072	890 768

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Konsernin perustiedot

Pohjolan Voima Oyj (PVO) tytäryhtiöineen muodostavat Pohjolan Voima -konsernin. Konsernin emoyhtiön, Pohjolan Voima Oyj:n, rekisteröity kotipaikka on Helsinki.

Pohjolan Voima on yksityinen energia-alan konserni. Konsernin tuotantokapasiteetti koostuu 24 voimalaitoksesta, jotka sijaitsevat 18 paikkakunnalla. Tuotantomuotoja ovat vesi-, ydin- ja lämpövoima.

Jäljennöksiä konsernitilinpäätöksestä on saatavilla internetosoitteesta www.pohjolanvoima.fi ja PVO:n Helsingin konttorista osoitteessa Töölönkatu 4, 00100 Helsinki.

PVO:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 19.2.2021 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan yhtiökokous voi muuttaa tai hylätä tilinpäätöksen.

Laatimisperusta

Tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2020 voimassaolevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot täyttävät myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölainsäädännön vaatimukset.

Konsernitilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja jolla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty kohdassa ”Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät”.

Koronaviruspandemian vaikutus konsernitilinpäätökseen

Koronaviruspandemian vaikutus Pohjolan Voiman tilinpäätökseen on ollut vähäinen. Konserni on arvioinut pandemian vaikutusta taseeseen tarkastelemalla, kohdistuuko aineettomissa oikeuksissa oleviin oikeuteen tuottaa vesivoimaa sekä vesialueen pysyvään käyttöoikeuteen viitteitä arvonalentumisesta, aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä kerrytettävää rahamäärää ja varastojen sekä saamisten arvostusta. Odotukset tulevaisuuden kassavirroista, diskonttauskorko ja muut arvostusparametrit päivitettiin heijastamaan muuttunutta taloudellista ympäristöä. Näiden arvioiden perusteella edellä kuvattujen varojen kirjanpitoarvoihin ei ollut tarvetta tehdä

muutoksia. Konsernin odotus on, että sen toiminta jatkuu ja että se pystyy suoriutumaan velvoitteistaan niiden erääntyessä. Koronaviruspandemia ei ole vaikuttanut merkittävästi konsernin rahoitukseen.

Omakustannusperiaate

Yhtiöjärjestyksen mukaisesti PVO toimittaa sähköä ja lämpöä osakkailleen omakustannushintaperiaatteella (ns. mankalaperiaatteella) eli luovuttaa tuottamansa tai hankkimansa energian osakkailleen näiden kunkin osakesarjan omistuksen suhteessa. Kyseisen osakesarjan osakas vastaa yhtiötä kohtaan yhtiöjärjestyksessä mainituista muuttuvista ja kiinteistä vuosikustannuksista. Emoyhtiön hallinnon kustannukset katetaan veloittamalla ne osana kiinteää vuosikustannusta yhtiöasiakirjoissa tarkemmin määritetyllä tavalla.

PVO:n yhtiöjärjestyksen mukaan kunkin osakkaan vastuuosuus vuosikustannuksista rajoittuu aina osakeomistuksen suhteellista osuutta kaikista saman sarjan osakkeista vastaavaan määrään eikä toisen osakkaan mahdollinen laiminlyönti laajenna osakeomistukseen perustuvaa osakkaan vastuuta. Osakkaat vastaavat yhtiöjärjestyksen 4. §:ssä mainituista kustannuksista.

Konsolidointiperiaatteet

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Pohjolan Voima Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden tilinpäätökset. Tytäryhtiöiksi katsotaan ne yhtiöt, joissa konsernilla on määräysvalta. Konsernilla on yrityksessä määräysvalta, jos sillä on yritystä koskeva valta; se altistuu yrityksen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy käyttämään yritystä koskevaa valtaansa ja näin vaikuttamaan saamansa tuoton määrään. Tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä päivästä lukien, jona konserni on saanut määräysvallan. Yhdistely lopetetaan, kun määräysvalta lakkaa. Tytäryhtiöiden tilinpäätösten laatimisperiaatteita on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Liiketoimintojen yhdistämiset käsitellään hankintamenomenetelmällä. Tytäryrityksen hankinnasta maksettava vastike on luovutettujen varojen, liikkeeseen laskettujen oman pääoman ehtoisten instrumenttien ja syntyvien tai vastattaviksi otettujen velkojen käypä arvo. Luovutettu vastike sisältää ehdollisesta vastikejärjestelystä johtuvan omaisuuserän tai velan käyvän arvon. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi toteutuessaan. Hankinnan kohteen yksilöitävissä olevat hankitut varat sekä vastattaviksi otetut velat ja ehdolliset velat arvostetaan alun perin niiden hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen nettovarallisuudesta. Määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistetun osuuden käypä arvo yhteen laskettuina ylittävät hankitun yhtiön yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden hankinta-ajankohdan käyvästä arvosta, kirjataan liikearvoksi. Jos luovutetun vastikkeen, määräysvallattomien omistajien osuuden ja aiemmin omistetun osuuden yhteismäärä on pienempi kuin hankitun tytäryrityksen nettovarallisuus, erotus kirjataan laajaan tuloslaskelmaan.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat voitot ja sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilin-pääöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta.

Osakkuus- ja yhteisjärjestelyt

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mutta joissa sillä ei ole määräysvaltaa. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konserni omistaa 20–50 % yhtiön äänimäärästä tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa. Yhteisjärjestely on joko yhteinen toiminto tai yhteisyritys. Yhteisyritykset ovat järjestelyjä, joissa konserni on sopimukseen perustuvalla järjestelyllä sitoutunut jakamaan taloudellisia ja liiketoiminnallisia periaatteita koskevan määräysvallan muiden osapuolten kanssa ja jossa konsernilla on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen. Konsernin kaikki yhteisjärjestelyt ovat yhteisyrityksiä.

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksistä lasketaan pääomaosuusmenetelmää käyttäen ja ne on alun perin kirjattu hankintamenuon. Tämän menetelmän mukaan konsernin osuus osakkuus- ja yhteisyrityksen tilikauden voitosta tai tappiosta esitetään tuloslas-kelmassa ja osuus sellaisista omassa pääomassa tapahtuneista muutoksista, joita ei ole kirjattu sijoituskohteessa tulosvaikut-teisesti esitetään omassa pääomassa. Taseessa esitetään konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen nettovarallisuudesta yhdessä hankinnasta syntyneen liikearvon (vähennettynä mahdollisilla kertyneillä arvonalennuksilla) kanssa. Pääomaosuusmene-telmän soveltaminen lopetetaan, kun sijoituksen kirjanpitoarvo osakkuus- tai yhteisyrityksessä on laskenut nolleen, ellei konserni ole sitoutunut osakkuus- tai yhteisyritysten velvoitteiden täyttämiseen. Konsernin ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen välisistä liiketoimista syntyneet realisoitumattomat voitot ja tappiot eliminoidaan konsernin omistussuuden mukaisesti, jollei tappio anna viitteitä omaisuuserän arvonalentumisesta. Osakkuus- ja yhteisyritysten tilinpäätösten laatimisperiaatteita on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Määräysvallattomien omistajien osuudet

Tilikauden tuloksen jakautuminen emoyhtiön ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelmassa ja määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omista pääomista esitetään omana eränä taseessa oman pääoman osana.

Määräysvallattomien omistajien kanssa toteutuneita liiketoimia käsitellään kuten konsernin omistajien kanssa toteutuneita. Kun määräysvallattomilta omistajilta ostetaan osakkeita, maksetun vastikkeen ja tytäryrityksen nettovaroista hankitun osuuden kirjanpi-toarvon välinen erotus kirjataan omaan pääomaan. Myös voitot tai tappiot tytäryhtiöiden osakkeiden myynnistä määräysvallattomille omistajille kirjataan omaan pääomaan.

Kun määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta lakkaa, mahdollinen jäljelle jäävä osuus arvostetaan käypään arvoon ja kirjanpitoarvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti. Tämä käypä arvo toimii alkuperäisenä kirjanpitoarvona, kun jäljelle jäävää osuutta myöhemmin käsitellään osakkuusyrityksenä, yhteisyrityksenä tai rahoitusvaroina. Lisäksi asianomaisesta yrityksestä aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjattuja määriä käsitellään ikään kuin konserni olisi suoraan luovuttanut niihin liittyvät varat ja velat. Tämä voi tarkoittaa, että aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjatut määrät siirretään tulosvaikutteiseksi.

Ulkomaan rahan määräiset tapahtumat

Emoyhtiön ja kaikkien sen tytär-, osakkuus- ja yhteisyritysten toiminta- ja raportointivaluutta on euro. Konsernitilinpäätös esitetään euroissa.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muunnetaan euroiksi Euroopan keskuspankin noteeraamaan tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssieja käyttäen. Liiketapahtumista ja monetaa-risten saamisten ja velkojen muuntamisesta syntyneet kurssivoitot ja -tappiot kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi silloin, kun ne täyttävät kassavirran tai nettoinvestoinnin suojauslaskennan kriteerit, ne kirjataan omaan pääomaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolella. Rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelman eriin rahoitustuotot ja -kulut. Ei-monetaariset hankintamenuon arvostetut erät arvostetaan tapahtumapäivän kurssiin. Konsernissa ei ole ei-monetaarisia käypään arvoon arvostettavia ulkomaan rahan määräisiä eriä.

Tuloutusperiaatteet

Konserni toimii energialiiketoiminnassaan omakustannushintaperiaatteella. Energiaan liittyvässä palveluliiketoiminnassa konserni ei toimi omakustannushintaperiaatteella. Tuotot määräytyvät saadun vastikkeen perusteella energiaa tai palveluja luovutettaessa. Kaikki tuotot esitetään vähennettynä myyntiin perustuvilla välillisillä veroilla. Tuotot on kirjattu seuraavasti:

Energian myynti ja muu liikevaihto

Energian myyntituotot jaotellaan kiinteään ja muuttuvaan veloitukseen. Muuttuvan veloituksen myyntituotot kirjataan energian toimituksen perusteella. Kirjatut myyntituotot osakkaille perustuvat toimitettuihin määriin. Sekä muuttuva että kiinteä veloitus laskutetaan ja kirjataan liikevaihtoon kuukausittain ja maksetaan jälkikäteen seuraavan kuukauden 24. päivänä. Palvelumyyntiin sisältyy pääasiassa hallintopalvelumyynnejä. Palvelujen myyntituotot kirjataan tuloksi sillä tilikaudella, jolla palvelu tuotetaan asiakkaalle ja määräysvalta siihen siirtyy asiakkaalle.

Muut tuotot

Tavanomaisen liiketoiminnan ulkopuoliset tuotot sisältyvät muihin tuottoihin. Tähän ryhmään luetaan vuokratuotot ja kertaluonteiset erät kuten aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot. Vuokratuotot tuloutetaan tasaerinä vuokrakaudelle. Käyttömai-suushyödykkeiden myynti tuloutetaan toimituksen tapahduttua ja omistukseen liittyvien merkittävien riskien ja etujen siirryttyä ostajalle.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimus- ja kehittämismenot kirjataan kuluksi, kun ne syntyvät ja ne sisältyvät konsernituloslaskelman muihin kuluihin. Mikäli kehittä-mismenoi arvioidaan kerryttävän tuloja tulevaisuudessa, kyseiset menot aktivoidaan aineettomiksi hyödykkeiksi ja kirjataan kuluksi oletetun taloudellisen vaikutusajan aikana. Konsernissa ei ole tällä hetkellä aktivointiedellytykset täyttäviä kehittämismenoi.

Korkotuotot ja osingot

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet paitsi, jos ne johtuvat voimallaitoksen rakentamisesta. Tällöin vieraan pääoman menot aktivoidaan osaksi kyseisen hyödykkeen hankintamenua.

Tuloverot

PVO toimittaa sähköä ja lämpöä osakkailleen omakustannushintaperiaatteella (ns. mankalaperiaatteella) eli luovuttaa tuottamansa tai hankkimansa energian osakkailleen näiden kunkin osakesarjan omistuksen suhteessa. Omakustannushintaperiaatteen mukaan konserni ei tule maksamaan veroa energialiiketoiminnastaan, joten konserni ei kirjaa laskennallisia verovelkoja energialiiketoimin-nassaan. Energiaan liittyvästä palveluliiketoiminnasta konserni kirjaa tuloverot ja laskennalliset verovelat.

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin kausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, kun kyseessä on alun perin kirjanpitoon merkittävä omaisuuserä tai velka eikä kyseessä ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä tällaisen omaisuus- tai velkaerän kirjaaminen vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisajankohtana. Verotuksessa vähennyskelvottomasta liikearvosta ei kirjata laskennallista veroa eikä tytäryritysten jakamattomista voittovaroista kirjata laskennallista veroa siltä osin, kuin ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista ja käyttämättömistä verotuksellisista tappioista.

Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja. Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä saaduilla avustuksilla, kertyneillä poistolla ja mahdollisilla arvonalennuksilla. Alkuperäinen hankintameno sisältää menot, jotka johtuvat välittömästi kyseisen hyödykkeen hankinnasta. Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan seuraaviin arvioituihin taloudellisiin vaikutusajankohdiin perustuen:

Tietokoneohjelmistot	3–10 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	5–10 vuotta

Muista aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika on arvioitu olevan ***Vesilakiin*** perustuvalla käyttöoikeudella vesivoimaan sekä ***Lakiin kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta*** perustuvalla erityisillä käyttöoikeuksilla voimajohtokatuihin ja -maa-alueisiin.

Päästöoikeudet

Aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvät myös hiilidioksidi (CO₂) -päästöoikeudet. Päästöoikeudet kirjataan hankintahintaisina ja ne esitetään taseessa omana eränään. Vastikkeetta saadut päästöoikeudet ovat taseen ulkopuolista varallisuutta. Palautettavia päästöoikeuksia koskeva velvoite kirjataan hallussa olevien päästöoikeuksien kirjanpitoarvolla lyhytaikaisiin velkoihin. Jos päästöoikeuksia ei ole riittävästi kattamaan toteutuneita päästöjä, kirjataan puuttuvista päästöoikeuksista lyhytaikainen velka tilinpäätöspäivän markkina-arvolla. Päästöoikeudet ja niihin liittyvät veloitteet kirjataan pois taseesta, kun ne toimitetaan veloitteiden kattamiseksi tai myydään. Päästöoikeuksista ei kirjata poistoja. Päästöoikeuksien myynnit sisältyvät liikevaihtoon (Muu myynti) ja päästöoikeushankinnat kirjataan tuloslaskelmaan Materiaalit ja palvelut -ryhmään.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konsernin käyttöomaisuus arvostetaan taseessa alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä saaduilla avustuksilla, kertyneillä poistoilla sekä mahdollisilla arvonalennuksilla. Alkuperäinen hankintameno sisältää menot, jotka johtuvat välittömästi kyseisen

hyödykkeen hankinnasta. Hankintamenoon sisällytetään myös ehdot täyttävän hyödykkeen rakennusaikaiset vieraan pääoman menot. Näitä ovat rakennusaikaisiin velkoihin liittyvät korkokulut. Lisäksi aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankintameno sisältää arvioidut hyödykkeen purkamisesta, siirtämisestä ja alkuperäiseen tilaan palauttamisesta aiheutuvat menot.

Maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja. Muu aineellinen käyttöomaisuus poistetaan tasapoistomenetelmällä niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Käytöstä poistamisesta aiheutuneet kulut poistetaan sen voimallaitoksen taloudellisen vaikutusajan kuluessa, johon ne liittyvät.

Tasapoistot perustuvat seuraaviin odotettuihin taloudellisiin pitoaikoihin:	
Vesivoimallaitosten rakennukset, rakennelmat ja koneet	40–80 vuotta
Yhdistettyjen sähkön ja lämmön tuotantolaitosten rakennukset, rakennelmat ja koneet	4–35 vuotta
Kytinkentät ja voimajohdot	10–45 vuotta
Muut rakennukset ja rakennelmat	10–25 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3–20 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–40 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika oikaistaan tarvittaessa kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eri pituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan ja uusimisen yhteydessä mahdollinen jäljellä oleva kirjanpitoarvo kirjataan pois taseesta. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä.

Vuosittain toistuvat korjaus- ja huoltomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet. Voimallaitosten modernisointeihin ja ylläpitoon liittyvät investoinnit aktivoidaan.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja tappiot määritetään vertaamalla myyntituloa kirjanpitoarvoon ja ne merkitään tuloslaskelmaan erään Liiketoiminnan muut tuotot tai Liiketoiminnan muut kulut.

Poistojen kirjaaminen lopetetaan tilanteessa, jossa aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset, esimerkiksi valtiolta saadut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset, kirjataan aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen edellytykset. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Sellaiset avustukset, jotka on saatu korvaukseksi syntyneistä menoista, tuloutetaan sillä tilikaudella, kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot merkitään kuluiksi. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon. Hankintameno määritetään FIFO-menetelmällä. Hankintameno muodostuu raaka-aineista ja muista välittömistä menoista. Vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa ei alenneta sen hankintamenoa pienemmäksi, koska konsernin energialiiketoiminta toimii omakustannushintaperiaatteella, jolloin vaihto-omaisuuden nettorealisointiarvo kattaa aina sen hankintamenot.

Vuokrasopimukset — konserni vuokralle ottajana

Konserni on ottanut vuokralle maa-alueita, toimistoja, varastotiloja ja ajoneuvoja. Vuokrasopimukset tehdään yleensä kiinteäksi ajanjaksoksi, jonka pituus vaihtelee alle vuoden sopimuksista 50 vuoteen. Vuokrasopimuksista kirjataan käyttöoikeusomaisuuserä ja vastaava velka, kun vuokralle otettu omaisuuserä on konsernin käytettävissä. Lisäksi joissakin sopimuksissa on myös ennallistamisvelvoite, joka on kirjattu käyttöomaisuuteen ja varauksiin.

Vuokrasopimusvelat arvostetaan jäljellä olevien vuokramaksujen nykyarvoon, diskontattuna konsernin lisäluoton korolla, joka on korko, jonka vuokralleottaja joutuisi maksamaan lainatessaan vastaavaksi ajaksi vastaavin vakuuksin rahat, jotka tarvitaan käyttö-oikeusomaisuuserän arvoa vastaavan omaisuuserän hankkimiseksi. Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan vuokrasopimusvelkaa vastaavaan määrään, oikaistuna ennakoon maksettujen tai kertyneiden vuokrien summalla. Konserni kohdistaa sopimuksen perusteella maksetun vastikkeen kuhunkin vuokrasopimuksen komponenttiin ja erottaa muille kuin vuokrasopimuskomponenteille kuulumattomat osuudet, jos ne ovat tunnistettavissa.

Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan alun perin hankintamenoon, joka sisältää vuokrasopimusvelan alkuperäisen määrän oikaistuna lähinnä sopimuksen alkamispäivänä tai sitä aikaisemmin maksetuilla vuokrilla. Myöhemmin käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan tasapoistomenetelmällä sopimuksen alkamispäivästä joko käyttöoikeusomaisuuserän taloudellisen vaikutusajan päätty-miseen tai vuokrakauden loppuun mennessä, sen mukaan kumpi näistä on aikaisempi.

Vuokrasopimusvelat arvostetaan alun perin alkamispäivänä maksamattomien vuokrien nykyarvoon diskontattuna konsernin lisäluoton korolla. Sovellettu vuokrakausi vastaa ajanjaksoa, jonka ajan vuokrasopimus ei ole purettavissa, lukuun ottamatta tilanteita, joissa konserni tulee kohtuullisen varmasti hyödyntämään uusimisoptiota tai jatkamaan sopimusta. Vuokrasopimusvelat kirjataan jaksotettuun hankintamenoon. Konserni on päättänyt käyttää standardin sallimia helpotuksia, eikä sovelia standardia alle 12 kuukauden pituisiin vuokrasopimuksiin eikä vuokrasopimuksiin, joissa kohdeomaisuuserä on arvoltaan vähäinen. Vuokrasopimuksiin liittyvät ennallistamisvelvoitteet on huomioitu käyttöönnotossa.

Lähinnä laitteistoja ja ajoneuvoja koskeviin lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin ja kaikkiin arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskeviin vuokrasopimuksiin liittyvät maksut kirjataan kuluiksi tasaerinä. Lyhytaikaisiksi katsotaan vuokrasopimukset, joiden mukainen vuokra-aika on enintään 12 kuukautta. Arvoltaan vähäisiin omaisuuseriin kuuluu IT-laitteita ja pieniä toimistokalusteita.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentuminen

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, taloudelliselta vaikutus-ajaltaan rajoittamattomat aineettomat hyödykkeet sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Arvonalentumistarvetta tarkas-tellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa ja pitkälle riippumattomia muiden vastaavien yksiköiden rahavirroista.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalen-tumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määritettäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumis-tappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä käypään arvoon. Rahoitusvarat kirjataan taseesta pois silloin, kun oikeudet sijoituksen rahavirtoihin lakkaavat olemasta voimassa tai ne on siirretty ja konserni on siirtänyt olennaisilta osin omista-miseen liittyvät riskit ja edut.

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin IFRS 9:n mukaisesti: käypään arvoon tulosvaikutteisesti, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä jaksotettavaan hankintamenoon arvostettavat. Luokittelu tapahtuu alkuperäisen hankinnan yhteydessä konsernin liiketoimintamallin mukaisesti sekä perustuen rahoitusvarojen rahavirtaominaisuuksiin. Konsernilla ei ole tällä hetkellä muiden laajan tuloksen erien kautta käypään arvoon kirjattavia rahoitusvaroja.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ovat johdannaisia, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi. Tähän ryhmään kuuluvat konsernin kaikki johdannaiset, sillä konsernissa ei sovelleta suojauslaskentaa. Johdannaiset sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin paitsi, jos ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua, jolloin ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin. Silloin kun johdannaisten arvo on negatiivinen, ne luokitellaan rahoitusvelkoihin. Erä sisältyy muihin pitkäaikaisiin velkoihin, paitsi jos ne erääntyvät alle 12 kuukauden kuluessa, erä sisältyy silloin lyhytaikaisiin velkoihin. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Jaksotettu hankintameno

Jaksotettuun hankintamenoon sisältyvät pitkäaikaiset laina- ja muut saamiset sekä lyhytaikaiset myynti- ja muut saamiset. Laina- ja muut saamiset arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoon ja ne sisältyvät lyhytaikaisiin ja pitkäai-kaisiin rahoitusvaroihin; viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua. Myyntisaamiset kirjataan taseeseen niiden alkuperäiseen nimellisarvoon. Yhtiön myöntämät lainat, joilla on määrätty eräpäivä, arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään 3 kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Arvonalentumismallin mukaan rahoitusvarojen arvonalentuminen on määritettävä odotettavissa oleviin luottotappioihin perustuvaa mallia käyttäen. Konsernin kannalta uusi arvonalentumismalli koskee myyntisaamisia ja niiden luottotappioiden aikaisempaa kirjaimista. Konsernin luottopositio ei ole muuttunut standardien välillä.

IFRS 9 -standardin mukaan konserni soveltaa myyntisaamisten luottoriskin kirjaamiseen yksinkertaistettua varausmenettelyä, jonka mukaan kaikista myyntisaamisista kirjataan vähennyserä koko voimassaoloajalta odotettavissa olevien luottotappioiden perusteella.

Konsernin vuosittaiset luottotappiot ovat olleet hyvin vähäisiä eikä uuden mallin mukaisilla odotetuilla luottotappiolla ole merkittävää vaikutusta. Jaksotettuun hankintamenoön arvostettujen rahoitusinstrumenttien osalta konserni suorittaa seurantaa aktiivisesti ja kirjaa kriteerien mukaisesti arvonalentumista tulosvaikutteisesti.

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Mikäli rahoitusvarojen käypä arvo on alittanut hankintamenon merkittävästi tilinpäätöshetkellä, tämä on osoitus rahoitusvarojen arvonalentumisesta. Näyttöä arvonalentumisesta voivat olla esimerkiksi vastapuolen merkittävät taloudelliset vaikeudet, koronmaksun tai lyhennysten laiminlyönnit, konkurssin tai muun taloudellisen uudelleenjärjestelyn todennäköisyys tai havainnoitavissa oleva tieto, joka osoittaa arvioitujen vastaisten rahavirtojen määritettävissä olevaa vähentymistä, esimerkiksi muutokset maksujen myöhästymisessä ja laiminlyöntien kanssa korreloiva vastapuolen heikentynyt taloudellinen tilanne.

Konsernilla on osakaslainasaamisia yhteisyritys Teollisuuden Voima Oyj:ltä. Johto on tarkastellut lainojen luottotappioriskiä vastapuolen mahdollisten merkittävien taloudellisten vaikeuksien ja koronmaksunlaiminlyöntien osalta ja todennut, että tällaisia ei ole. Näiden havaintojen perusteella johto todennut, että luottotappioriskiä ei osakaslainasaamisissa ole.

Rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvelat luokitellaan seuraaviin ryhmiin IFRS 9 -standardin mukaisesti: käypään arvoon tulosvaikutteisesti ja jaksotettavaan hankintamenoön arvostettavat.

Rahoitusvelat kirjataan alun perin kirjanpitoon käypään arvoon transaktiomenoilla vähennettynä. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoön käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin ja ne voivat olla korollisia ja korottomia.

Lainalmiiteistä maksettavat palkkiot kirjataan lainaan liittyvinä transaktiomenoina siltä osin kuin limiitin käyttäminen on todennäköistä. Tällöin palkkio merkitään taseeseen, kunnes laina nostetaan. Lainan noston yhteydessä lainasitoumuksiin liittyvä järjestelypalkkio merkitään osaksi transaktiokuluja. Siltä osin kuin ei ole todennäköistä, että lainasitoumusta tullaan nostamaan, järjestelypalkkio kirjataan ennakkomaksuksi ja jaksotetaan kuluksi lainasitoumuksen ajanjaksolle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin kirjataan johdannaissopimuksiin perustuvat velat. Nämä käsitellään käypään arvoon tulosvaikutteisesti ja ne sisältyvät lyhytaikaisiin velkoihin, jos ne tullaan suorittamaan alle 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Muulloin ne sisältyvät pitkäaikaisiin velkoihin.

Johdannaiset

Johdannaissopimukset merkitään taseeseen käypään arvoon sinä päivänä, kun konsernista tulee johdannaissopimuksen osapuoli ja arvostetaan aina jatkossa tilinpäätöshetken käypään arvoon. Tästä syntyvän voiton tai tappion kirjaaminen riippuu siitä, sovelletaanko johdannaiseen IFRS 9 mukaista suojauslaskentaa vai ei. Pohjolan Voima ei ole soveltanut suojauslaskentaa konsernitilinpäätöksessään vuosina 2019 ja 2018 ja on kirjannut johdannaisten käypien arvojen muutoksesta aiheutuneet voitot ja/tai tappiot tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

Konsernin yhteisyritys Teollisuuden Voima Oyj (TVO) yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen, ks. laadintaperiaatteet ***Osakkuus- ja yhteisjärjestelyt***. TVO käyttää johdannaissopimuksia suojautuakseen polttoainehankintojen valuuttariskiltä ja lainojen valuutta- ja korkoriskiltä. IFRS 9:n mukaisen suojauslaskennan piiriin kuuluu TVO:n uraanin hankintasopimusten valuuttakurssiriskiltä suojautumiseen käytetyt instrumentit (valuuttatermiinit, valuutanvaihtosopimukset) ja osa TVO:n lainasopimusten korkorahavirtojen heilahtelulta suojautumiseen tehdyistä koronvaihtosopimuksista. TVO dokumentoi sekä suojausta aloitettaessa että sen jälkeen arvionsa siitä, ovatko suojausliiketoimissa käytettävät johdannaissopimukset tehokkaita. Suojauslaskennassa mukana olevat johdannaissopimukset jaetaan pitkä- ja lyhytaikaisiin varoihin ja velkoihin sen mukaan, miten suojattava instrumentti erääntyy. TVO soveltaa sekä rahavirran että käyvän arvon suojauslaskentaa.

IFRS 9 -standardissa myötä suojauksen tehokkuuden arvioiminen perustuu tulevaisuuteen suuntautuvana. TVO:n suojaussuhteiden tehottomuuden odotetaan olevan jatkossakin hyvin vähäistä. IFRS 9 määrittää kolme suojauksen tehokkuuden vaatimusta suojauslaskennan soveltamista varten. Ensimmäinen vaatimus edellyttää taloudellista yhteyttä suojauskohteen ja -instrumentin välillä. On voitava odottaa, että suojausinstrumentin ja -kohteen arvonmuutokset ovat vastakkaisia yhteisen perustana olevan instrumentin tai riskin takia. Standardi myös vaatii, että luottoriskin vaikutus ei dominoi taloudellisesta suhteesta aiheutuvia arvonmuutoksia. Kolmanneksi suojaussuhteen suojausaste tulee olla sama kuin suojausaste, joka syntyy siitä suojauskohteen määrästä, jota yhteisö tosiasiallisesti suojaa ja siitä suojausinstrumentin määrästä, jota yhteisö tosiasiallisesti käyttää suojauskohteen kyseisen määrän suojamiseen. IFRS 9 edellyttää samaa suojausastetta kuin mitä tosiasiallisesti käytetään riskienhallinnassa.

Muilla konserniyhtiöllä on johdannaisia, jotka eivät täytä IFRS:n mukaisia suojauslaskennan soveltamisedellytyksiä. Tällaisia ovat koronvaihtosopimukset, joiden avulla vaihtuvakorkoisia lainoja on muutettu kiinteäkorkoisiksi. Johdannaiset kirjataan käypään arvoon taseen varoihin tai velkoihin. Näistä valuutta- ja korkojohdannaisista syntyvät käyvän arvon muutokset esitetään tulosvaikutteisesti rahoitustuotoissa ja -kuluissa. Johdannaiset esitetään taseessa eräpäivänsä mukaan joko pitkä- tai lyhytaikaisina varoina tai velkoina.

Työsuhde-etuudet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuuspohjaisiksi tai maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Konsernilla ei ole etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Konsernin henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkevakuutusyhtiöissä oleva TyEL-eläkevakuutus on käsitelty maksupohjaisena järjestelynä kuten myös eräät vapaaehtoiset eläkevakuutukset. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle eikä konsernilla ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset merkitään tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Varaukset ja ehdolliset velat

Konserni kirjaa varaukset ympäristön alkuperäiseen tilaan palauttamisesta, hyödykkeen käytöstä poistamisesta ja lakiin perustuvista vaateista silloin, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti.

Varaukset arvostetaan veloitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta tarkasteluhetkellä ja veloitteeseen liittyvistä riskeistä. Ajan kulumisesta johtuva varauksen lisäys kirjataan korkokuluksi. Jos osasta veloitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolman-nelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Konsernin jatkuvaan liiketoimintaan liittyvistä menoista ei kirjata varausta etukäteen.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman toteutuessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuveloitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotetta-vasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

Ympäristövaraukset

Ympäristökustannusten varaukset kirjataan perustuen nykyisiin tulkintoihin ympäristönsuojelulaeista ja -säännöksistä, kun on todennäköistä, että on syntynyt velvoite, jonka määrä on luotettavasti arvioitavissa. Ne ympäristökustannukset, jotka ovat syntyneet korjattaessa olosuhteita, jotka johtuvat aikaisempien tilikausien toiminnoista ja jotka eivät enää kerrytä tuloja nykyhetkellä tai tulevai-suudessa kirjataan vuosikuluiksi.

Tuhkan käsittely

Konsernin yhtiöillä voi olla välivarastoituna prosessissa syntynyttä jäteveronalaista tuhkaa, jolle on olemassa hyötykäyttökohde, hyötykäyttökohdetta etsitään tai hyötykäyttökohdetta ei ole, jolloin veronalainen jäte toimitetaan kaatopaikalle. Tilinpäätökseen on tällöin jaksotettu kulu, joka vastaa parasta arviota siitä, kuinka paljon tilinpäätöshetkellä välivarastossa olevan tuhkan käsittely tulee konsernin yhtiöille maksamaan.

Hyödykkeen käytöstä poistamiseen liittyvät veloitteet

Hyödykkeen käytöstä poistamiseen liittyvä velvoite kirjataan silloin, kun konsernilla on sopimukseen perustuva velvoite tai kun on olemassa oikeudellinen velvoite ja tämän veloitteen määrä sekä sen rajattu taloudellinen vaikutusaika voidaan arvioida luotettavasti. Hyödykkeen käytöstä poistamiseen liittyvä velvoite kirjataan osana kyseisen hyödykkeen hankintamenoa, kun laitos otetaan käyttöön tai kun ympäristön vahingoittuminen on tapahtunut. Menot kirjataan poistoina hyödykkeen jäljellä olevan taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Ydinjätehuoltovastuuseen liittyvät varat ja varaus

Teollisuuden Voima Oyj:n tulososuuteen vaikuttaa olennaisesti ydinjätehuoltovastuun käsittely. TVO:n ydinenergielain mukainen ydinjä-tehuoltovastuu katetaan maksamalla Valtion ydinjätehuoltorahastoon ydinjätehuoltomaksu. Vastuu kattaa kaikki tulevat olemassa olevan ydinjätteen käsittelystä aiheutuvat kulut mukaan luettuna ydinvoimalaitosten käytöstä poiston, käytetyn polttoaineen loppusi-joituskustannukset sekä riskimarginaalin siten, että käytöstä poiston oletetaan alkavan arviointivuonna seuraavan vuoden alusta. Posiva Oy huolehtii TVO:n käytetyn polttoaineen loppusijoituksen tutkimuksista ja toteutuksesta ja perii TVO:lta näistä toimenpiteistä vuosittain aiheutuneet kustannukset mukaan lukien käyttöomaisuuden hankintamenot.

TVO:n konsernitilinpäätöksessä rahasto-osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta esitetään pitkäaikaisissa varoissa noudattaen IFRIC 5 -tulkintaa. Ydinjätehuoltovastuu esitetään varauksena pitkäaikaisissa veloissa. Ydinjätehuollon varauksen käypä arvo lasketaan diskonttaamalla kassavirratt, jotka perustuvat suunnitelmiin arvioiduista tulevista toimenpiteistä ja niiden kustannuksista huomioiden jo tehtyt toimenpiteet.

Ydinvoimalaitoksen käytöstä poistamiseen liittyvän varauksen alkuperäinen nykyarvo (ydinvoimalaitoksen käyttöönottohetkellä) on kirjattu investointina taseeseen ja sitä oikaistaan myöhemmin suunnitelmaan tulevilla muutoksilla. Käytöstä poistamiseen liittyvästä investoinnista tehdään poistot ydinvoimalaitoksen ennakoidun käyttöajan kuluessa.

Käytettyyn ydinpolttoaineeseen liittyvä varaus kattaa tulevat ydinjätteen loppusijoituskustannukset kunkin tilikauden loppuun saakka. Käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoittamiseen liittyvät kustannukset kirjataan kuluksi laitoksen käyttöaikana polttoaineen käytön perusteella. Suunnitelmiin tulevien muutosten vaikutus kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan perustuen käytetyn polttoaineen määrään kunkin tilikauden loppuun mennessä.

Aikatekijä otetaan huomioon kirjaamalla ydinjätehuoltovarauksen diskonttaukseen liittyvä korkokulu tuloslaskelmaan.

Oma pääoma

PVO:lla on 14 osakesarjaa. Kukin osakesarja oikeuttaa tietyn tytäryhtiön, osakkuus- tai yhteisyrityksen tuottamaan energiaan. Osakas on oikeutettu energiaan osakeomistuksen suhteellisen osuuden mukaan yksittäisen osakesarjan osakkeista.

Osakkeista yhtiön perustamisen yhteydessä ja osakepääoman korotuksina saadut suoritukset on kirjattu osakepääomaan, ylikurssi-rahastoon ja 1.9.2006 jälkeen myös sijoitetun vapaan pääoman rahastoon.

Oman pääoman ehtoiset osakslainat

Oman pääoman ehtoiset osakslainat käsitellään omana pääomana. Oman pääoman ehtoiset osakslainat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon sisällyttäen transaktiomenot. Oman pääoman ehtoisislle osakslainoille ei ole eräpäivää, mutta lainan-ottaja voi maksaa lainan takaisin valintansa mukaan yhdessä tai useammassa erässä. Lainanottajan hallituksella on oikeus päättää, että lainoille ei joltakin kuluvalta koronmaksukaudelta makseta korkoa. Maksamatta jäänyt korko ei kumuloidu seuraaville koronmääräytymisjaksoille.

Oman pääoman ehtoisten osakslainojen korot kirjataan velaksi, kun velvollisuus korkojen maksamiseksi on syntynyt. Korkokulut kirjataan maksuperusteisesti suoraan kertyneisiin voittovaroihin eikä niitä kirjata tilikauden tulokseen.

Optio-oikeudet

Osakkailta saatuihin marraskuussa 2020 nostettuihin oman pääoman ehtoiisiin osakslainoihin liittyy yhtiön antamat optio-oikeudet, jotka oikeuttavat osakslainasaatavan vaihtamisen B2-osakkeiksi. Annetut optio-oikeudet oikeuttavat enintään yhteensä 1 613 347 uuteen B2-osakkeeseen. Uuden B2-osakkeen merkintähinta on 56 euroa ja merkintähinta on mahdollista maksaa vain kuittaamalla osakkeenomistajan yhtiöltä olevan lainasaatavan pääoma kokonaisuudessaan kaikkien osakkeiden yhteenlaskettua merkintähintaa vastaan. Uusien B2-osakkeiden merkintäaika on 1.1.2021 alkaen lainan takaisinmaksuun saakka.

Pohjolan Voima sai joulukuussa 2020 uudet yhteensä 238 miljoonan euron osakslainasitoumukset, jotka olivat käyttämättä tilikauden päättyessä. Osakslainasitoumusten yhteydessä merkittiin myös kaksi eri sarjaa optio-oikeuksia. Optio-oikeussarja 2020 1A oikeuttaa enintään 3 599 472 uuteen B2-sarjan osakkeeseen merkintähinnalla 0,01 euroa. Uusien B2-osakkeiden merkintäaika on 1.1.2023–1.6.2026. Optio-oikeussarja 2020 1B oikeuttaa enintään 7 198 950 uuteen B2-sarjan osakkeeseen merkintähintaan 33 euroa. Merkin-tähinta on mahdollista maksaa vain kuittaamalla osakkeenomistajan yhtiöltä olevan lainasaatavan pääoman kokonaisuudessaan kaikkien osakkeiden yhteenlaskettua merkintähintaa vastaan. Uusien B2-osakkeiden merkintäaika on 1.1.2023 alkaen lainan takaisin-

maksuun saakka. Mikäli joulukuussa 2020 myönnetyt osakaslainasitoumukset nostetaan kokonaan tai osittain, sitoumukseen perustuvien optio-oikeuksien 2020 1A määrä vähenee vastaavasti.

IAS 32 -standardin mukaisesti optio-oikeuksista ei ole tehty kirjauksia omaan pääomaan, koska merkintöjä osakkeiksi ei ole tehty.

Osakekohtainen tulos

Konserni ei esitä osakekohtaista tulosta, koska emoyritys toimii omakustannushintaperiaatteella. PVO:n osakkeet eivät myöskään ole julkisen kaupankäynnin kohteena.

Myytävänä olevat varat ja lopetetut toiminnot

Myytävän olevat varat luokitellaan myytävänä oleviksi ja arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan ja myynti on erittäin todennäköinen. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka täyttää jonkin seuraavista edellytyksistä:

1. Se on merkittävä erillinen liiketoimintayksikkö tai maantieteellistä aluetta edustava yksikkö.
2. Se on osa yhtiön koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista erillisestä keskeisestä liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta.
3. Se on tytäryritys, joka on hankittu yksinomaan tarkoituksena myydä se edelleen.

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Myytävänä olevat omaisuuserät, luovutettavien erien ryhmät, myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät sekä luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat esitetään taseessa erillään muissa eristä.

Segmenttiraportointi

Konsernilla on neljä raportoitavaa segmenttiä: vesivoima, lämpövoima, ydinvoima ja muut toiminnot. Ylin operatiivinen päätöksentekijä on hallitus.

Uusien ja uudistettujen IFRS-standardien, tulkintojen sekä standardien muutosten käyttöönotto

Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen samoja laadintaperiaatteita kuin vuonna 2019, lukuun ottamatta seuraavia muutoksia olemassa oleviin standardeihin, joita konserni on soveltanut 1.1.2020 alkaen.

- IAS 1 (muutos) ja IAS 8 (muutos) – olennaisuuden määritelmä
- Uudistettu taloudellisen raportoinnin viitekehys

Seuraavilla, 1.1.2020 sovellettavaksi tulleilla standardimuutoksilla ja tulkinnoilla ei ole vaikutusta konsernin laskentaperiaatteisiin:

- IFRS 3 (muutos) Liiketoimintojen yhdistäminen Tilapäiset muutokset IFRS 9, IFRS 7 ja IAS 39 -standardeihin – korkokantojen vertailuarvojen (IBOR) uudistus ja sen vaikutukset tilinpäätösraportointiin
- IFRS 16 (muutos) – Vuokran maksun helpotukset COVID-19-pandemian johdosta

Konserni ottaa käyttöön seuraavat julkaistut standardit, tulkinnat ja muutokset olemassa oleviin standardeihin ja tulkintoihin vuoden 2021 tilinpäätöksessään tai myöhemmin. Alustavien selvitysten perusteella konserni arvioi, että näillä ei ole vaikutusta konsernitilin-päätökseen, ellei alla erikseen todettu.

- IFRS 9, IFRS 7, IFRS 4. IFRS 16 ja IAS 39 -standardeihin – korkokantojen vertailuarvojen (IBOR) uudistus ja sen vaikutukset tilinpäätösraportointiin, toinen vaihe
- IAS 1 tilinpäätöksen esittäminen (muutos) – Velkojen luokittelu lyhyt- tai pitkäaikaisiin eriin*
- IAS 16 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (muutos) – ennen käyttöönottoa saadut tuotot*
- IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen (muutos) – viittaus taloudellisen raportoinnin käsitteelliseen viitekehykseen*
- IAS 37 Varaukset, ehdolliset varat ja velat (muutos) - tappiolliset sopimukset, sopimuksen mukaisen velvoitteen täyttämiseen tarvittavat menot*
- Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin 2018–2020*
- IFRS 17 Vakuutus sopimukset*

* Kyseistä standardia, tulkintaa tai muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

2 JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Konsernin johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassa olevassa IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia kirjaamis-, arvostamis- tai esittämistapoja.

Konsernitilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot ja oletukset pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Ennusteita ja harkintoja arvioidaan jatkuvasti ja ne perustuvat historiallisiin kokemuksiin sekä tulevaisuutta koskeviin tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidettyihin oletamuksiin. Konsernissa seurataan arvioiden ja olettamusten toteutumista sekä näiden taustalla olevien tekijöiden muutoksia säännöllisesti yhdessä liiketoimintayksiköiden kanssa käyttämällä useita sekä sisäisiä että ulkoisia tietolähteitä. Mahdolliset arvioiden ja olettamusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai olettamusta korjataan ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Teollisuuden Voima Oyj:n rakenteilla oleva voimalaitos OL3 EPR

Teollisuuden Voima Oyj yhdistellään Pohjolan Voiman konsernitilinpäätökseen yhteisyrityksenä pääomaosuusmenetelmää käyttäen. TVO:lla on rakenteilla oleva OL3 EPR -voimalaitos, joka on tilattu avaimet käteen -periaatteella. OL3:n laitostoimittaja Areva–Siemens-konsortion ilmoituksen mukaan toimitus myöhästyy alkuperäisestä aikataulusta, jonka mukaan voimalaitoksen piti olla tuotantokäytössä 30.4.2009.

Tilikaudella TVO on saanut laitostoimittaja Areva–Siemens-konsortiolta päivitetyn aikataulun OL3 EPR:n käyttöönotosta. Sen mukaan polttoaine ladataan reaktoriin maaliskuussa 2021, laitosityksikkö liitetään valtakunnan sähköverkkoon saman vuoden lokakuussa ja säännöllinen sähköntuotanto alkaa helmikuussa 2022. Arevan kesällä 2020 nimitetty uusi johto valmistelee taloudellista ratkaisua projektin loppuunsaattamiseksi takuuajan loppuun asti. TVO jatkaa neuvotteluita Areva–Siemens-konsortion kanssa projektin loppuunsaattamisen ehdoista.

Pohjolan Voiman tiedossa ei ole teknisiä tai muita sellaisia seikkoja, jotka estäisivät OL3 EPR -projektin loppuunsaattamisen ja laitoksen käynnistämisen. OL3 EPR -projektin käynnissä olevat toimenpiteet tähtäävät siihen, että omaisuuserä saatetaan valmiiksi sille aiottua käyttötarkoitusta varten.

Oikeudelliset vastuut

Johdon arviointia edellytetään mahdollisten oikeudenkäynteihin liittyvien varausten arvostamisessa ja kirjaamisessa. Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Oikeudenkäyntien vaikeasti ennakoitavasta luonteesta johtuen oikeudenkäynnin todellinen kustannus voi poiketa merkittävästi alkuperäisestä arviosta.

Konserni ei ole kirjannut varauksia oikeudenkäynneistä. Konsernilla ei ollut tilinpäätöshetkellä meneillään tai ennakoitavissa oikeudenkäyntejä, jotka olisivat vaatineet erityistä harkintaa varauksen kirjaamisesta.

Arvon alentumistestaus

Konsernissa testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta liikearvo ja ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Muun pitkäaikaisen omaisuuden arvonalentumistestauksia tehdään silloin, kun on viitteitä siitä, että omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Arviona testauksissa käytetään tulevia diskontattuja rahavirtoja, jotka voidaan saada omaisuuserän käytöllä ja sen mahdollisella myymisellä.

Pohjolan Voima on ns. mankalayhtiö, joka toimii omakustannushintaperiaatetta noudattaen. Yhtiöasiakirjojen mukaan osakkaat ovat velvollisia maksamaan saamansa sähkönn hinnassa yhtiöasiakirjoissa määritellyt kiinteät ja muuttuvat vuosikustannukset. Arvioitaessa mahdollisia omaisuuserien arvonn alentumisia ja tästä seuraavia arvonalentumistappioiden kirjaustarpeita kerrytettävissä olevien rahamäärien kautta, vastaavat kerrytettävissä olevat rahamäärät aina eräitä poikkeustapauksia lukuun ottamatta omaisuuserän kirjanpitoarvoa eikä tarvetta arvonalentumisten kirjaamiseen näin ollen pääsääntöisesti synny.

Ympäristövaraukset

Konsernin toimintaa säätelevät lukuisat ympäristöön liittyvät lait ja määräykset. Konserni toimii kaikkien voimassa olevien ympäristöön liittyvien säädösten mukaisesti. Konserni on arvioinut toiminnalleen tavanomaiset ympäristösuojeluun liittyvät kustannukset säädösten edellyttämien velvollisuuksien kattamiseksi ja varautunut kirjanpidossaan niihin.

Ympäristövastuut perustuvat johdon tekemään parhaaseen arvioon kunnostamiskustannuksista. Ympäristövaraukset koostuva kaatopaikkojen ennallistamisesta johtuvista ARO-varauksista (Asset Retirement Obligation), jotka liittyvät lämpövoimatuotannossa syntyneen tuhkan säilyttämiseen. Konserni kirjaa varauksen arvioidusta ennallistamiskustannuksesta. Kustannusarviota tarkistetaan vuosittain.

3 RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Pohjolan Voiman rahoitus ja rahoitusriskien hallinta hoidetaan keskitetysti emoyhtiössä yhtiön hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti. Pohjolan Voiman liiketoiminnan rahoitusriskit liittyvät maksuvalmius-, jälleenrahoitus-, markkina- ja luottoriskeihin.

Pohjolan Voiman rahoituksen tehtävänä on varmistaa rahoituksen osalta konsernin toimintoja koskevien päätösten häiriötön toteutus ja tukea valinnoillaan sähkön hinnan edullisuutta.

Johdannaissopimuksia solmitaan vain suojaustarkoituksessa. Pohjolan Voimassa ei sovelleta IFRS:n tarkoittamaa suojauslaskentaa.

Maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriski

Maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskillä eli likviditeettiriskillä tarkoitetaan sitä vaikutusta yhtiön tulokseen ja kassavirtaan, joka syntyy, jos yhtiö ei kykene varmistamaan riittävää rahoitusta toiminnalleen. Riittävien likvidien varojen sekä sitovien luottolimiittien lisäksi Pohjolan Voima pyrkii alentamaan jälleenrahoitusriskiä hajauttamalla lainojensa erääntymisajankohtia sekä rahoituslähteitä mahdollisimman hyvin.

Rahoituspolitiikan mukaisesti pitkäaikaisten luottojen maturiteetit ja jälleenrahoitus sovitaan sellaisiksi, että lähinnä olevan 12 kuukauden aikana ei eräänny yli 25 % koko luottokannasta. Sääntö ei koske Valtion ydinjätehuoltorahaston (VYR) myöntämiä lainoja.

Pohjolan Voima laskuttaa yhtiöjärjestyksensä mukaisesti osakkailtaan kuukausittain kiinteät ja muuttuvat kulut, mikä pienentää maksuvalmiusriskiä merkittävästi.

Vapaa likviditeetti sijoitetaan turvaavasti ja tuottavasti instrumentteihin, joiden duraatio on korkeintaan 12 kuukautta. Sijoitukset pyritään hajauttamaan eri kohteisiin ja sijoituskohteet valitaan siten, että jälkimarkkinoiden likviditeetti on turvattu myös epäedullisissa olosuhteissa, jotta pääosa sijoituksista voidaan tarvittaessa realisoida pienin kustannuksin.

Lyhytaikaiseen rahoitukseen Pohjolan Voima käyttää pääsääntöisesti 300 miljoonan euron suuruista kotimaista yritystodistusohjelmaa. 31.12.2020 yritystodistusohjelmasta oli käytettynä 99 miljoonaa euroa (31.12.2019: 100 miljoonaa euroa).

Likvidien varojen lisäksi Pohjolan Voimalla oli käyttämättömiä sitovia luottolimiittisopimuksia 350 (300) miljoonaa euroa ja käyttämättömiä osakaslainasitoumuksia 238 (90) miljoonaa euroa. 350 miljoonan euron sitovista luottolimiiteistä 21 miljoonaa euroa erääntyy kesäkuussa 2021 ja loput kesäkuussa 2022.

Pohjolan Voiman lainasopimuksissa ei ole rahoituskovenantteja.

Seuraava taulukko kuvaa sopimuksiin perustuvaa maturiteettianalyysia. Esitetyt luvut ovat kassavirtaperusteisia ja korkovirrat perustuvat tilinpäätöshetkellä voimassaoleviin sopimuskorkoihin. Tase-erien ja erääntyvien velkojen väliset erot johtuvat tase-eriin sisältyvistä efektiivisen koron mukaisesti jaksotetuista järjestelypalkkioista. Esitettyihin kassavirtoihin järjestelypalkkiot eivät sisälly, koska palkkiot on maksettu jo sopimusten allekirjoitusvaiheessa.

Rahoitusvelkojen diskonttaamattomat kassavirrat

2020

1 000 €	2021	2022	2023	2024	2025–	Yhteensä	Tasearvo
Rahalaitoslainat ¹	-71 000	-231 000	-39 050	-2 835		-343 885	-343 885
Rahoituskulut ²	-3 448	-1 732	-201	-10		-5 391	
Joukkovelkakirjat			-125 000		-150 000	-275 000	-274 157
Rahoituskulut	-4 386	-4 063	-4 063	-1 875	-1 875	-16 262	
Laina Valtion ydinjätehuoltorahastolta (TVO) ³					-350 000	-350 000	-350 000
Rahoituskulut	-1 584	-1 584	-1 584	-1 584	-1 584	-1 584	
Vuokrasopimusvelat ⁴	-13 073	-40 979	-12 596	-9 783	-92 382	-168 813	-166 623
Rahoituskulut	-1 141	-925	-724	-647	-2 960	-6 397	
Yritystodistukset	-98 914					-98 914	-98 914
Rahoituskulut	-86					-86	
Korkojohdannaiset, netto	-3 017	-2 862	-2 538	-2 114	-305	-10 836	-10 549
Yhteensä	-196 649	-283 145	-185 756	-18 848	-599 106	-1 277 168	

¹ Lyhennykset vuonna 2021 sisältyvät taseen lyhytaikaisiin velkoihin.

² Korkokulujen lisäksi rahoituskulut sisältävät sitoutumispalkkiot.

³ Valtion ydinjätehuoltorahaston laina esitetään yli 5 vuoden lainana. Ydinenergialain 52. §:n mukaan TVO:lla on oikeus saada lainaa määräajaksi Valtion ydinjätehuoltorahastosta enintään määrä, joka vastaa 75 prosenttia TVO:n viimeksi vahvistetusta rahasto-osuudesta Valtion ydinjätehuoltorahastossa. TVO on käyttänyt takaisinlainausoikeuttaan ja edelleen lainannut rahat Pohjolan Voimalle. Laina uusitaan ja hinnoitellaan vuosittain ja Valtion ydinjäterahastolla on oikeus pyytää lainalle turvaavat vakuudet.

⁴ Sisältää myös IFRS 16:n mukaiset vuokrasopimusvelat.

Rahoitusvelkojen diskonttaamattomat kassavirrat

2019

1 000 €	2020	2021	2022	2023	2024–	Yhteensä	Tasearvo
Rahalaitoslainat ¹	-107 050	-170 300	-170 300	-2 800	-2 834	-453 285	-453 285
Rahoituskulut ²	-4 239	-4 067	-1 124	-23	-10	-9 462	
Joukkovelkakirjat				-125 000	-150 000	-275 000	273 885
Rahoituskulut	-2 191	-4 383	-4 063	-4 063	-3 750	-18 449	
Laina Valtion ydinjätehuoltorahastolta (TVO) ³					-195 433	-195 433	-195 433
Rahoituskulut	-991	-991	-991	-991	-991	-4 956	
Vuokrasopimusvelat ⁴	-21 570	-13 023	-40 869	-12 555	-102 031	-190 047	-187 720
Rahoituskulut	-1 075	-1 139	-923	-723	-3 591	-7 450	
Yritystodistukset	-99 849					-99 849	-99 849
Rahoituskulut	-151					-151	
Korkojohdannaiset, netto	-2 735	-2 719	-2 594	-2 323	-2 259	-12 629	-10 154
Yhteensä	-239 850	-196 621	-220 864	-148 478	-460 898	-1 266 712	

¹ Lyhennykset vuonna 2020 sisältyvät taseen lyhytaikaisiin velkoihin.

² Korkokulujen lisäksi rahoituskulut sisältävät sitoutumispalkkiot.

³ Valtion ydinjätehuoltorahaston laina esitetään yli 5 vuoden lainana. Ydinenenergialain 52. §:n mukaan TVO:lla on oikeus saada lainaa määräajaksi Valtion ydinjätehuoltorahastosta enintään määrä, joka vastaa 75 prosenttia TVO:n viimeksi vahvistetusta rahasto-osuudesta Valtion ydinjätehuoltorahastossa. TVO on käyttänyt takaisinlainausoikeuttaan ja edelleen lainannut rahat Pohjolan Voimalle. Laina uusitaan ja hinnoitellaan vuosittain ja Valtion ydinjäterahastolla on oikeus pyytää lainalle turvaavat vakuudet.

⁴ Sisältää myös IFRS 16:n mukaiset vuokrasopimusvelat.

Markkinariskit

Korkoriski

Konsernin korkoriski muodostuu korollisten saatavien ja velkojen viitekorkojen ja jälleenrahoitettaessa marginaalien muutoksista. Korkoriskin hallinnan tavoitteena on suojautua viitekorkojen nousun aiheuttamilta korkokustannusten nousulta. Rahoituspolitiikan mukaisesti korkoriskiä seurataan keskimääräisellä korkosidonnaisuusajalla osakesarjakohtaisesti. Korkosidonnaisuusaika asetetaan sellaiseksi, että toimittavan sähkön hinnan herkkyys korkomuutoksille on osakesarjakohtainen riskinkantokyky huomioon ottaen hyväksyttävällä tasolla. Korkosidonnaisuusajan hallinnassa käytetään korkojohdannaisia.

Konsernin korollisista lainoista 78 % (77 %) on vaihtuvakorkoisia. Koronvaihtosopimukset kattavat noin 26 % (27 %) vaihtuvakorkoisesta lainapääomasta. Suojaukseen käytettävien koronvaihtosopimusten kiinteät korot ovat 0,16 %:n ja 1,23 %:n välillä (0,16 % ja 1,39 %).

31.12.2020 tilanteen mukaisesti yhden prosenttiyksikön paralleeli nousu/lasku korkotasossa aiheuttaisi noin +7,6/-10,8 (+9,4/-14,1) miljoonan euron vaikutuksen konsernin tulokseen ennen veroja. Vaikutus pitää sisällään korkokulujen ja -tuottojen muutoksen lisäksi korkojohdannaisten käyvän arvon muutoksen. Simulaatio laskee yhden prosenttiyksikön muutoksen vaikutuksen kaikkien vaihtuva-korkoisten velkojen ja saamisten korkokuluihin ja korkotuottoihin seuraavasta korontarkistuspäivästä vuoden loppuun asti. Rahoitus-rakenteen on oletettu pysyvän muuttumattomana vuoden ajan ja vuoden aikana erääntyvien lyhytaikaisten lainojen oletetaan pidennettävän vuoden loppuun asti soveltaen uutta korkoa.

Valuuttariski

Sekä lyhyt- että pitkäaikaiset lainat nostetaan konsernissa pääsääntöisesti euromääräisinä. Mikäli lainoja nostetaan muissa valuutoissa kuin euroissa, valuuttariski poistetaan johdannaissopimuksin. Esitettävien vuosien 2020 ja 2019 aikana konsernin kaikki lainat olivat euromääräisiä.

Luottoriski

Luottoriski syntyy siitä mahdollisuudesta, että vastapuoli jättää sopimuksen mukaiset maksuvelvoitteensa täyttämättä. Kaupalliset myyntisaatavat ja sijoituksiin sekä johdannaiskauppoihin perustuvat saatavat rahoituslaitoksilta altistavat yhtiön luottoriskille. Vastapuolipankkeja valittaessa hyväksytään vain vastapuolet, joilla on korkea luottokelpoisuus. Maksukäyttäytymisen ja luottokel-poisuuden osalta seurataan kaikkia vastapuolia. Tilikauden 2020 aikana Pohjolan Voima ei kirjannut luottotappioita (2019: ei kirjattu). Pohjolan Voima myy sähkö- ja lämpöenergiaa vain osakkailleen. Pohjolan Voima toimii yhtiöjärjestelyksensä mukaisesti omakustan-nusperiaatteella (mankalaperiaate), joka pienentää myyntisaamisiin liittyvää luottoriskiä merkittävästi. Konsernissa ei ole oleellisia erääntyneitä myyntisaamisia.

Pohjolan Voima toimittaa lämpöä ja sähköä vain osakkailleen, jotka yhtiöjärjestyksen mukaan ovat velvollisia maksamaan sekä muuttuvat että kiinteät kustannukset toimitetusta energiasta. Energiamyyntisaamisiin ei ole historiassa kohdistunut luottotappioita eikä niitä ole odotettavissa. Muut myyntisaamiset ovat vähäisiä ja niiden luottotappiot satunnaisia. Lainasaamiset ovat yhteisyritys Teollisuuden Voima Oyj:lle myönnettyjä osakaslainoja, eikä niihin ole tarkastelun perusteella odotettavissa luottotappioita.

Pääomarakenteen hallinta

Pääomana hallinnoidaan emoyhtiön omistajille kuuluvaa omaa pääomaa, joka koostuu osakepääomasta, ylikurssirahastosta, sijoitetun vapaan pääoman rahastosta, arvomuutosrahastosta ja kertyneistä voittovaroista. Lisäksi omaan pääomaan lasketaan oman pääoman ehtoinen laina ja määräysvallattomien omistajien osuus. Konserniin ei sovelleta ulkopuolisia pääomavaatimuksia. Riittävällä oman pääomanehtoisen rahoituksen määrällä mahdollistetaan monipuoliset rahoituslähteet useista eri lähteistä. Konsernin omavaraisuusaste vaihtelee maltillisesti investointisyklien mukaisesti. Oman pääoman osuudesta vastaavat kuhunkin investointiin liittyvän osakesarjan omistajat omistuksensa mukaisessa suhteessa.

Alla on esitetty Pohjolan Voiman seuraama omavaraisuusaste:

	2020	2019
Omavaraisuusaste (%) (IFRS, konserni)*	41	39

* Omavaraisuusaste %

= 100 x $\frac{\text{oma pääoma}}{\text{taseen loppusumma}}$

4 SEGMENTTITIEDOT

Konsernilla on neljä raportoitavaa segmenttiä: vesivoima, lämpövoima, ydinvoima ja muut toiminnot. Vesivoima-segmentin sähköä tuotetaan PVO-Vesivoima Oy:n vesivoimalaitoksissa, joita on kahdeksan. Lisäksi segmenttiin kuuluvat osakkuudet Torniolaakson Voima Oy:ssä ja Länsi-Suomen Voima Oy:ssä sekä Voimalohi Oy:ssä. Lämpövoima-segmentin sähköä ja lämpöä tuotetaan Hämeenkyrön Voima Oy:n, Kaukaan Voima Oy:n, Kymin Voima Oy:n, Laanilan Voima Oy:n, Porin Prosessivoima Oy:n ja Rauman Biovoima Oy:n voimalaitoksissa. Lisäksi segmenttiin kuuluvat osuudet yhteisyritys Vaskiluodon Voima Oy:stä ja Oy Alholmens Kraft Ab:sta. Tahkoluodon Polttoöljy on lepäävä yhtiö.

Ydinvoima-segmenttiin kuuluu osuus yhteisyritys Teollisuuden Voima Oyj:stä, joka tuottaa sähköä kahdessa ydinvoimalaitosyksikössä, Olkiluoto 1 ja Olkiluoto 2. Ydinvoimalaitosyksikkö Olkiluoto 3 on rakenteilla. Muut toiminnot kattaa emoyhtiö Pohjolan Voima Oyj:n konsernitoiminnot, palveluyhtiöt PVO Power Management Oy:n ja PVO Power Services Oy:n sekä lepäävän yhtiön Rouhialan Voimansiirto Oy:n. PVO-Lämpövoima Oy:n toiminnot on esitetty lopetettuna toimintona.

Konserni esittää liiketoimintasegmenteittäin liikevaihdon poistot ja arvonalentumiset, rahoitustuotot ja -kulut, tilikauden tuloksen sekä varat ja velat, joita ylin operatiivinen päätöksentekijä seuraa. Konsernin velat on allokoitu laskennallisesti eri segmenteille pääomakulujen kohdistamiseksi eri tuotantomuodoille sen mukaan, mihin segmenttiin varoja on käytetty. Juridinen vastuu veloista on velan ottaneella konserniyhtiöllä.

2020

Tuloslaskelma	Vesivoima	Lämpövoima	Ydinvoima	Muut	Yhteensä	Lopetetut toiminnot
Liikevaihto, ulkoinen	9 883	209 729	158 797	33 083	411 492	244
Liikevaihto, sisäinen	13 986	114 636		23 314	151 936	
Eliminoinnit					-151 936	
Liikevaihto yhteensä	23 869	324 365	158 797	56 397	411 492	244
Poistot ja arvonalentumiset	-4 736	-33 659		-655	-39 050	
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	67	-1 677	-4 528		-6 138	
Liikevoitto/-tappio	-1 748	1 993	-4 528	1 050	-3 233	-2 717
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 016	-2 558	-6 380	-1 048	-12 002	25
Tuloverot				1	1	
Tilikauden voitto/tappio jatkuvista ja lopetetuista toiminnoista	-3 764	-565	-10 908	3	-15 234	-2 692

2020

Varat	Vesivoima	Lämpövoima	Ydinvoima	Muut	Yhteensä
Pitkäaikaiset varat	430 872	355 149	1 233 990	38 225	2 058 236
Lyhytaikaiset varat	-1 701	72 304	0	78 303	148 906
Eliminoinnit					-20 225
Lyhytaikaiset varat yhteensä					128 681
Myytävänä olevat varat		2 556			2 556
Varat yhteensä	429 171	430 009	1 233 990	116 528	2 189 473
Velat					
Pitkäaikaiset velat					
Pitkäaikaiset velat ja varaukset	69 942	201 210	784 655	0	1 055 807
Muut pitkäaikaiset velat					10 549
Pitkäaikaiset velat yhteensä					1 066 356
Lyhytaikaiset velat					
Lyhytaikaiset velat	67 410	44 881	27 594	112 690	252 574
Eliminoinnit					-20 225
Lyhytaikaiset velat yhteensä					232 349
Velat yhteensä	137 351	246 091	812 249	112 690	1 298 705

2019

Tuloslaskelma	Vesivoima	Lämpövoima	Ydinvoima	Muut	Yhteensä	Lopetetut toiminnot
Liikevaihto, ulkoinen	12 428	233 987	134 615	40 570	421 600	275
Liikevaihto, sisäinen	12 068	126 689		21 022	159 779	4 509
Eliminoinnit					-164 288	
Liikevaihto yhteensä	24 496	360 676	134 615	61 592	417 091	4 783
Poistot ja arvonalentumiset	-4 651	-34 601		-642	-39 894	-364
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-32	-1 208	44 962		43 723	
Liikevoitto/-tappio	-2 507	975	44 962	1 275	44 704	2 893
Rahoitustuotot -ja kulut	-1 393	-2 228	-6 796	-4 310	-14 727	34
Tuloverot	-1			-1	-2	
Tilikauden voitto/tappio jatkuvista ja lopetetuista toiminnoista	-3 901	-1 253	38 166	-3 037	29 975	2 927

2019

Varat	Vesivoima	Lämpövoima	Ydinvoima	Muut	Yhteensä
Pitkäaikaiset varat	432 783	386 732	1 100 804	38 853	1 959 172
Lyhytaikaiset varat	4 270	74 576	0	86 291	165 137
Eliminoinnit					-20 673
Lyhytaikaiset varat yhteensä					144 464
Myytävänä olevat varat		2 768			2 768
Varat yhteensä	437 053	464 076	1 100 804	125 144	2 106 404

Velat

Pitkäaikaiset velat					
Pitkäaikaiset velat ja varaukset	134 861	171 637	680 387	0	986 885
Muut pitkäaikaiset velat					10 154
Pitkäaikaiset velat yhteensä					997 039
Lyhytaikaiset velat					
Lyhytaikaiset velat	6 608	105 508	42 409	144 300	298 825
Eliminoinnit					-20 673
Lyhytaikaiset velat yhteensä					278 152
Velat yhteensä	141 469	277 145	722 796	144 300	1 275 191

5 MYYDYT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT JA HANKITUT LIIKETOIMINNOT

Myydyt pitkäaikaiset omaisuuserät
Vuonna 2020 eikä 2019 ei ollut pitkäaikaisten omaisuuserien myyntejä.

Hankitut liiketoiminnot
Vuonna 2020 eikä 2019 ei ollut yrityshankintoja.

6 RAHAVIRTUALASKELMAN LIITETIEDOT

Oikaisut tilikauden voittoon/tappioon (1 000 €)	2020	2019
Poistot	39 050	40 257
Johdannaisten käyvän arvon muutokset	438	4 057
Verot	-1	2
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot ja -tappiot	-511	-1 962
Rahoituskulut, netto	11 539	10 636
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	6 138	-43 723
Muut oikaisut	0	-328
Yhteensä	56 653	8 939

Käyttöpääoman muutos	2020	2019
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	-2 527	10 562
Vaihto-omaisuuden muutos	133	4 641
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	-959	-6 820
Varausten muutos	44	-35
Yhteensä	-3 309	8 348

7 LIIKEVAIHTO

1 000 €	2020	2019
Tuotetun sähkön myynti	261 843	253 510
Tuotetun lämmön myynti	130 451	140 847
Ostetun sähkön myynti	10 412	13 448
Muu myynti	8 786	9 287
Yhteensä	411 492	417 091

Sähkön toimitus osakkaille (GWh)		
Tuotettu sähkö	11 807	11 666
Tuotettu lämpö	3 054	3 709
Ostettu sähkö	486	415

PVO:n sähkönhankintamäärä määräytyy osakkaiden sähkön tarpeen perusteella. Vuonna 2020 Pohjolan Voiman sähkön kokonais-hankinta jatkuvista toiminnoista oli 12,3 (12,1) TWh. Konsernin sähköntuotannon osuus tästä oli 11,8 (11,7) TWh, josta emoyhtiön toimitukset osakkailleen olivat 11,4 (11,2) TWh. Tytäryhtiöiden toimitukset muille omistajilleen olivat 0,4 (0,5) TWh. Jatkuvien toimintojen ostot pohjoismaisilta sähkömarkkinoilta olivat 0,5 (0,4) TWh ja myynnit 0,4 (0,4) TWh. Lämmön toimitukset olivat 3,6 (4,2) TWh.

Muu myynti muodostuu pääosin päästöoikeuksien myynnistä sekä verkko- ja hallintopalvelujen myynnistä.

8 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

1 000 €	2020	2019
Vuokratuotot	491	492
Käyttöomaisuuden sekä tytäryhtiöosakkeiden myyntivoitot	357	243
Avustukset	0	4
Muut tuotot	286	1 788
Yhteensä	1 134	2 527

9 MATERIAALIT JA PALVELUT

1 000 €	2020	2019
Polttoaineet	83 384	93 409
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-472	2 199
Aineet ja tarvikkeet	1 846	2 272
Hiilidioksidipäästöoikeudet	1 702	4 174
Energiaostot; Pohjoismaiset sähkömarkkinat	19 250	17 546
Energiaostot; osakkuus- ja yhteisyritykset	197 318	188 612
Energiaostot, muut	5 188	5 272
Ulkopuoliset palvelut	5 121	6 336
Yhteensä	313 338	319 819

Polttoaineostot koostuvat turpeen ja biopolttoaineiden ostoista, joita käytetään sähkön- ja lämmöntuotannossa.

Energiaostoihin osakkuus- ja yhteisyrityksiltä sisältyy Teollisuuden Voima Oyj:lta, Oy Alholmens Kraft Ab:ltä sekä Vaskiluodon Voima Oy:ltä Pohjolan Voima Oyj:n omistuksen mukaisesti hankkima energia.

10 HENKILÖSTÖKULUT

Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

1 000 €	2020	2019
Palkat ja palkkiot	7 075	7 055
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	1 075	1 241
Muut henkilösivukulut	235	206
Yhteensä	8 385	8 502

Konsernin palveluksessa tilikauden aikana keskimäärin

	2020	2019
Toimihenkilöitä	55	64
Työntekijöitä	27	25
Yhteensä	82	89

Yllä olevassa keskimääräisessä henkilöstömäärässä on mukana lopetettuun liiketoimintaan kuuluvaa henkilöstöä yhteensä 2 vuonna 2020 {8}. Näistä toimihenkilöitä on 2 {8} ja työntekijöitä ei ole vuonna 2020 {0}.

11 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

1 000 €	2020	2019
Aineettomien hyödykkeiden poistot		
Aineettomat oikeudet	72	42
Muut aineettomat hyödykkeet	598	559
Yhteensä	670	601
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot		
Maa- ja vesialueet	312	309
Rakennukset ja rakennelmat	5 546	5 547
Koneet ja kalusto	30 275	31 090
Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	2 071	2 347
Yhteensä	38 204	39 293
Arvonalentumiset		
Koneet ja kalusto	176	0
Yhteensä	176	0
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	39 050	39 894

Poistot sisältävät IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutukset sisältäen ennallistamisveloitteet.

12 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

1 000 €	2020	2019
Kunnossapito- ja huoltopalvelut	12 689	14 614
Kiinteistövero	6 064	6 104
Vuokrat	190	237
Käynnissäpitopalvelut	15 741	15 107
Muut kulut	14 264	14 359
Yhteensä	48 948	50 422

Tilintarkastajan palkkiot

1 000 €	2020	2019
Tilintarkastuspalkkiot	156	189
Veroneuvonta	0	3
Muut palvelut	16	16
Yhteensä	172	208

13 TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT

Konsernissa oli kuluksi vuonna 2020 kirjattuja tutkimus- ja kehittämismenoja 78 (84) tuhatta euroa.

14 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

1 000 €	2020	2019
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	2 958	3 249
Rahoitustuotot yhteensä	2 958	3 249
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön kirjatuista veloista	12 837	12 006
Ei suojauslaskennan alaiset johdannaiset		
Käyvän arvon muutos	438	4 057
Muut rahoituskulut	1 685	1 914
Rahoituskulut yhteensä	14 960	17 976
Yhteensä	-12 002	-14 727

15 TULOVEROT

PVO toimittaa sähköä ja lämpöä osakkailleen omakustannushintaperiaatteella. Omakustannushinta-periaatteen mukaan konserni ei tule maksamaan veroa energialiiketoiminnastaan, joten konserni ei kirjaa tältä osin laskennallisia verovelkoja. Energiaan liittyvästä palveluliiketoiminnasta konserni kirjaa tuloverot ja laskennalliset verovelat.

Laskennallisten verojen muutokset:

Konsernin tuloslaskelmaan kirjattujen tuloverojen erot suomalaisen yhteisöverokannan mukaiseen tuloveroon on esitetty seuraavassa taulukossa:

1 000 €	2020	2019
Tulos ennen veroja	-15 235	29 977
Suomen verokannan mukainen tulovero 20 %	3 047	-5 995
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitoista/tappioista	-1 228	8 849
Vähennyskelvottomat kulut	-89	-89
Omakustannushintaperiaatteen vuoksi kirjaamattomat laskennalliset verot	-481	-1 429
Verotappiot ilman laskennallista verosaamista aikaisemmilta tilikausilta	-1 249	-1 338
Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut verot	1	-2

16 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

1 000 €	Hiilidioksidi- päästöoikeudet	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	3 388	281 158	17 833	302 379
Lisäykset	2 239	130	5	2 374
Vähennykset	-4 037			-4 037
Uudelleenryhmittelyt		125	118	243
Hankintameno 31.12.2020	1 590	281 413	17 956	300 959
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2020	0	1 403	15 317	16 720
Vähennykset				0
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset		72	598	670
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	0	1 475	15 915	17 390
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	1 590	279 938	2 041	283 569
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	3 388	279 755	2 516	285 659

Aineettomiin oikeuksiin sisältyy oikeus vesivoiman tuottamiseen 265 miljoonaa euroa sekä vuosina 2013, 2014 ja 2015 maksettu korvaus vesialueen pysyvästä käyttöoikeudesta 14,4 miljoonaa euroa. Oikeus vesivoimaan ja vesialueen pysyvä käyttöoikeus ovat aineettomia oikeuksia, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika ja joille tehdään arvonalentumistestit vuosittain.

Arvonalentumistestaus

Arvonalentumistestauksessa analysoidaan diskontattuja rahavirtoja ja täydennetään tarkastelua vertailemalla arvostuslaskelmien tuloksia muuhun markkina-analyysitietoon. Testaus on laadittu käyttöarvon menetelmällä. Testausyksikkönä on vesivoimasegmentti. Mallissa on mukana 50 ennustevuotta ja terminaaliarvo. Sähkön hintana on käytetty johdannaisten noteerauksia neljän ensimmäisen vuoden ajalta ja tämän jälkeen arvio perustuu palveluntarjoajien markkinahintaennusteisiin. Käytetty diskonttokorko on 4,0 % ja diskonttokoron laskennassa on käytetty keskimääräistä painotettua pääomakustannusta. Arvonalentumistestaukset eivät ole antaneet aihetta arvonalentumisen kirjaamiselle, koska sekä vesivoimaoikeuden että vesialueen pysyvän käyttöoikeuden tulevaisuu-
dessa kerrytettävissä olevat rahamäärät ovat suuremmat kuin oikeuksien kirjanpitoarvot. IFRS 16:n käyttöönotto ei ole vaikuttanut laskelmaan.

1 000 €	Hiilidioksidi- päästöoikeudet	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	2 032	281 158	17 933	301 123
Lisäykset	3 622		763	4 385
Vähennykset	-2 266		-1 002	-3 268
Uudelleenryhmittelyt			139	139
Hankintameno 31.12.2019	3 388	281 158	17 833	302 379
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	0	1 361	15 589	16 950
Vähennykset			-831	-831
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset		42	559	601
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	0	1 403	15 317	16 720
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	3 388	279 755	2 516	285 659
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	2 032	279 797	2 344	284 173

Herkkyystarkastelussa sähkön markkinahinnan muutos +/-5% muuttaisi liiketoiminnan arvoa noin +/-134 miljoonaa euroa. Keskimää-
räisen painotetun pääomakustannuksen muutos +/-0,5 %-yksikköä vaikuttaisi vastaavasti noin +/-339 miljoonaa euroa. Kumpikaan
esitetty negatiivinen herkkyyssmuutos ei vielä aiheuttaisi arvonalentumistarvetta pysyvän oikeuden tasearvoon.

Aineettomat oikeudet tai muut aineettomat hyödykkeet eivät sisällä liikearvoa.

17 AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

1 000 €	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräinen laitosinvestointi ja muut ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	41 329	130 902	725 657	85 500	3 606	986 995
Lisäykset	142	22	180		7 956	8 300
Vähennykset	-3	-2	-205	-6		-216
Muutos kirjanpidollisissa arvioissa						0
Uudelleenryhmittelyt			3 798		-4 041	-243
Hankintameno 31.12.2020	41 468	130 922	729 430	85 494	7 521	994 836
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2020	309	60 093	401 398	51 921	0	513 721
Vähennykset ja uudelleenryhmittelyt		-2	-152			-154
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	312	5 546	30 451	2 071		38 380
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	621	65 637	431 697	53 992	0	551 947
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	40 847	65 285	297 734	31 501	7 521	442 889
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	41 020	70 809	324 260	33 578	3 606	473 274

1 000 €	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräinen laitosinvestointi ja muut ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	33 779	128 935	719 873	83 463	5 515	971 566
IFRS 16 lisäykset 1.1.2019	6 934	1 890	355	1 747		10 926
Lisäykset	740	194	260	272	3 548	5 014
Vähennykset	-124	-117	-149			-390
Muutos kirjanpidollisissa arvioissa				18		18
Uudelleenryhmittelyt			5 318		-5 457	-139
Hankintameno 31.12.2019	41 329	130 902	725 657	85 500	3 606	986 995
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	0	54 571	370 344	49 211	0	474 126
Vähennykset ja uudelleenryhmittelyt		-25	-36			-61
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	309	5 547	31 090	2 347		39 293
Poistot ja arvonalentuminen, lopetetut toiminnot				363		363
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	309	60 093	401 398	51 921	0	513 721
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	41 020	70 809	324 260	33 578	3 606	473 274
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	33 779	74 364	349 530	34 251	5 515	497 440

Vuonna 2020 tarkistettiin yhden kaatopaikan pitoaikaa. Vuonna 2019 yhden kaatopaikan käytöstäpoistamisveloitteen kustannusarviota on tarkennettu.

Yhtiön johto on arvioinut, että viitteitä arvonalentumisesta ei ole.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyvät aktivoidut vieraan pääoman menot

1 000 €	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset käyttöomaisuus- hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	460	15 642	111	16 213
Lisäykset				0
Vähennykset				0
Hankintameno 31.12.2020	460	15 642	111	16 213
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2020	308	8 149	76	8 534
Vähennykset				0
Tilikauden poistot	18	615	5	638
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	326	8 764	81	9 172
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	134	6 877	30	7 041
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	152	7 492	35	7 679

Voimalaitosten rakentamiseen liittyvät rahoitusmenot aktivoidaan osana investoinnin hankintamenoa ja poistetaan omaisuuserän taloudellisena vaikutusaikana.

1 000 €	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset käyttöomaisuus- hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	460	15 642	111	16 213
Lisäykset				0
Vähennykset				0
Hankintameno 31.12.2019	460	15 642	111	16 213
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	289	7 534	72	7 896
Vähennykset				0
Tilikauden poistot	19	615	4	638
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	308	8 149	76	8 534
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	152	7 492	35	7 679
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	171	8 107	39	8 317

18 VUOKRASOPIMUKSET

Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan alun perin hankintamenoon, joka sisältää vuokrasopimusvelan alkuperäisen määrän oikaistuna lähinnä sopimuksen alkamispäivänä tai sitä aikaisemmin maksetuilla vuokrilla. Myöhemmin käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan tasapoistomenetelmällä sopimuksen alkamispäivästä joko käyttöoikeusomaisuuserän taloudellisen vaikutusajan päättymiseen tai vuokratkauden loppuun mennessä, sen mukaan kumpi näistä on aikaisempi.

Vuokrasopimusvelat arvostetaan alun perin alkamispäivänä maksamattomien vuokrien nykyarvoon diskontattuna konsernin lisäluoton korolla. Sovellettu vuokraus vastaa ajanjaksoa, jonka ajan vuokrasopimus ei ole purettavissa, lukuun ottamatta tilanteita, joissa konserni tulee kohtuullisen varmasti hyödyntämään uusimisoptiota tai jatkamaan sopimusta. Vuokrasopimusvelat kirjataan jaksotettuun hankintameno.

Konserni on päättänyt käyttää standardin sallimia helpotuksia, eikä sovelta standardia alle 12 kuukauden pituisiin vuokrasopimuksiin eikä vuokrasopimuksiin, joissa kohdeomaisuuserä on arvoltaan vähäinen.

Tuloslaskelmaan merkityt määrät

Tuloslaskelma sisältää seuraavat vuokrasopimuksiin liittyvät määrät:

Käyttöoikeusomaisuuserien poistot

1 000 €	2020	2019
Maa- ja vesialueet	313	309
Rakennukset	553	547
Koneet ja kalusto	12 467	14 264
Muut aineelliset hyödykkeet	168	221
Yhteensä	13 501	15 341
Korkokulut (sisältyy rahoituskuluihin)	1 260	1 020
Lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut	25	10
Arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskeviin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut, jotka eivät sisälly edellisen erään	73	64

Vuokrasopimuksista aiheutuva lähtevä rahavirta vuonna 2020 oli yhteensä 8 781 (10 241) tuhatta euroa.

Taseeseen merkityt määrät

Tässä esitellään tietoja vuokrasopimuksista, joissa konserni on vuokralleottajana.
Taseessa esitetään seuraavat vuokrasopimuksiin liittyvät määrät:

Käyttöomaisuuserät

1 000 €	2020	2019
Maa- ja vesialueet	7 141	7 311
Rakennukset ja rakennelmat	914	1 445
Koneet ja kalusto	142 795	163 568
Muut aineelliset hyödykkeet	1 631	1 798
Yhteensä	152 481	174 122
Varaukset	2 059	1 798
Vuokrasopimusvelat		
Lyhytaikaiset	12 922	21 408
Pitkäaikaiset	153 701	166 312
Yhteensä	166 623	187 720

Käyttöoikeusomaisuuserien lisäykset tilikauden 2020 aikana olivat 337 tuhatta euroa. IFRS 16:n käyttöönoton yhteydessä lisäykset 1.1.2019 olivat 10 926 tuhatta euroa ja lisäykset tilikauden 2019 aikana 1 416 tuhatta euroa.

19 OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSET

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista

1 000 €	2020	2019
Länsi-Suomen Voima Oy	71	0
Oy Alholmens Kraft Ab	-43	-435
Tahkoluodon Polttoöljy Oy	-1	0
Teollisuuden Voima Oyj	-4 528	44 962
Torniolaakson Voima Oy	-19	-42
Vaskiluodon Voima Oy	-1 633	-773
Voimalohi Oy	15	11
Yhteensä	-6 138	43 723

Teollisuuden Voima Oyj:n tulos vuonna 2019 johtui muutoksesta ydinjätehuoltovastuuvarauksessa, koska TVO päivitti kustannusarvion perustuen uuteen ydinjätehuollon teknisen suunnitelmaan ja aikatauluun. Lisäksi TVO muutti diskonttokorkoa ydinjätehuoltovastuulas-kennassa vuonna 2019.

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä

1 000 €	2020	2019
Tilikauden alussa	753 768	714 625
Osuus tilikauden tuloksesta	-6 138	43 723
Muut laajan tuloslaskelman erät	-12 866	-4 581
Tilikauden lopussa	734 764	753 768

Osakkuus- ja yhteisyritykset

Yhtiö, kotipaikka	Konsernin omistusosuus %		Kirjanpitoarvo 1 000 €	
	2020	2019	2020	2019
Osakkuusyritykset				
Oy Alholmens Kraft Ab, Pietarsaari	49,90 %	49,90 %	17 971	18 014
Länsi-Suomen Voima Oy, Harjavalta	19,90 %	19,90 %	33 669	33 598
Tahkoluodon Polttoöljy Oy, Pori	32,00 %	32,00 %	0	0
Torniolaakson Voima Oy, Ylitornio	50,00 %	50,00 %	1 884	1 904
			53 524	53 516
Yhteisyritykset				
Teollisuuden Voima Oyj, Helsinki	58,50 %	57,06 %	674 258	691 651
Vaskiluodon Voima Oy, Vaasa	50,00 %	50,00 %	6 765	8 399
Voimalohi Oy, Kemi	50,00 %	50,00 %	217	202
			681 240	700 252
Osakkuus- ja yhteisyritykset yhteensä			734 764	753 768

Pohjolan Voima yhdistelee Teollisuuden Voima Oyj:n yhteisyrityksenä IFRS-konsernitilinpäätökseensä. Pohjolan Voima omistaa 31.12.2020 58,50 % (57,06 %) Teollisuuden Voima Oyj:n osakkeista. Pohjolan Voima on Teollisuuden Voima Oyj:n yhtiöjärjestyksen ja muiden yhtiöasiakirjojen päätös- ja määräysvaltaa sekä hallituksen jäsenten nimeämisoikeutta koskevien säännösten perusteella todennut, että Teollisuuden Voima Oyj on yhteisyritys.

Teollisuuden Voima Oyj:n investointisitoumukset olivat 523 (492) miljoonaa euroa.

Osakkuusyritys Länsi-Suomen Voima Oy:n kirjanpitoarvoon 31.12.2020 sisältyy liikearvoa 28 (28) miljoonaa euroa. Liikearvolle tehdään arvonalentumistesti vuosittain. Länsi-Suomen Voima Oy omistaa Harjavallan vesivoimalaitoksen Kokemäenjoessa. Arvioitaessa tulevaisuudessa kerrytettävissä olevaa rahamäärää yhtiön johto on todennut, että osakkuusyhtiöstä mahdollisesti luovuttaessa myymällä yhtiön osakkeet, osakkeista saatava rahamäärä ylittäisi osakkuusyhtiöstä konsernitaseeseen kirjatun määrän.

Tiedot konsernin osakkuus- ja yhteisyrityksistä sekä niiden yhteenlasketut varat ja velat, liikevaihto ja voitto/tappio IFRS:n mukaan laskettuina. Kaikki osakkuus- ja yhteisyritykset ovat listaamattomia.

1 000 €	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio
2020				
Oy Alholmens Kraft Ab	97 696	61 271	51 950	-582
Länsi-Suomen Voima Oy	39 628	12 229	4 143	76
Tahkoluodon Polttoöljy Oy	6	0	0	-2
Teollisuuden Voima Oyj	8 181 057	6 138 109	275 120	454
Torniolaakson Voima Oy	6 534	2 763	1 482	-6
Vaskiluodon Voima Oy	62 033	45 277	52 260	-654
Voimalohi Oy	1 437	1 001	4 318	3
Yhteensä	8 388 390	6 260 651	389 272	-712

1 000 €	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio
2019				
Oy Alholmens Kraft Ab	102 405	65 788	55 679	-872
Länsi-Suomen Voima Oy	39 741	12 398	3 467	256
Tahkoluodon Polttoöljy Oy	8	0	0	0
Teollisuuden Voima Oyj	7 941 881	6 122 485	254 208	87 196
Torniolaakson Voima Oy	6 814	3 006	1 425	-17
Vaskiluodon Voima Oy	79 216	58 540	65 259	-310
Voimalohi Oy	1 217	802	3 825	1
Yhteensä	8 171 283	6 263 018	383 863	86 254

Liiketoimet osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa	2020	2019
1 000 €		
Myynti osakkuus- ja yhteisyrityksille	745	5 217
Ostot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	191 088	179 892
Saamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	610 148	458 268
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille	361 669	205 151

	2020	2019
Osakkuus- ja yhteisyritysten palveluksessa oleva henkilöstö keskimäärin	1 065	1 024

Yhteenveto yhteisyritysten taloudellisesta informaatiosta
Teollisuuden Voima Oyj on Pohjolan Voiman merkittävin yhteisyritys. Teollisuuden Voima Oyj on julkinen osakeyhtiö, jonka osakkeille ei ole noteerattua markkinahintaa. Teollisuuden Voima Oyj yhdistellään konsernitilinpäätöksen pääomaosuusmenetelmällä.

	TV0-konserni	
Yhteenveto taseesta	2020	2019
Lyhytaikaiset		
Rahavarat	161 363	237 832
Muut lyhytaikaiset varat (kuin rahavarat)	328 961	358 977
Lyhytaikaiset varat yhteensä	490 324	596 809
Rahoitusvelat (lukuun ottamatta ostovelkoja)	-427 211	-422 769
Muut lyhytaikaiset velat (ml. ostovelat)	-112 247	-138 390
Lyhytaikaiset velat yhteensä	-539 458	-561 159
Pitkäaikaiset		
Varat	7 690 733	7 345 072
Rahoitusvelat	-5 598 651	-5 561 325
Pitkäaikaiset velat yhteensä	-5 598 651	-5 561 325
Nettovarallisuus	2 042 948	1 819 397

	TVO-konserni	
Yhteenveto laajasta tuloslaskelmasta	2020	2019
Liikevaihto	275 120	254 208
Poistot	-45 461	-45 488
Rahoitustuotot	11 616	11 550
Rahoituskulut	-39 517	-76 700
Jatkuvien toimintojen voitto tai tappio ennen veroja	454	87 196
Tuloverot	0	0
Jatkuvien toimintojen voitto tai tappio verojen jälkeen	454	87 196
Tilikauden muut laajan tuloksen erät	-21 994	-8 028
Jatkuvien toimintojen voitto tai tappio	-21 540	79 168

Teollisuuden Voima Oyj:n tulos vuonna 2019 johtui muutoksesta ydinjätehuoltovastuuvarauksessa, koska TVO päivitti kustannusarvion perustuen uuteen ydinjätehuollon teknisen suunnitelmaan ja aikatauluun. Lisäksi TVO muutti diskonttokorkoa ydinjätehuoltovastuulas-kennassa vuonna 2019.

Taloudellista informaatiota koskeva yhteenveto	2020	2019
Nettovarallisuus 1.1.	1 819 397	1 745 257
Tilikauden voitto	-21 540	79 168
Oman pääoman ehtoisen osakaslainan muutos ja korot	245 094	-5 028
Pääoman palautus	-3	0
Nettovarallisuus tilikauden lopussa	2 042 948	1 819 397
Konsernin omistusosuus %	58,50 %	57,06 %
Konsernin osuus	1 195 124	1 038 148
Oman pääoman ehtoiset lainat	-543 641	-387 609
Arvostamiseen liittyvät IFRS-kirjaukset	22 774	41 112
Kirjanpitoarvo	674 258	691 651

20 MUUT RAHOITUSVARAT

1 000 €	2020	2019
Sijoitukset noteeraamattomiin osakkeisiin	484	484
Yhteensä	484	484

Myytavissä olevat rahoitusvarat koostuvat lähinnä henkilökunnan käytössä olevista lomamökki- ja golfosakkeista 0,5 (0,5) miljoonaa euroa.

21 LAINA- JA MUUT SAAMISET

Pitkäaikaiset laina- ja muut saamiset

1 000 €	2020	2019
Lainasaaminen osakkuus- ja yhteisyritykseltä	559 733	409 153
Muut pitkäaikaiset saamiset	36 797	36 833
Yhteensä	596 530	445 987

Lainasaamisiin osakkuus- ja yhteisyrityksiltä sisältyy oman pääoman ehtoisia lainasaamisia Teollisuuden Voima Oyj:ltä 559,7 (409,2) miljoonaa euroa. Pitkäaikaisiin lainoihin ja muihin saamisiin ei liity merkittävää luottoriskiä johdon tekemän arvion mukaan.

Myyntisaamiset ja muut saamiset

1 000 €	2020	2019
Myyntisaamiset	50 695	51 109
Pantatut rahavarat	150	153
Siirtosaamiset	22 542	20 176
Muut lyhytaikaiset saamiset	1 772	1 527
Yhteensä	75 159	72 966

Myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo ei poikkea olennaisesti tasearvosta.

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

1 000 €	2020	2019
Menoennakot, energiaostot	11 222	9 908
Välilliset verot	6 390	4 593
Muut	4 930	5 675
Yhteensä	22 542	20 176

Konsernilla ei ollut tilikaudella 2020 luottotappioita myynti- tai muista saamisista (2019: ei luottotappioita). Konsernilla ei ollut 31.12.2020 merkittäviä erääntyneitä saatavia. Tämän vuoksi myyntisaamisten ikäjakaumaa ei esitetä.

22 LYHYTAIKAISET TALLETUKSET JA RAHAVARAT

RAHAVARAT

1 000 €	2020	2019
Rahavarat ja pankkisaamiset	44 312	62 367
Yhteensä	44 312	62 367

Rahavarat muodostuvat käteisvaroista, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista (enintään kolmen kuukauden) likvideistä sijoituksista.

23 VAIHTO-OMAISUUS

1 000 €	2020	2019
Polttoaineet		
Kivihiili	1 996	2 100
Muut polttoaineet	6 761	6 185
Ennakkomaksut	453	846
Yhteensä	9 210	9 131

Vaihto-omaisuuden arvonalentumisia ei kirjattu vuonna 2020 jatkuvista toiminnoista (2019: ei kirjattu) eikä lopetetuista toiminnoista (2019: ei kirjattu).

24 LOPETETUT TOIMINNOT JA MYYTÄVÄNÄ OLEVAT VARAT JA VELAT

Lopetetut toiminnot

1 000 €	2020	2019
Tuotot	677	9 978
Kulut	-3 369	-7 051
Voitto ennen veroja	-2 692	2 927
Tilikauden voitto lopetetuista toiminnoista	-2 692	2 927

Lopetettujen toimintojen rahavirrat

1 000 €	2020	2019
Liiketoiminnan rahavirrat	1 712	-1 358
Investointien rahavirrat	853	1 236
Rahavirrat yhteensä	2 565	-122

PVO-Lämpövoima Oy:n hallitus päätti 27.10.2015 esittää, että yhtiön omistamien Kristiinankaupungin ja Porin Tahkoluodon hiililauhdevoimalaitosten tuotannollinen toiminta lopetetaan. PVO:n ylimääräinen yhtiökokous hyväksyi päätöksen 13.11.2015. PVO-Lämpövoiman liiketoiminta on esitetty tilinpäätöksissä 2015–2020 lopetettuna toimintona. PVO-Lämpövoiman aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja vaihto-omaisuus esitetään myytävänä olevina varoina vuosina 2020 ja 2019.

Myytävänä olevat varat

1 000 €	2020	2019
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	2 556	2 556
Vaihto-omaisuus	0	212
Yhteensä	2 556	2 768

Myytävänä oleviin varoihin ei liittynyt velkoja 2020 eikä 2019.

Yhtiöllä on 14 rekisteröityä osakesarjaa

Osakepääoma osakelajeittain	kpl	1 000 €	Osakepääoma osakelajeittain	kpl	1 000 €
A-sarja	13 350 077	22 453	G5-sarja	155 272	261
- oikeus saada PVO-Vesivoima Oy:n tuottamaa tai hankkimaa energiaa			- oikeus saada Laanilan Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
B-sarja	7 124 507	11 983	G6-sarja	646 217	1 087
- oikeus saada 56,8 % osuudella Teollisuuden Voima Oyj:n OL1 ja 2-yksiköillä tuottamaa tai hankkimaa energiaa			- oikeus saada Porin Prosessivoima Oy:n tuottamaa energiaa		
B2-sarja	5 603 151	9 424	G9-sarja	589 071	991
- oikeus saada 60,2 % osuudella Teollisuuden Voima Oyj:n OL3-yksiköllä tuottamaa tai hankkimaa energiaa yksikön valmistuttua			- oikeus saada 54,0 % osuudella Kaukaan Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
C-sarja	2 224 498	1 983	G10-sarja	213 600	359
- oikeus saada PVO-Lämpövoima Oy:n tuottamaa tai hankkimaa energiaa			- oikeus saada 84,0 % osuudella Hämeenkyrön Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
C2-sarja	359 198	604	M-sarja	307 707	2 921
- oikeus saada 56,8 % osuudella Teollisuuden Voima Oyj:n Meri-Porin hiilivoimayksiköllä tuottamaa tai hankkimaa energiaa			- oikeus saada 100,0 % osuudella Mussalon Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
G-sarja	354 290	596	V-sarja	1 046 823	1 761
- oikeus saada 49,9 % osuudella Oy Alholmens Kraft Ab:n tuottamaa energiaa			- oikeus saada 50,0 % osuudella Vaskiluodon Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
G2-sarja	238 216	401		32 509 113	55 321
- oikeus saada 76,0 % osuudella Kymin Voima Oy:n tuottamaa energiaa					
G4-sarja	296 486	499			
- oikeus saada 72,0 % osuudella Rauman Biovoima Oy:n tuottamaa energiaa					

Tilikauden aikana merkittiin seuraavat osakeannit:

Tilikauden aikana ei merkitty osakeanteja.

Tilikauden aikaiset muut muutokset omassa pääomassa:

Pohjolan Voima Oyj nosti 27.11.2020 oman pääoman ehtoisia osakaslainoja yhteensä 90 347 tuhatta euroa.

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahastoon on kirjattu vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikainen osakkeiden kirjanpidollisen vasta-arvon ja saadun arvon välinen erotus. Ylikurssirahasto on osakeyhtiölaissa tarkoitettua sidottua omaa pääomaa. Ylikurssirahastoa voidaan alentaa tappioiden kattamiseksi tai sitä voidaan tietyin edellytyksin palauttaa omistajille.

Arvonmuutosrahasto

Arvonmuutosrahastoon kirjataan rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutokset sekä myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutoksista syntyneet voitot ja tappiot. Johdannaisten käyvän arvon muutokset siirretään tulokseen, kun niiden suojaamat rahavirrat ovat realisoituneet. Myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset siirretään tulokseen, kun sijoituksesta luovutaan tai kun sen arvo on alentunut.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan ja C-sarjan sidotun pääoman alentamisen yhteydessä sinne siirretyn osuuden.

Oman pääoman ehtoiset osakslainat ja optio-oikeudet

Yhtiö nosti oman pääoman ehtoisia korollisia osakslainoja yhteensä 90 347 tuhatta euroa 27.11.2020. Lainoilla ei ole eräpäivää, mutta lainanottaja voi maksaa lainat takaisin valintansa mukaan yhdessä tai useammassa erässä. Lainanottajan hallituksella on oikeus päättää, että näille lainoille ei joltakin kuluvalta koronmaksukaudelta makseta korkoa. Näin maksamatta jäänyt korko ei kumuloidu seuraaville koronmääräytymisjaksoille.

Oman pääoman ehtoiset lainat ovat vakuudettomia ja muita velkasitoumuksia heikommassa asemassa. Oman pääoman ehtoisten lainojen velkakirjanhaltijoilla ei ole osakkeenomistajille kuuluvia oikeuksia, eikä laina laimenna osakkeenomistajien omistuksia.

Osakkailta saatuihin osakslainoihin liittyy yhtiön antamat optio-oikeudet, jotka oikeuttavat osakslainasaatavan vaihtamisen B2-osakkeiksi. Annetut optio-oikeudet oikeuttavat enintään yhteensä 1 613 347 uuteen B2-osakkeeseen. Uuden B2-osakkeen merkin-
tähinta on 56 euroa ja merkintähinta on mahdollista maksaa vain kuittaamalla osakkeenomistajan yhtiöltä olevan lainasaatavan
pääoma kokonaisuudessaan kaikkien osakkeiden yhteenlaskettua merkintähintaa vastaan. Uusien B2-osakkeiden merkintäaika on
1.1.2021 alkaen lainan takaisinmaksuun saakka. Uusia B2-osakkeita on mahdollista merkitä kerran vuodessa ilmoittamalla merkintä-
aikeesta yhtiölle 31.1. mennessä. Lisäksi merkintäoikeuden saa käyttää lainan takaisinmaksun yhteydessä. Optio-oikeudet saa myydä
tai muuten luovuttaa ainoastaan sellaiselle luovutuksensaajalle, joka on yhtiön B2-osakesarjan omistaja ja yhtiön osakassopimuksen
osapuoli.

26 VARAUKSET

1 000 €	Ympäristö- kuluvaraus
1.1.2020	5 020
Diskonttauksen vaikutus	44
31.12.2020	5 064

1 000 €	2020	2019
Pitkäaikaiset varaukset	5 064	5 020
Yhteensä	5 064	5 020

Ympäristökuluvaraus

Ympäristökuluvaraus sisältää voimalaitosten läjitysalueiden maisemointiin liittyviä velvoitteita. Voimalaitosten läjitysalueiden maisemointikustannusten nykyarvo on aktivoitu muiden aineellisten hyödykkeiden alkuperäiseen hankintamenoon ja esitetty varauksena. Ympäristökuluvarauksen määrä näiden osalta 31.12.2020 oli 3,0 miljoonaa euroa, ja sen odotetaan tulevan kokonaisuudessaan käytetyksi vuoteen 2030 mennessä.

1.1.2019 alkaen ympäristökuluvarauksiin on kirjattu IFRS 16 vuokrasopimuksiin kuuluvia ennallistamismenoja ja vastaava erä käyttö-omaisuuteen yhteensä 1,7 miljoonaa euroa ja lisäykset tilikauden 2019 aikana 0,3 miljoonaa euroa.

Nykyarvon määrittämisessä käytetty diskonttaustekijä on 1,05 %.

27 RAHOITUSVELAT

1 000 €	2020	2019
Pitkääaikaiset velat:		
Lainat yhteisyrityksiltä	350 000	195 433
Lainat rahoituslaitoksilta	272 885	346 235
Joukkovelkakirjalaina	274 157	273 885
Vuokrasopimusvelat	153 701	166 312
Yhteensä	1 050 743	981 865
Lyhytaikaiset velat:		
Lainat rahoituslaitoksilta	71 000	107 050
Muut korolliset velat	98 914	99 849
Vuokrasopimusvelat	12 922	21 408
Yhteensä	182 836	228 307
Rahoitusvelat yhteensä	1 233 579	1 210 172

Velkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 30.

Teollisuuden Voima Oyj on ydinjätehuoltovelvollinen. Ydinjätehuoltovelvollisella on oikeus lainata 75 % Valtion ydinjätehuoltorahaston rahasto-osuudestaan. Teollisuuden Voima Oyj on lainannut rahastolta lainaamansa varat edelleen osakkailleen. Pohjan Voiman osuus on 350 (195,4) miljoonaa euroa.

MUUT PITKÄAIKAISET VELAT

1 000 €	2020	2019
Muut pitkäaikaiset velat		
Johdannaisvelat		
Koronvaihtosopimukset	10 549	10 154
Yhteensä	10 549	10 154

Johdannaisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 29.

KOROLLISET NETTOVELAT

1 000 €	2020	2019
Korolliset velat yhteensä	1 233 579	1 210 172
Korolliset rahoitusvarat		
Pitkääaikaiset		
Lainasaamiset	559 733	409 153
Yhteensä	559 733	409 153
Lyhytaikaiset		
Pantatut rahavarat	150	153
Rahavarat	44 312	62 367
Yhteensä	44 462	62 521
Korolliset rahoitusvarat yhteensä	604 195	471 674
Korolliset nettovelat	629 384	738 498

NETTOVELKOJEN MUUTOKSET RAHAVIRRASSA

	Muut varat		Rahoitukseen liittyvät velat					
1 000 €	Rahoitusvarat pitkäaikaiset	Rahoitusvarat lyhytaikaiset	Vuokrasopimus- velat pitkäaikainen	Vuokrasopimus- velat lyhytaikainen	Lainat pitkäaikaiset	Lainat lyhytaikaiset	Muut velat lyhytaikaiset	Yhteensä
Nettovelat								
1.1.2019	409 153	59 782	-178 527	-23 840	-929 145	-5 800	-84 893	-753 269
Kirjattu IFRS 16 käyttöönoton yhteydessä			-8 370	-809				-9 179
Rahavirrat	0	2 739	20 523	3 318	113 592	-101 250	-14 956	23 965
Muutos vuokrasopimukset			62	-77				-15
Nettovelat								
31.12.2019	409 153	62 521	-166 312	-21 408	-815 553	-107 050	-99 849	-738 498
Rahavirrat	150 580	-18 059	12 004	8 518	-81 489	36 050	935	108 539
Muutos vuokrasopimukset			607	-32				575
Nettovelat								
31.12.2020	559 733	44 462	-153 701	-12 922	-897 042	-71 000	-98 914	-629 384

28 OSTOVELAT JA MUUT LYHYTAIKAISET VELAT

1 000 €	2020	2019
Ostovelat	8 966	13 872
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille	7 310	8 008
Siirtovelat	27 788	20 217
Muut lyhytaikaiset velat	3 859	4 359
Luovutettavat päästöoikeudet, Energiavirasto	1 590	3 388
Yhteensä	49 513	49 845

Päästöoikeudet kirjataan hankintahintaisina ja ne esitetään taseessa omana eränään. Palautettavia päästöoikeuksia koskeva velvoite kirjataan hallussa olevien päästöoikeuksien kirjanpitoarvolla lyhytaikaisiin velkoihin. Päästöoikeudet ja niihin liittyvät velvoitteet kirja-
taan pois taseesta, kun ne toimitetaan velvoitteiden kattamiseksi tai myydään.

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

1 000 €	2020	2019
Henkilöstökulujaksotukset	2 319	2 357
Jaksotetut polttoaineostot	8 730	4 935
Jaksotetut energiaostot	1 471	1 127
Jaksotetut vuokrat	1 070	1 219
Korkovelat	4 586	2 954
Muut	9 612	7 625
Yhteensä	27 788	20 217

29 JOHDANNAISSOPIMUKSET

Johdannaisten käyvät arvot

	2020	2020	Yhteensä
1 000 €	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot	
Koronvaihtosopimukset	32	-10 581	-10 549
Yhteensä	32	-10 581	-10 549

	2019	2019	Yhteensä
1 000 €	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot	
Koronvaihtosopimukset	18	-10 172	-10 154
Yhteensä	18	-10 172	-10 154

Johdannaissopimusten nimellisarvot

1 000 €	2020	2019
Koronvaihtosopimukset	247 000	247 000

30 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KIRJANPITOARVOT ARVOSTUSRYHMITTÄIN SEKÄ KÄYVÄN ARVON HIERARKIA

1 000 €	31.12.2020	Käypä arvo tulosvaikutteisesti	Jaksotettuun hankintameno arvostettavat rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo yhteensä luokittain	Käypä arvo, mikäli poikkeaa kirja-arvosta	Liitetieto	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Pitkäaikaiset rahoitusvarat									
Muut rahoitusvarat		484		484		20			484
Lainasaamiset			559 733	559 733		21			
Muut saamiset			36 797	36 797		21			
		484	596 530	597 014					
Lyhytaikaiset rahoitusvarat									
Rahavarat			44 312	44 312		22			
Lainasaamiset			150	150		21			
Myyntisaamiset ja muut saamiset			52 467	52 467		21			
Siirtosaamiset			22 542	22 542		21			
		0	119 471	119 471					
Yhteensä arvostusryhmittäin		484	716 001	716 485					
Pitkäaikaiset rahoitusvelat									
Lainat yhteisyrityksiltä			350 000	350 000		27			
Lainat			272 885	272 885		27			
Joukkovelkakirjalainat			274 157	274 157	272 740	27	272 740		
Vuokrasopimusvelat			153 701	153 701		27			
Johdannaissopimukset		10 549		10 549		27		10 549	
		10 549	1 050 743	1 061 292					

1 000 €	31.12.2020	Käypä arvo tulosvaikutteisesti	Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo yhteensä luokittain	Käypä arvo, mikäli poikkeaa kirja-arvosta	Liitetieto	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Lyhytaikaiset rahoitusvelat									
Lainat ja yritystodistukset			169 914	169 914		27			
Ostovelat			8 966	8 966		28			
Muut lyhytaikaiset velat			12 759	12 759		28			
Siirtovelat			27 788	27 788		28			
Vuokrasopimusvelat			12 922	12 922		27			
		0	232 349	232 349					
Yhteensä arvostusryhmittäin		10 549	1 283 092	1 293 641			272 740	10 549	484

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ovat lähellä kirjanpitoarvoa paitsi joukkovelkakirjalainojen osalta, jotka ovat listattuna Nasdaq Helsingissä.

Konsernin netotettavissa olevat rahoitusvarat ja -velat olivat 31.12.2020 johdannaissopimuksia, joita ei ole netotettu konsernitilinpäätöksessä. Näiden rahoitusjohdannaisten nettomäärä oli -10,5 (-10,2) miljoonaa euroa.

	Taseessa esitettävä bruttomäärä	Nettomäärä
Johdannaissopimukset 2020	-10 549	-10 549
Johdannaissopimukset 2019	-10 154	-10 154

1 000 €	31.12.2019	Käypä arvo tulosvaikutteisesti	Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo yhteensä luokittain	Käypä arvo, mikäli poikkeaa kirja-arvosta	Liitetieto	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Pitkäaikaiset rahoitusvarat									
Muut rahoitusvarat		484		484		20			484
Lainasaamiset			409 153	409 153		21			
Muut saamiset			36 833	36 833		21			
		484	445 986	446 470					
Lyhytaikaiset rahoitusvarat									
Rahavarat			62 367	62 367		22			
Lainasaamiset			153	153		21			
Myyntisaamiset ja muut saamiset			52 637	52 637		21			
Siirtosaamiset			20 176	20 176		21			
		0	135 333	135 333					
Yhteensä arvostusryhmittäin		484	581 319	581 803					
Pitkäaikaiset rahoitusvelat									
Lainat yhteisyrityksiltä			195 433	195 433		27			
Lainat			346 235	346 235		27			
Joukkovelkakirjalainat			273 885	273 885	278 750	27	278 750		
Vuokrasopimusvelat			166 312	166 312		27			
Johdannaissopimukset		10 154		10 154		27		10 154	
		10 154	981 865	992 019					

1 000 €	31.12.2019	Käypä arvo tulosvaikutteisesti	Jaksotettuun hankintameno arvostettavat rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo yhteensä luokittain	Käypä arvo, mikäli poikkeaa kirja-arvosta	Liitetieto	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Lyhytaikaiset rahoitusvelat									
Lainat ja yritystodistukset			206 899	206 899		27			
Ostovelat			13 872	13 872		28			
Muut lyhytaikaiset velat			15 756	15 756		28			
Siirtovelat			20 217	20 217		28			
Vuokrasopimusvelat			21 408	21 408		27			
		0	278 152	278 152					
Yhteensä arvostusryhmittäin		10 154	1 260 017	1 270 171			278 750	10 154	484

38

INVESTOINTISITOUMUKSET

Yhteisyritykset

Pohjolan Voima Oyj on sitoutunut Teollisuuden Voiman OL3 EPR -ydinvoimalaitosyksikön investointiin 432 miljoonan euron sijoituksella vuosina 2004–2020 ja 108 miljoonan euron osakaslainalla ja enintään 693 miljoonan euron lisäosakaslainoilla. 31.12.2020 mennessä Pohjolan Voima Oyj on suorittanut sitoumuksistaan 992 (841) miljoonaa euroa. Sijoitukset perustuvat OL3 EPR:n rahoitusuunnitelmaan, jonka mukaan investoinnin edellyttämää omaa pääomaa kerrytetään projektin etenemisen mukaisesti.

OIKEUDENKÄYNNIT JA VIRANOMAISMENETTELYT

Konsernissa ei ollut tilikauden aikana eikä sen päättyessä meneillään mitään merkittäviä oikeudenkäyntejä tai viranomaismenettelyjä.

32 PÄÄSTÖOIKEUDET

Hiilidioksidipäästöoikeudet

Pääsääntöisesti konsernilla on 31.12. hallussaan vähintään vuotuisia CO₂-päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia. Jos toteutuneet päästöt ylittävät yhtiön hallussa olevat päästöoikeudet, yhtiö on tehnyt ylimeneviä tonneja vastaavan kulukirjauksen tilinpäätös-hetken markkinahinnalla. Lopetetuksi toiminnoksi luokitellun PVO-Lämpövoima Oy:n päästöoikeustiedot eivät sisälly alla oleviin lukuihin.

	2020	
	tCO ₂	1 000 €
Vastikkeetta saadut päästöoikeudet	230 832	
Tuotantolaitosten yhteenlasketut vuotuiset päästömäärät	369 988	
Hallinnassa olevat päästöoikeudet	1 819 662	
Ulkopuoliset päästöoikeusmyynnit ¹	0	0
Ulkopuoliset päästöoikeusostot ²	289 159	1 702
	2019	
	tCO ₂	1 000 €
Vastikkeetta saadut päästöoikeudet	259 237	
Tuotantolaitosten yhteenlasketut vuotuiset päästömäärät	541 569	
Hallinnassa olevat päästöoikeudet	1 837 256	
Ulkopuoliset päästöoikeusmyynnit ¹	0	0
Ulkopuoliset päästöoikeusostot ²	167 187	4 174

¹ Päästöoikeusmyynnit sisältyvät liikevaihtoon.
² Päästöoikeusostot sisältyvät kohtaan ”Materiaalit ja palvelut” ja tilinpäätöshetkellä hallussa olevat ostetut oikeudet taseen aineettomiin oikeuksiin.

33 KONSERNIYRITYKSET

Tytäryritykset	Tuotantomuoto	Kotimaa	Omistus- osuus (%)	Osuus ääni- vallasta (%)
Hämeenkyrön Voima Oy	Lämpövoima	Suomi	84,00	84,00
Kaukaan Voima Oy	Lämpövoima	Suomi	54,00	54,00
Kymin Voima Oy	Lämpövoima	Suomi	76,00	76,00
Laanilan Voima Oy	Lämpövoima	Suomi	100,00	100,00
Porin Prosessivoima Oy	Lämpövoima	Suomi	100,00	100,00
PVO-Lämpövoima Oy	Lämpövoima	Suomi	100,00	100,00
PVO Power Management Oy	Palveluyhtiö	Suomi	100,00	100,00
PVO Power Services Oy	Palveluyhtiö	Suomi	100,00	100,00
PVO-Vesivoima Oy	Vesivoima	Suomi	100,00	100,00
Rauman Biovoima Oy	Lämpövoima	Suomi	71,95	71,95
Rouhialan Voimansiirto Oy	Palveluyhtiö	Suomi	100,00	100,00

Osakkuus- ja yhteisyritykset

Osakkuusyritykset	Kotipaikka
Oy Alholmens Kraft Ab	Pietarsaari
Länsi-Suomen Voima Oy	Harjavalta
Tahkoluodon Polttoöljy Oy	Pori
Torniolaakson Voima Oy	Ylitornio

Yhteisyritykset	
Teollisuuden Voima Oyj	Helsinki
Vaskiluodon Voima Oy	Vaasa
Voimalohi Oy	Kemi

34 LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin lähipiiriin kuuluvat osakkuus- ja yhteisyritykset (liitetieto 33) sekä suurin omistaja UPM-Kymmene-konserni. Lähipiiriin luetaan myös hallituksen ja johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja ja yrityksen johtoon kuuluvien avainhenkilöiden läheiset perheenjäsenet sekä yritykset, joissa heillä tai heidän perheenjäsenillään on määräysvalta.

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketapahtumat, 1 000 €

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketapahtumat ovat Pohjola Voiman normaaliin liiketoimintaan kuuluvia tapahtumia. Pohjolan Voima on myöntänyt yhteisyritys Teollisuuden Voima Oyj:lle oman pääoman ehtoisia osakaslainoja 560 (409) miljoonaa euroa. Johto on arvioinut, että lainasaamisiin ei sisälly arvon alentumisriskiä. Teollisuuden Voima on käyttänyt takaisinlainausoikeuttaan Valtion ydinjätehuolto-rahastosta ja edelleen lainannut Pohjolan Voimalle 350 (195) miljoonaa euroa. Lainan vakuutena oli 31.3.2019 saakka Pohjolan Voiman Valtion ydinjätehuoltorahastolle antama pankkitakauksen, tämän jälkeen laina on ollut vakuudeton.

2020	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
Osakkuus- ja yhteisyritykset	745	191 088	610 148	361 669
UPM-Kymmene-konsernin yhtiöt	171 022	64 736	19 292	6 487

2019	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
Osakkuus- ja yhteisyritykset	5 217	179 892	458 268	205 151
UPM-Kymmene-konsernin yhtiöt	158 844	65 020	13 226	9 551

Hallituksen ja ylimmän johdon palkat ja palkkiot

Pohjolan Voiman ylin johto kostuu hallituksen jäsenistä ja operatiivisesta johtoryhmästä mukaan lukien toimitusjohtaja. Hallitukselle tai konsernijohdolle ei ollut myönnetty lainoja 31.12.2020 ja 31.12.2019.

Hallituksen ja ylimmän johdon palkat ja palkkiot

1 000 €	2020	2019
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet - hallitus	501	462
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet - johtoryhmä	1 422	1 265
Yhteensä	1 923	1 727

Hallitukselle ei ole maksettu eläke-etuuksia 2020 ja 2019.

Toimitusjohtajan palkat ja palkkiot

1 000 €	2020	2019
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	376	331
Lakisääteiset eläkkeet	89	83
Lisäeläkkeet	47	47
Yhteensä	512	462

35 OSAKEOMISTUKSEN JAKAUMA JA TIEDOT OSAKKEENOMISTAJISTA

Osakkeenomistaja	2020	2019
	% osakemäärästä	% osakemäärästä
EPV Energia Oy	5,49 %	5,49 %
Helen Oy	0,62 %	0,62 %
Kemira Oyj (ml. eläkesäätiö Neliapila)	5,06 %	5,06 %
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1,83 %	1,83 %
Kokkolan Energia Oy	1,80 %	1,85 %
Kymppivoima Oy	5,91 %	5,91 %
Metsä Group (Metsäliitto, Metsä Fibre, Metsä Board Oyj)	3,66 %	3,66 %
Myllykoski Oyj*	0,63 %	0,63 %
Oulun Energia Oy	0,91 %	0,91 %
Outokumpu Oyj	0,10 %	0,10 %
Oy Perhonjoki Ab	2,21 %	2,17 %
Porin kaupunki	1,37 %	1,37 %
Rautaruukki Oyj	0,09 %	0,09 %
Stora Enso Oyj	15,61 %	15,61 %
Suomen Voima Oy	1,48 %	1,52 %
UPM Energy Oy	47,73 %	47,69 %
UPM Communication Papers Oy	3,46 %	3,46 %
Vantaan Energia Oy	0,23 %	0,23 %
Yara Suomi Oy (ml. eläkesäätiö)	1,84 %	1,84 %
Yhteensä	100,00 %	100,00 %

* Myllykoski Oyj kuuluu UPM-Kymmene-konserniin.

Osakkaat toimialoittain	2020	2019
	% osakemäärästä	% osakemäärästä
Metsäteollisuus	71,08 %	71,04 %
Energiayhtiöt	18,64 %	18,68 %
Kemianteollisuus	6,90 %	6,90 %
Metalliteollisuus	0,19 %	0,19 %
Muut	3,20 %	3,20 %
Yhteensä	100,00 %	100,00 %

36 TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Pohjolan Voiman osakkaat Oulun Energia Oy ja Kemira Oyj, jotka omistavat Laanilan Voiman tuottamaan energiaan oikeuttavat Pohjolan Voiman G5-sarjan osakkeet, ilmoittivat 19.1.2021 suunnittelevansa Laanilan teollisuusalueen energiatoimintojen uudelleenjärjestelyä. Ilmoituksen mukaan uudelleenjärjestely tarkoittaisi Laanilan Voima Oy:n operatiivisen toiminnan alasajoa ja nykymuotoisen toiminnan lopettamista kevään 2021 kuluessa.

Suunnitellun uudelleenjärjestelyn vuoksi Laanilan Voima Oy:ssä aloitetaan yhteistoimintaneuvottelut. Työnantajan alustavat suunnitelmat saattavat johtaa Laanilan Voiman työntekijöiden työsuhteiden päättymiseen. Vaikutukset yhtiön taloudelliseen tilanteeseen arvioidaan neuvotteluiden päättyttyä tehtävien ratkaisujen perusteella.

Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

Tuloslaskelma

1 000 €		Liitetieto 1.1.–31.12.2020 1.1.–31.12.2019	
Liikevaihto	2	350 499	351 055
Liiketoiminnan muut tuotot	3	129	350
Materiaalit ja palvelut	4	-140 492	-154 863
Henkilöstökulut	5	-4 664	-4 820
Poistot ja arvonalentumiset	6	-752	-760
Liiketoiminnan muut kulut	7	-204 418	-190 437
Liiketulos		302	525
Rahoitustuotot ja -kulut	8	-6 999	-7 212
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-6 697	-6 688
Tilikauden tulos		-6 697	-6 688

Tase

1 000 €	Liitetieto	31.12.2020	31.12.2019	1 000 €	Liitetieto	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA				VASTATTAVAA			
Pysyvät vastaavat				Oma pääoma 14			
Aineettomat hyödykkeet	9	341	291	Osakepääoma		55 321	55 321
Aineelliset hyödykkeet	10	393	500	Ylikurssirahasto		205 999	205 999
Sijoitukset	11			Arvonkorotusrahasto		218 644	218 644
Osuudet saman konsernin yrityksissä		402 610	402 610	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		327 644	327 644
Muut sijoitukset		1 289 894	1 139 760	Edellisten tilikausien tulos		-6 911	-223
Pysyvät vastaavat yhteensä		1 693 238	1 543 162	Tilikauden tulos		-6 697	-6 688
Vaihtuvat vastaavat				Oma pääoma yhteensä		794 001	800 698
Pitkäaikaiset saamiset	12	36 797	36 829	Vieras pääoma			
Lyhytaikaiset saamiset	13	58 873	56 534	Pitkäaikainen	15	875 347	680 433
Rahat ja pankkisaamiset		52 676	62 817	Lyhytaikainen	16	172 236	218 210
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		148 346	156 179	Vieras pääoma yhteensä		1 047 583	898 643
Vastaavaa yhteensä		1 841 584	1 699 341	Vastattavaa yhteensä		1 841 584	1 699 341

Rahoituslaskelma

1 000 €	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
Liiketoiminnan rahavirta:		
Liiketulos	302	525
Oikaisut (+/-):		
Suunnitelman mukaiset poistot	752	760
Pysyvien vastaavien myyntitappiot (+) tai myyntivoitot (-)	-6	-228
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	1 048	1 057
 Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-) vähennys (+)	-2 232	24 830
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) vähennys (-)	1 067	-19 775
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-117	6 112
Maksetut korot ja maksut liiketoiminnan rahoituskuluista	-9 387	-11 181
Saadut osingot liiketoiminnasta	0	0
Saadut korot ja maksut liiketoiminnan rahoitustuotoista	4 516	3 930
Liiketoiminnan rahavirta	-4 988	-1 138
 Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin (-)	-255	0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	12	398
Myönnettyt lainat (-)	-150 579	0
Pääoman palautukset	0	14 000
Investointien rahavirta	-150 822	14 398

1 000 €	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
Rahoituksen rahavirta:		
Pääoman palautukset	0	-14 000
Lyhytaikaisten korollisten velkojen lisäys (+) vähennys (-)	755	2 896
Pitkäaikaisten lainojen nostot	245 362	150 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut (-)	-100 447	-150 426
Rahoituksen rahavirta	145 669	-11 530
 Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	-10 141	1 730
 Rahavarat tilikauden alussa	62 817	61 087
Rahavarat tilikauden lopussa	52 676	62 817

1 TILINPÄÄTÖSPERUSTEET

Pohjolan Voima Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain säännösten ja muiden Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laadintaa koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti.

Pohjolan Voima Oyj (0210161-4, Helsinki) on Pohjolan Voima -konsernin emoyhtiö.

Liikevaihto

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista vähennetään välilliset verot ja myönnetyt alennukset. Myyntitulot kirjataan tuotoiksi luovutushetkellä.

Muut tuotot

Muina tuottoina kirjataan omaisuuden myyntivoitot ja muut kuin energialiiketoimintaan liittyvät tuotot kuten vuokrat.

Tutkimus- ja kehityskulut

Tutkimus- ja kehityskulut on kirjattu vuosikuluksi niiden syntymisvuotena.

Eläkekulut

Lakisääteiset eläkevelvoitteet katetaan pakollisella eläkevakuutuksella.

Johdannaisopimukset ja ulkomaanrahan määräiset erät

Rahoituspolitiikan mukaisesti yhtiö käyttää johdannaisia vain korkoriskin hallinnan välineenä ja suojaamistarkoituksessa. Korkoriskiä seurataan keskimääräisellä korkosidonnaisuusajalla, joka asetetaan korkojohdannaisten avulla sellaiseksi, että toimitettavan sähkön hinnan herkkyys korkomuutoksille on osakesarjakohtainen riskinkantokyky huomioiden hyväksyttävällä tasolla. Korkojohdannaisia ei kirjata käypään arvoon vaan ne käsitellään suojaavina taseen ulkopuolisina erinä. Korkoriskin hallintaan käytettyjen johdannaisten korkotuotot tai -kulut jaksotetaan sopimusajalle, ja niillä oikaistaan suojattavien lainojen korkokuluja. Koronvaihtosopimukset ovat purettavissa käypään arvoon. Johdannaisopimusten avaintiedot esitetään liitetiedoissa.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat arvostetaan Suomen rahan määräiseksi Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivänä noteeraamaan keskipurssiin. Velkojen ja saamisten muuntamisesta syntyneet kurssivoitot ja -tappiot kirjataan kurssieroiksi tuloslaskelmaan.

Tuloverot ja laskennalliset verot

Tuloslaskelmaan kirjatut tuloverot sisältävät sekä verot tilikaudelta että mahdolliset korjaukset edellisten tilikausien veroihin. Pohjola Voima Oyj toimii omakustannusperiaatteella, joten yhtiö ei tule maksamaan veroa energialiiketoiminnasta. Yhtiö ei ole kirjannut vahvistetuista tappioista ja tilikaudella vahvistettavasta tappiosta laskennallista verosaamista taseeseen.

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Taseeseen merkittyjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Hankintameno on luettu hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet muuttuvat menot. Saadut avustukset on kirjattu hankintamenon vähennykseksi. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönottokuukaudesta alkaen.

Poistoajat ovat:

Pitkävaikutteiset menot	3–10 vuotta
Koneet ja kalusto	3–20 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	8–30 vuotta

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

2 LIIKEVAIHTO

1 000 €	2020	2019
Sähkön myynti	248 490	241 549
Lämmön myynti	99 154	106 876
Muu myynti	2 855	2 630
Yhteensä	350 499	351 055

3 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

1 000 €	2020	2019
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	4	0
Vuokratuotot	122	118
Muut tuotot	3	232
Yhteensä	129	350

4 MATERIAALIT JA PALVELUT

1 000 €	2020	2019
Energiahankinta	140 492	154 863
Yhteensä	140 492	154 863

5 HENKILÖSTÖKULUT JA HENKILÖSTÖN KESKIMÄÄRÄINEN LUKUMÄÄRÄ

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

	2020	2019
Toimihenkilöt	34	35
Työntekijät	1	0
Yhteensä	35	35

Tilikauden palkat, palkkiot ja eläkekulut

1 000 €	2020	2019
Palkat ja palkkiot		
Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat	877	793
Muut palkat	3 035	3 202
Eläkekulut	604	695
Muut henkilösivukulut	148	130
Yhteensä	4 664	4 820

6 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

1 000 €	2020	2019
Suunnitelman mukaiset poistot		
Muut pitkävaikutteiset menot	175	196
Aineettomat oikeudet	30	0
Rakennukset ja rakennelmat	43	46
Koneet ja kalusto	57	71
Sijoitukset	447	447
Yhteensä	752	760

7 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

1 000 €	2020	2019
Energian ostot	198 713	184 919
Korjaus-, kunnossapito- ja huoltopalvelut	56	84
Vuokrat	723	709
Kiinteistöverot	19	21
Asiantuntijakulut	2 704	2 609
Muut liiketoiminnan kulut	2 202	2 096
Yhteensä	204 418	190 437

Tilintarkastajan palkkiot

1 000 €	2020	2019
PricewaterhouseCoopers Oy:		
Tilintarkastuspalkkiot	94	124
Veroneuvonta	0	3
Muut palvelut	16	16
Yhteensä	110	142

8 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

1 000 €	2020	2019
Osinkotuotot		
Muilta	0	0
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Omistusyhteisyryyksiltä	2 954	3 029
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	1 637	923
Muilta	1	8
Rahoitustuotot yhteensä	4 592	3 961
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	0	0
Omistusyhteisyryyksille	-1 584	-991
Muille	-10 007	-10 181
Rahoituskulut yhteensä	-11 591	-11 172
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-6 999	-7 211

TASEEN LIITETIEDOT

9 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

1 000 €	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	62	4 270	4 331
Lisäykset	130	0	130
Vähennykset	0	0	0
Siirrot erien välillä	125	0	125
Hankintameno 31.12.	317	4 270	4 586
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-62	-3 979	-4 040
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	0	0
Tilikauden poisto	-30	-175	-205
Arvonalennukset	0	0	0
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-92	-4 154	-4 245
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	225	116	341
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	0	291	291

10 AINEELLISET HYÖDYKKEET

1 000 €	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	99	868	1 083	46	2 096
Lisäykset	0	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	-8	-6	-14
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	99	868	1 075	40	2 082
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	0	-662	-933	0	-1 595
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	0	6	0	6
Tilikauden poisto	0	-43	-57	0	-100
Arvonalennukset	0	0	0	0	0
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	0	-705	-984	0	-1 689
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	99	163	91	40	393
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	99	206	150	46	500

Tuotannon koneiden ja laitteiden tasearvo 31.12.20200,00

11 SIIJOITUKSET

1 000 €

	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet omistusyhteys- yrityksissä	Saamiset omistusyhteys- yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	408 831	741 001	409 153	483	1 559 469
Lisäykset	0	0	150 579	0	150 579
Vähennykset	0	-447	0	0	-447
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	408 831	740 554	559 732	483	1 709 601
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	-6 222	-10 877	0	0	-17 099
Arvonalentumiset	0	2	0	0	2
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	-6 222	-10 875	0	0	-17 097
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	402 610	729 678	559 732	483	1 692 504
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	402 610	730 124	409 153	483	1 542 370

Hankintamenuon sisältyvät arvonorotukset 31.12.265 145

Osuudet omistusyhteisyrytyksissä sisältää Teollisuuden Voima Oyj:n osakkeet 708 893 (708 891) tuhatta euroa ja Saamiset omistusyhteisyrytyksissä lainasaamiset Teollisuuden Voima Oyj:ltä 559 732 (409 153) tuhatta euroa.

12 PITKÄAIKAISET SAAMISET

1 000 €	2020	2019
Pääomalainasaamiset	1	1
Muut pitkäaikaiset saamiset	36 796	36 828
Yhteensä	36 797	36 829
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Pääomalainasaamiset	1	1
Saamiset saman kons. yrityksiltä yhteensä	1	1
Saamiset omistusyhteisyriytsiltä		
Muut pitkäaikaiset saamiset	36 796	36 796
Saamiset omistusyhteisyriytsiltä yhteensä	36 796	36 796
Saamiset muilta		
Muut pitkäaikaiset saamiset	0	32
Saamiset muilta yhteensä	0	32

13 LYHYTAIKAISET SAAMISET

1 000 €	2020	2019
Myyntisaamiset	38 865	37 894
Muut saamiset	424	1
Siirtosaamiset	19 584	18 638
Yhteensä	58 873	56 534
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	453	947
Siirtosaamiset	531	1 778
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä	984	2 725
Saamiset omistusyhteisyriytsiltä		
Myyntisaamiset	819	1 788
Siirtosaamiset	12 181	11 394
Saamiset omistusyhteisyriytsiltä yhteensä	13 000	13 183
Lyhytaikaisiin siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
Jaksotetut rahoitustuotot	2 237	3 088
Jaksotetut henkilöstökulujen oikaisut	10	8
Jaksotetut korkotuotot	865	789
Jaksotetut päästöoikeusmyynnit	953	1 433
ALV-jaksotusssaaminen ennakkomaksuista	3 679	2 391
Jaksotetut energiaostojen hyvitykset	496	966
Jaksotetut energian ostot	11 222	9 908
Muut	122	55
Yhteensä	19 584	18 638
Korolliset saamiset		
Pysyvät vastaavat	559 732	409 153
Vaihtuvat vastaavat	52 676	62 817
Yhteensä	612 408	471 970

14 OMA PÄÄOMA

1 000 €	2020	2019
Osakepääoma 1.1.	55 321	65 293
Siirto sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon	0	-9 972
Osakepääoma 31.12.	55 321	55 321
Ylikurssirahasto 1.1.	205 999	216 822
Siirto sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon	0	-10 823
Ylikurssirahasto 31.12.	205 999	205 999
Arvonkorotusrahasto 1.1.	218 644	218 644
Arvonkorotusrahasto 31.12.	218 644	218 644
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	327 644	326 683
Siirto osakepääomasta	0	9 972
Siirto ylikurssirahastosta	0	10 823
Pääomapalautus	0	-14 000
Siirto edellisten tilikausien voitto- ja tappiotilille	0	-5 834
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	327 644	327 644
Tulos edellisiltä tilikausilta 1.1.	-6 911	-6 057
Siirto sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta	0	5 834
Tulos edellisiltä tilikausilta 31.12.	-6 911	-223
Tilikauden tulos	-6 697	-6 688
Yhteensä	794 001	800 698

Jakokelpoinen vapaa oma pääoma
Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta

	2020	2019
Edellisten tilikausien tulos	-6 911	-223
Tilikauden tulos	-6 697	-6 688
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	327 644	327 644
Yhteensä	314 037	320 733

Osakepääoma osakelajeittain

Konsernin liitetieto 25.

15 PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

1 000 €	2020	2019
Osakaslainat*	90 347	0
Joukkovelkakirjalainat	275 000	275 000
Lainat rahoituslaitoksilta	160 000	210 000
Muut pitkäaikaiset velat	350 000	195 433
Yhteensä	875 347	680 433
Velat omistusyhteisyriyksille		
Muut pitkäaikaiset velat	350 000	195 433
Yhteensä	350 000	195 433
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
Osakaslainat	90 347	0,00
Yhteensä	90 347	0,00
Pitkäaikainen koroton ja korollinen vieras pääoma		
Korollinen	875 347	680 433
Yhteensä	875 347	680 433

* Osakaslainoilla on huonompi etuoikeus kuin muilla lainoilla.

16 LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

1 000 €	2020	2019
Lainat rahoituslaitoksilta	0	50 000
Muut korolliset velat	133 515	132 760
Ostovelat	23 416	25 216
Muut lyhytaikaiset velat	973	284
Siirtovelat	14 332	9 950
Yhteensä	172 236	218 210
Saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	19 148	18 113
Siirtovelat	860	2 096
Yhteensä	20 008	20 209
Omistusyhteisyriyksille		
Ostovelat	4 139	6 910
Siirtovelat	6 589	2 704
Yhteensä	10 728	9 613
Lyhytaikaisiin siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
Jaksotetut henkilöstökulut	1 255	1 222
Jaksotetut korkokulut	5 934	3 730
Jaksotetut energianmyyntihyvitykset	28	966
Jaksotetut enegiaostot	5 474	1 709
Jaksotetut päästöoikeusostot	364	1 409
Muut	1 278	914
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	14 332	9 950
Lyhytaikainen koroton ja korollinen vieras pääoma		
Koroton	38 721	35 450
Korollinen	133 515	182 760
Yhteensä	172 236	218 210

17 VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

1 000 €	2020	2019
Takaukset		
Lainatakaukset		
Omistusyhteisyritysten puolesta	16	16
Muut takaukset		
Omien sitoumusten puolesta	120	139
Takaukset yhteensä	136	155
Leasingvastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	103	72
Myöhemmin maksettavat	87	103
Leasingvastuut yhteensä	190	174
Vuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	652	656
Myöhemmin maksettavat	396	962
Vuokravastuut yhteensä	1 048	1 618
Muut vastuut		
Ydinenergiain mukainen takaus	54 457	44 290
Omien sitoumusten puolesta	0	15
Muut vastuut yhteensä	54 457	44 305

Suomen ydinenergiain lain mukaan Pohjolan Voima Oyj:n 58,5 % omistamalla yhteisyrityksellä Teollisuuden Voima Oyj:llä on velvoite rahoittaa Valtion ydinjätehuoltorahaston kautta ydinvoimalaitoksen käytöstäpoisto ja käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitus.

Ydinenergiain mukaisesti määräytyvä valvontaviranomainen (työ- ja elinkeinoministeriö, TEM) päättää vastuumäärän. Ydinjätehuolto-vastuuseen liittyvät Teollisuuden Voima Oyj:n osakkaiden antamat omavelkaiset takaukset kattavat Ydinjätehuoltovastuun kattamatto-man osuuden ja vastuun ydinjätehuollon mahdollisista ennalta arvaamattomista menoista ydinenergiain mukaisesti. Pohjolan Voiman antama omavelkainen takaus on 54,5 (44,3) miljoonaa euroa.

Pohjolan Voima Oyj on sitoutunut Teollisuuden Voiman OL3 EPR -ydinvoimalaitosyksikön investointiin 432 miljoonan euron sijoituksella vuosina 2004–2020 ja 108 miljoonan euron osakaslainalla ja enintään 693 miljoonan euron lisäosakaslainoilla. 31.12.2020 mennessä Pohjolan Voima Oyj on suorittanut sitoumuksistaan 992 (841) miljoonaa euroa. Sijoitukset perustuvat OL3 EPR:n rahoitusuunnitel-maan, jonka mukaan investoinnin edellyttämää omaa pääomaa kerrytetään projektin etenemisen mukaisesti.

18 JOHDANNAISSOPIMUKSET

1 000 €	2020	2019
Koronvaihtosopimukset		
Nimellisarvo	394 000	394 000
Käypä arvo (ml. kertynyt korko)	-3 424	-4 080
Keskimääräinen maturiteetti, vuotta	3	4,1
Vaihtuva viitekorko (yhtiö vastaanottaa)	6 kk Euribor/	6 kk Euribor/
Kiinteä korko (keskimäärin, yhtiö maksaa)	0,17 %	0,17 %
Koronvaihtosopimukset suojaavat seuraavia vaihtuvakorkoisia rahoitussopimuksia:		
Pankkilainat	160 000	210 000
Laina omistusyhteisy yritykseltä	350 000	195 433

Rahoitusriskit

Rahoitustoiminnan tavoitteet ja riskit on määritelty rahoituspolitiikassa, josta päättää hallitus. Jälleenrahoitusriskiä hallitaan rahoituslähteitä hajauttamalla, lainojen riittävän pitkillä maturiteeteilla ja tasapainoisella erääntymisaikataululla. Lainavaluuttana käytetään pääsääntöisesti euroa. Mikäli lainoja nostetaan muissa valuutoissa, valuuttariski poistetaan johdannaissopimuksin. Korkoriskiä seurataan keskimääräisellä korkosidonnaisuusajalla, joka asetetaan korkojohdannaisten avulla sellaiseksi, että toimitettavan sähkön hinnan herkkyys korkomuutoksille on osakesarjakohtainen riskinkantokyky huomioiden hyväksyttävällä tasolla.

Yhtiössä pidetään tietty määrä likvidejä varoja, luottolimiittijärjestelyjä ja yritystodistusohjelmia likviditeettiriskin pienentämiseksi. Yhtiöllä on maksuvalmiutta turvaavat 350 miljoonan euron suuruiset valmiusluotot, jotka erääntyvät vuosina 2021 ja 2022. Valmiusluotot olivat 31.12.2020 kokonaan nostamatta. Lyhytaikaiseen rahoitukseen yhtiö käyttää pääsääntöisesti kotimaista 300 miljoonan euron yritysohjelmää.

Vapaa likviditeetti sijoitetaan turvaavasti ja tuottavasti instrumentteihin, joiden duraatio on korkeintaan 12 kuukautta. Sijoitukset pyritään hajauttamaan eri kohteisiin ja sijoituskohteet valitaan siten, että jälkimarkkinoiden likviditeetti on turvattu myös epäedullisissa olosuhteissa.

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Ehdotus vuosituloksen kirjaamiseksi

Pohjolan Voima Oyj:n tuloslaskelma osoittaa tappiota 6 696 925,48 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tulos siirretään edellisten tilikausien tulostilille ja että osinkoa ei jaeta.

Helsingissä 19. päivänä helmikuuta 2021

Tapio Korpeinen
puheenjohtaja

Seppo Parvi
varapuheenjohtaja

Jukka Hakkila

Anders Renvall

Tomi Sederholm

Esa Kaikkonen

Rami Vuola

Roger Holm

Mikko Lepistö

Ilkka Tykkyläinen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 19. päivänä helmikuuta 2021

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Niina Vilske
KHT

Tilintarkastuskertomus

Pohjolan Voima Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Pohjolan Voima Oyj:n (y-tunnus 0210161-4) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2020. Tilinpäätös sisältää:

- konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaateista
- emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

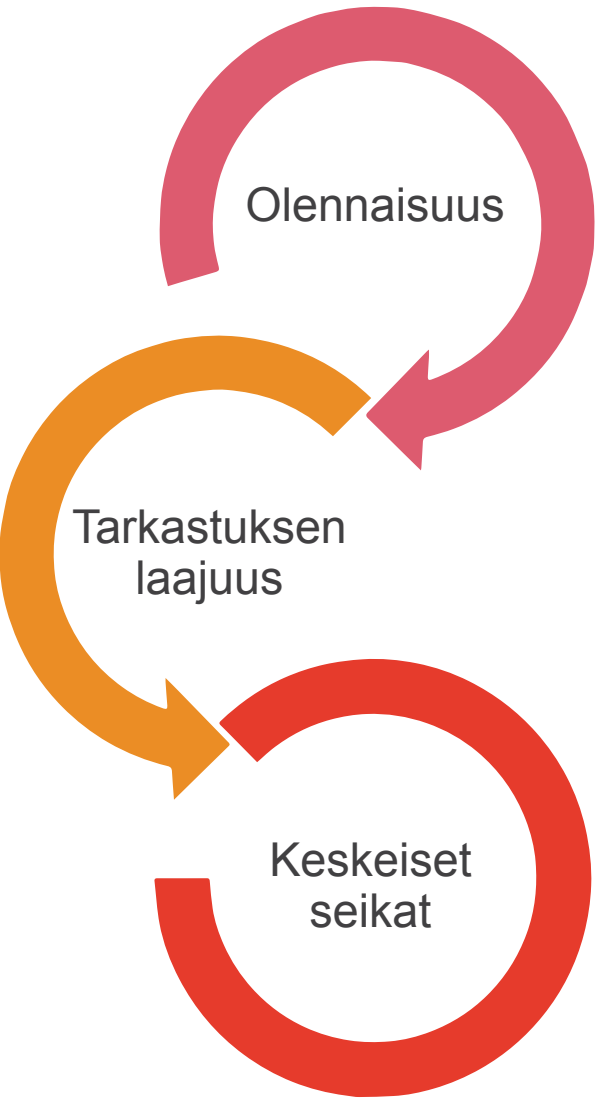
Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1-kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 12.

Tarkastuksen yleinen lähestymistapa

Yhteenveto

- Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus: 10 miljoonaa euroa, joka on 0,5 % taseen loppusummasta

- Konsernitilinpäätöksen tarkastukseen sisältyivät kaikki konserniyhtiöt

- Yhteisyritys Teollisuuden Voima Oyj:n arvostukset
- Aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikut-tavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatun konsernitilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus	10 miljoonaa euroa (2019: 10 miljoonaa euroa)
Olennaisuuden määrittämisessä käytetty vertailukohde	0,5 % taseen loppusummasta
Perustelut vertailukohteen valinnalle	Valitsimme olennaisuuden määrittämiseen vertailukohteeksi taseen loppusumman, koska yhtiön toiminta on erittäin pääomavaltaista ja koska käsityksemme mukaan tilinpäätöksen lukijat käyttävät yleisimmin sitä arvioidessaan konsernin suoriutumista.

Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden määrittäminen

Tilintarkastuksemme laajuutta määrittäessämme olemme ottaneet huomioon Pohjolan Voima -konsernin rakenteen, toimialan sekä taloudelliseen raportointiin liittyvät prosessit ja kontrollit. Tilintarkastuksen laajuuteen kuuluivat konsernin emoyhtiö ja kaikki tytäryhtiöt.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkas-tuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistu-neessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Yhteisyritys Teollisuuden Voima Oyj:n arvostukset

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetiedot 2, 19, 21 ja 30 sekä emoyhtiön liitetiedot 11.

Konsernin taseessa Osuudet osakkuus- ja yhteisyrytyksissä sisältää pääomaosuusmenetelmällä kirjatun konsernin osuuden Teollisuuden Voimakonsernin nettovarallisuudesta. Laina- ja muut saamiset sisältää oman pääoman ehtoisen lainasaamisen Teollisuuden Voima Oyj:ltä. Emoyhtiön taseessa Muut sijoitukset sisältävät Osuudet omistusyhteisyritys Teollisuuden Voima Oyj:ssä ja lainasaamisen Teollisuuden Voima Oyj:ltä.

Teollisuuden Voima Oyj:llä on keskeneräinen OL3 EPR -voimalai-tosprojekti. Laitoksen valmistuminen on myöhästynyt merkittä-västi alkuperäisestä aikataulusta.

Yhteisyritys Teollisuuden Voima Oyj:n liittyvät arvostukset ovat konsernitilinpäätöksen ja emoyhtiön tilinpäätöksen tilintarkas-tuksen kannalta keskeinen seikka merkittävän tasearvon sekä keskeneräisen OL3 EPR -voimalaitosprojektin takia.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Testasimme yhteisyrityksen yhdistelyn Pohjolan Voima -konsernin tuloslaskelmaan ja taseeseen.

Kävimme läpi yhtiön johdon laatiman arvion Teollisuuden Voima Oyj:ltä olevaan lainasaamiseen liittyvästä luottoriskistä ja Teolli-suuden Voima Oyj:n osakkeiden arvostuksesta.

Arvioimme yhtiön johdon tekemän riskiarvion keskeneräisen OL3 EPR -voimalaitosprojektin etenemisestä.

Arvioimme laadintaperiaatteissa ja tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettyjen tietojen asianmukaisuutta

Arvioidessamme taseeseen kirjattua määrää otamme huomioon yhtiöjärjestyksen osakkaiden vastuuta koskevat säännökset. Arvioimme laadintaperiaatteissa ja tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettyjen tietojen asianmukaisuutta.

Aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetiedot 2 ja 16.

Konsernin taseen Aineettomiin hyödykkeisiin, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, sisältyy oikeus vesivoiman tuottamiseen ja vesialueen pysyvä käyttöoikeus.

Aineettomille hyödykkeille, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, tehdään arvonalentumis- testaus vuosittain. Arvonalentumistestausten laatiminen, erityisesti tulevat kassavirrat ja diskonttokorko edellyttävät merkittävää johdon harkintaa.

Aineettomien hyödykkeiden, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, arvostus on konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka sen merkittävän tasearvon sekä arvonalentumistestauksessa käytetyn merkittävän johdon harkinnan takia.

Hankimme ymmärryksen yhtiön johdon suorittamasta arvonalentumistestauksesta ja vertasimme arvonalentumistestauksessa käytettyjä periaatteita IAS 36 Omaisuuserien arvonalentuminen standardin vaatimuksiin.

Testasimme johdon laatimien laskelmien matemaattista oikeellisuutta.

Testasimme johdon kassavirtaennusteita mm. vertaamalla niitä sähkön markkinahintaennusteisiin.

Arvioimme yhteistyössä arvostusasiantuntijoidemme kanssa käytettyä diskonttokorkoa.

Arvioimme konsernin laadintaperiaatteissa ja tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettyjen tietojen asianmukaisuutta.

Konsernitilinpäätöksen tai emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c-kohdassa tarkoitettuja merkittäviä olennaisen virheellisyyden riskejä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

• tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäyttöön voi liittyä yhteistoi-
mintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuut-
tamista.

• muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuh-
teisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon
emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

• arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja
niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

• teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen
toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista
tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin

kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Pohjolan Voima Oyj:stä tuli yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö toukokuussa 2019. Olemme toimineet yhtiön tilintarkastajana sen ajan, kun Pohjolan Voima Oyj:stä tuli yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia
- toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausumat

Puollamme vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 19.2.2021

PricewaterhouseCoopers Oy

Tilintarkastusyhteisö

Niina Vilske
KHT

Pohjolan Voima Oyj
Töölönkatu 4
PL 40
00101 Helsinki
Y-tunnus 0210161-4
puhelin 010 478 5000
www.pohjolanvoima.fi

